

Kamendap

5536

8033

888

ՍԱՀԱՆՔ

ԹՈՒԱԿԱՆԻՆ ՔՐԻՍՏՈՍԻ
ԵՒ

ՀԱՅՈՑ ՌՅԷ — 1337

ՕԴՈՅ ԳՈՒՇԱԿՈՒԹԻՒՆՆԵՐՈՎ,
ԵՐԱԶԱՀԱՆՈՎ, ՀԱՅՈՅ ԵԿԵՂԵ-
ՅԱԿԱՆ ԴՊՐՈՅԱՅ ԿԱՆՈՆՆԵՐՈՎ,
ԵՒ ԿԵՆԳՐՈՆԱԿԱՆ ԳՐԱՎԱՃԱ-
ՌԱՆՈՅԻ ՀԱՅԵՐԷՆ ԳՐԱՅՈՒՅԱ-
ԿՈՎ:

ԹԻՖԼԻՉ

Տպարան Մովսիսի Վարդանեան:

ՕՐԱՅՈՅՑ

2(059) 1888

0-83

ՆԱՀԱՆՔ

ԹՈՒԱԿԱՆԻՆ ԳՐԻՍՏՈՍԻ
ԵՒ

ՀԱՅՈՑ ՈՅԼ - 1337

ՕԴՈՅ ԳՈՒՇԱԿՈՒԹԻՆՆԵՐՈՎ,
ԵՐԱԶԱՀԱՆՈՎ, ՀԱՅՈՑ ԵԿԵՂԵ-
ՑԱԿԱՆ ԳՊՐՈՑԱՅ ԿԱՆՈՆՆԵՐՈՎ
ԵՒ ԿԵՆԳՐՈՇԱԿԱՆ ԳՐԱՎԱՃԱ-
ՌԱՆՈՑԻ ՀԱՅԵՐԷՆ ԳՐԱՅՈՒՅԱ-
ԿՈՎ:

ԹԻՖԼԻՉ

Տպարան Մովսիսի Վարդանեան:

Доз. цен. Тиф. 18 Сен. 1887 г.

49999-uh

35845-66

Тип. М. Вартанянца. Тройц.
переул. д. № 11

Ի Թ Ո Ւ Ի Ն Ք Ր Ի Ս Տ Ո Ս Ի

1888

ԵՒ ՀԱՅՈՑ — ՌՅԼԷ

Դեր տարւոյն է Փի
Եօթներեակն Ե2
Վերադերն ԻԷ
Իննետաներեակն (6) 2
Տպնուտէրն 2ուկն
Բուն ձայրն Ա2, Բ2, Դ2, Դ2,
աջակողմեան դասուն եւն, ակսեալ
է բուն Բարեկենդանէ:

ՇԱՐԺԱԿԱՆ ՏՕՆՔ ԵՒ ԴԵԶՈՑԻՔ
ՆՈՅԻՆ

Օր Ծննդեան Դ2.
Միջոց ուտիք աւուրք 40
Բարեկեն. Առաջւրջ Փտր. 14
Օր Տեառնընդառաջի. Կիւր.
Բուն Բարեկենդ. Դարտի 6
Զատիկ Ապր. 24
Օր Աւետման Հինգշաբթի.

Երեման Խաչ .	Մայիսի	22
Համբարձումն .	Յունիս.	2
Հոգեգալուստ .	"	12
Բարեկ. Ս. Լուսաւր. Յուլ.		3
Վարդապաւ .	"	31
Միջոց ուտիք շաբաթ .	Մէկ	
Վերափոխ. Ս. Աճաճնի. Օգ.		14
Միջոց ուտիք շաբաթ .	Երեք	
Խաչվերաց Սեպտ.		11
Բարեկ. Վաղդ. Խաչի Սեպտ.		18
Միջոց ուտիք շաբաթ .	Ութն	
Գիւտ Խաչ .	Հոկ.	23
Բարեկ. Յիսնակաց	Նոյեմ.	20
Բարեկ. Ս. Յակովբայ Դեկտ.		11
Միջոց ուտիք աւուրք .		13
Օր Բարեկ. պհ. Ծննդեան		68

(31 օր)

- 1 Ուր. Դի. զ. օր Ծննդ. պհ. Տա- 30
րեմուտ և Կաղանդ:
- 2 Ծն. Լս. Ժ. 11 ր. 47:
Հողմ և անձրև:
- 3 Շբ. աչ. զ. օր Ծննդ. պհ. Սրբոցն 1
Բարսղե Հայրապետին, և Էղբօրն
Նորին Գրեգորի Նիսացւոյն,
Սեղբեստորոսի Հռովմայ Հայ-
րապետին, և Սրբայ Եփրեմի
Խուրին Ասորւոյ:
- 4 * Կիր. աչ. Է. օր Ծն. պհ. 2
4 Բշ. Էչ. զ. օր Ծն. պհ. 3
5 Գշ. Էչ. Ճրագալոյց Ծննդ. Քրիս- 4
տոսի. յերեկ. նախատ. զինի Ս.
պատ. Նաւահատիք:
- 6 * Դշ. Էչ. ՏՕՆ ԾՆՆԴԵԱՆ ԵՒ 5
ՄԿՐՏՈՒԹԵԱՆ ՏԵԱՌՆ ՄԵՐՈՅ
ՅԻՍՈՒՍԻ ՔՐԻՍՏՈՍԻ:

30164. ԱՐ

7	* Եւ. 4։ Բ. օր Ծն.	ՅԷշ. ժառ.	6
8	Ուր. Դէ. Գ. օր Ծն.		7
	Յ) Առ. քու. Ժ. 20 Բ. 58:		
	Մեղթ ձիւն մերթ ահճըւ:		
9	Շր. Դէ. Գ. օր Ծն.		8
10	* Կիր. աս. Է. օր Ծն.		9
11	Բշ. աս. Գ. օր Ծն.		10
12	Գշ. Է. օր Ծն.		11
13	* Դշ. Է. օր Ծն. և ՏՕՆ ԱՆՈՒԱ-		12
	ՆԱԿՈՉՈՒԹԻՍՆ ՏԵԱՌՆ ՄԵՐՈՑ		
	ՅԻՍՈՒՍԻ ՔՐԻՍՏՈՍԻ: ՅԷրԼԿ.		
	Նախատ.		
14	Եւ. 4։ ասն Ծն. ս. Յովհաննու		13
	Կարապետին:		
15	Ուր. 4։ պշ.		14
16	Շր. Դէ. սրբոցն Պետրոսի Հայրա-		15
	պետին, Վլասայ Էպտին և Աբել-		
	սողոմայ սարկաւազին:		
	☸ Լր. Լ. Ժ. 6 Բ. 9:		
	Ձիւնաբեր Հոգմունք:		
17	* Կիր. Դէ. Ա. զինի Ծն.		16
18	Բշ. աս. սրբ. Անտօնի Ճղնաւորին:		17
19	Գշ. աս. սրբոցն Թէոդոսի Թաղա-		18
	ւորին և միջն. Նփեսաի:		

40.7 03

20	ԳԶ. Է՛. պԴ.	19
21	ԵԶ. Է՛. սրբոցն Կերականի և մօրն Յուդիտայի և Գորգիտոսի, Պողեբ- տոսի և Գրեգորիսի:	20
22	Ուր. Է՛. պԴ.	21
23	ԵԶ. Է՛. սրբոց Հայրապետացն Ա- թանասի և Կիւրքի:	22
24	* Կիր. Է՛. Բ. զկէնի Ծն.	23
	€ Վր. քա. Ժ. 15, Բ. 20 Անհատաւ:	
25	ԲԶ. Է՛. սրբոցն Վահանայ Գողթ- նացւոյն, Եւգենիայ կուսին, և Հօրն նորա Փիլիպպոսի և մօրն Կղզոյեայ, և Երկուց Կղբարցն Սեբդեայ և Ապիտօնի և Երկուց նեւքիներացն:	24
26	ԳԶ. Է՛. սրբոց Ճգնաւորացն Տրի- փօնի, Պարսամայ և Ուոսիլի- ոսի:	25
27	ԳԶ. Է՛. պԴ.	26
28	ԵԶ. Է՛. սրբոց վկայեցն՝ Եւգենի- ոսի, Մակարիոսի, Կանդիտոսի և Ակիւլյասայ:	27
29	Ուր. Է՛. պԴ.	28

ՅՈՒՆՎԱՐ

- 30 Շբ. 43. սրբոյն Գրեգորի Աս- 29
տուածաբանին:
31 * Կիր. 44. Գ. զկնի Ծն. 30

(29 օր)

- 1 Բշ. 45. սրբոցն՝ Կիպրիանոսի և 1
պիսկոպոսին, և խե վկայիցն, և
սրբոց կուսանացն՝ Յուստիա-
նիայ, Եւփիմեայ և Փրիստինեայ:
2 Ծն. լա. 4. 00 ր. 31:
Խառն եղանակ
2 Գշ. 46. սրբոցն՝ Աթանազիոսեայ 2
Եպիսկոպոսին, և տասն աշակեր-
տացն, և Հինգ վկայիցն:
3 Գշ. 47. պհ. 3
4 Եշ. 48. սրբոց նախահարցն՝ Ա- 4
դամայ, Արէլի, Սեթայ, Ենով-
սայ, Ենովքայ, Նոյի, Մեւքեսե-

ՄԵՆԵԿԱՆ

- գեկի, Աբրահամու, Իսահակայ,
Յակովբայ, Յովսէփայ, Մովսիսի,
Ահարոնի, Նղիազարու, Յեսուայ,
Սամուէլի, Սամիւսի, Յեթթա-
յայ, Բարսկայ, Իէզէօնի, և
այլոց սրբոց նախահարցն:
5 Ուր. 49. պհ.
6 Շբ. 50. սրբոց որդւոց և Թուանց 6
սրբոյն Գրեգորի լուս. մերոյ
Արեւատիէսի, Վրդանէսի, Յուս-
կանն, Գրեգորիսի և Դանիէլի:
7 * Կիր. 43. Գ. զկնի Ծն. 7
8 Բշ. 44. սրբոց Մակարայեցոցն՝ 8
Նղիազարու քահանային, և Շա-
մուէնեայ և Եօթն որդւոցն
նորին:
9 Աւ. քա. 4. 9, ր. 42:
Յրտաշունչ Հոգմունք:
10 Ի Զուկն:
9 Գշ. 45. սրբոց Երկոտասան մար- 9
դարէիցն՝ Ովսեայ, Մամուսայ, Մի-
քիայ, Յովսէփայ, Աբղիու, Նա-
ուսայ, Մամալուսայ, Յօնանու,
Սոփոնիայ, Անդեայ, Զաքարիայ
և Մաղաքիայ:

ՓԵՏԻՎԱՐ

- 10 ԴՆ. ԴՆ. պ՛հ. 10
 11 ԵՆ. ԴՆ. սրբոցն՝ Սօփիայ և Երեց 11
 զստեղացն, Պիտտոսի, Եղպիսի և
 Աղապի:
 12 Ուր. ԴՆ. պ՛հ. յիբեկ. նախատ. 12
 13 * Եր. ԴՆ. սրբոցն թաղէոսի ա- 13
 ռաքելոյն մերոյ և Սանդիստոյ
 Կուսին: Յիբեկ. նախատ.
 14 * Կիր. ԴՆ. ՏԵԱՌՆՐՆԴԱՌԱՅ: 14
 Բարեկեն. Առաջւրդ. պահոց:
 15 ԲՆ. ԴՆ. ա. օր պ՛հ. Առաջ. 15
 ☉ Լր. Դ. 18, Բ. 53.
 Անճրեալիք չորմուռք:
 16 ԴՆ. ԴՆ. Բ. օր պ՛հ. Առաջ. 16
 17 ԴՆ. ԴՆ. Գ. օր պ՛հ. Առաջ. 17
 18 ԵՆ. ԴՆ. Գ. օր պ՛հ. Առաջ. 18
 19 Ուր. ԴՆ. Ե. օր պ՛հ. Առաջ. Յիշա- 19
 տակ Յօնանու մարդարէին:
 20 Եր. ԴՆ. սրբոյն Սարգսի զօրավա- 20
 րին և որդւոյ նորին Մարտիրո-
 սին և չորեքտասան զինուո-
 րայն:
 21 * Կիր. ԴՆ. 21
 22 ԲՆ. ԴՆ. սրբոց Ատովմանց զօրա- 22
 վացն:

ՄԵԶԵԿԱՆ

- 23 ԴՆ. ԴՆ. սրբոց Սուքիասանց 23
 վկայեցն:
 ☾ Վ. Բ. Բ. Դ. Բ. Դ:
 Փոփոխական
 24 ԴՆ. ԴՆ. պ՛հ. 24
 25 ԵՆ. ԴՆ. սրբոց Ոսիկանցն: 25
 26 Ուր. ԴՆ. պ՛հ. 26
 27 Եր. ԴՆ. սրբոյն ՍԱԼԱԿԱՅ Պար- 27
 թիկի չայրապետին մերոյ:
 28 * Կիր. ԴՆ. 28
 29 ԲՆ. ԴՆ. սրբոցն Մարտիրոսի և պիսի- 29
 սոսին, Պիտիի քահանային, Կիւր-
 ղի և Բեռնամիսի սարկաւաղացն,
 և սրբոց վկայեցն Արդլմանի և
 Որմզդանայ և Սայկի:

(31 օր)

1	Գշ. քն. սրբոց ՂԵՒՈՆԴԵԱՆՑ	30
	քահանայիցն:	
2	Դշ. փշ. պհ.	1
	Յն. լս. Ժ. 2, ր. 21:	
	Յրտազին հողմունք.	
3	* Եշ. փշ. սրբոց ՎԱՐԳԱՆԱՆՑ	2
	զօրավարացն մերոց 1036 Վկա-
յեցորք կատարեցան ի մեծ
պատերազմին: Տօն աղգային:	
4	Ուր. քշ. պհ.	3
5	Շր. քն. սրբոցն Կոստանդնու-
պօլսոյ սուրբ Ժողովոյն՝ 150
հայրապետացն: Յածկեսցեն
զսեղանն վարադուրօք:	4
6	* Կիր. քն. Բուն Բարեկենդան.	5
7	Բշ. քշ. ա. օր մեծի պահոց:	6
8	Գշ. քն. ր. օր մ. պհ.	7
	Ս. ա. քա. 11, ր. 52:
Հողմախառն անձրև:	

ԱՐԵՎ

9	Դշ. քն. Գ. օր մ. պհ.	8
10	Եշ. քն. Գ. օր մ. պհ.	9
	Ի Խոյն:	
11	Ուր. փշ. Լ. օր մ. պհ.	10
12	Շր. փշ. Գ. օր մ. պհ. սրբոյն
Թէոդորոսի զօրավարին:	11
13	* Կիր. քշ. Բ. քառասնորդական
պահոց:	12
14	Բշ. քն. ր. օր մ. պհ.	13
15	Գշ. քն. Թ. օր մ. պհ.	14
	Լր. լս. Ժ. 20, ր. 43.
Փոփոխական:	
16	Դշ. քն. Ժ. օր մ. պհ.	15
17	Եշ. քն. Ժա. օր մ. պհ.	16
18	Ուր. քն. Ժբ. օր մ. պհ.	17
19	Շր. փշ. Ժգ. օր մ. պհ. Սրբոցն
Կիւրղի Երուսաղէմայ հայրապե-
տին և միւս Կիւրղի եպիսկոպո-
սին և ձօրն նորա Աննայի:	18
20	* Կիր. փշ. Գ. քառասնորդա-
կան պահոց: Անառակին:	19
21	Բշ. քն. Ժե. օր մ. պհ.	20
22	Գշ. քն. Ժգ. օր մ. պհ.	21
23	Դշ. քն. Ժհ. օր մ. պհ.	22

ՄԱՐՏ

Ե Վճ. քու ժ. 5, ր. 54:
Տեղ ձիւն, տեղ անձրեւ:

- 24 Եւ աւ. ժը օր մ. պէ.
25 Ուր. բէ. ժթ. օր մ. պէ.
26 Շը. բէ. ի. օր մ. պէ: Սըբոցն
Յովհաննու Երուսաղէմայ Հայ-
րապետին և սըբոյ Հայրապետին
մերոյ՝ Յովհաննու Օձնեցւոյն
և վարդապետացն Յովհաննու
Որոտնեցւոյն և Գրիգորի Տա-
թևացւոյն:
27 * Կիր. 43. Դ. քառասորդա-
կան պահոց: Տնտեսին:
28 Բշ. 43. իբ. օր մ. պէ.
29 Գշ. 43. իգ. օր մ. պէ.
30 Դշ. 43. իդ. օր մ. պէ. (միջինք)
31 Եշ. 43. իե. օր մ. պէ.
Յն. լա. ժ. 15, ր. 5-
Անհաստատ:

(30 օր)

- 1 Ուր. աւ. իգ օր մ. պէ.
2 Շը. բէ. իէ. օր մ. պէ. սըբոց
մանկանցն քառասնից՝ որք ի
Սեբաստիա կատարեցան:
3 * Կիր. բէ. Ե. քառասորդական
պահոց: Դատաւորին:
4 Բշ. 43. իթ. օր մ. պէ.
5 Գշ. 43. Է. օր մ. պէ.
6 Դշ. 43. Ը. օր մ. պէ. Յերեկ.
նախատ.
7 * Եշ. 43. Թ. օր մ. պէ. Աիւ-
ՏՈՒՄՆ ՍՈՒՐՐ ԱՍՏՈՒԱԾԱԾՆԻ:
Ս. Ա. ժ. 00, ր. 16:
Հողմուկէ:
8 Ուր. աւ. իգ. օր մ. պէ. Յերեկ. 8
նախատ:
9 Շը. աւ. իդ. օր մ. պէ. Սըբոյն 9
Գրիգորի ԼՈՒՍԱԻՈՐՉԻՆ մերոյ
մուտն ի Վերապն:

ԱՊՐԻԼ

- 10 * Կիր. Էջ. 2. քառասներդական 10
պահոց: Գալստեան:
⊙ Ի Յուլիս:
11 Բշ. Էջ. 19. օր մ. պհ. 11
12 Գշ. 43. 15. օր մ. պհ. 12
13 Դշ. 41. 19. օր մ. պհ. 13
14 Եշ. 43. 19. օր մ. պհ. 14
⊙ 19. 19. Ժ. 9, 22:
Փոխորդիք:
15 Ուր. 41. 19. օր մ. պհ. 15
16 Շր. 43. 19. օր մ. պհ. 3 իշատակ 16
յարութեան Ղազարու:
17 * Կիր. 41. Ծաղկազարդ: Յերեկ. 17
Դռնաբացիք:
18 Աւ. Բշ. Էջ. պհ. 18
19 Աւ. Գշ. Էջ. պհ. 19
20 Աւ. Դշ. 43. պհ. 20
21 * Աւ. Եշ. 41. պհ. 3 իշատակ Ու- 21
նալուայի:
⊕ Վր. քր. Ժ. 18, Բ. 38:
Բարեխառն:
22 Աւ. Ուր. 43. պհ. 3 իշատակ չար- 22
չարանայ և խաչելութեան
Տեառն մերոյ Յիսուսի Քրիստոսի:

ԱՀԵԿԱՆ

- Ի գեշերին հսկումն:
23 Աւ. Շր. 41. ճրագալոյց Զատիկի 23
Յերեկ. կղկնի ս. պատարագի 24
Նախատօնակ: Նաւակատիք:
24 * Ակ. կիր. 43. ԶԱՏԻԿ, Ուտիք 25
5 մեղ անմիջոյց չհամբարձումն: 26
25 * Աւ. Բշ. 41. Բ. օր Զատիկի 27
26 * Աւ. Գշ. Էջ. 4. օր Զատիկի 28
27 Աւ. Դշ. Էջ. 4. օր Զատիկի 29
28 Աւ. Եշ. 43. Ե. օր Զատիկի
29 Աւ. Ուր. 41. 4. օր Զատիկի
⊙ Ծն. 19. Ժ. 3, Բ. 49:
Հողմունք և անձրև:
30 Աւ. Շր. 43. 5. օր Զատիկի:
3 իշատակ գլխամաման սրբոյն
Յովհաննու Մկրտչին:

(30 օր)

1	Զդ. ԴԶ. ԴՅ. լԹ. օր յինանց:	4
2	ԶԵ. ԵԶ. ԴԶ. ԼԹ. օր յինանց: ՀԱՄ-
ԲԱՐՁՈՒՄԸ ՔՐԻՍՏՈՍԻ:	5
3	Զդ. ՈԼԸ. ԽՅ. ԽԱ. օր յինանց:	6
4	ԶԵ. ԶԸ. ԽԶ. ԽԼ. օր յինանց:	7
5	* ԵԵ. ԲԶ. ԵՐԽԸՐԸ ԾԱՊԿԱՊԱՐԸ:	8
6	ԵԸ. ԸԶ. ԲԶ. ԽԼ. օր յինանց:	9
	ՍԱ. ԸԸ. Ժ. 1, Ը. 44:
ՓՈԽՈՒՄԻՆ:	
7	ԵԴ. ԴԶ. ԴՅ. ԽԵ. օր յինանց:	10
8	ԵԴ. ԴԶ. ԴՅ. ԽԼ. օր յինանց:	11
9	ԵԵ. ԵԶ. ԴՅ. ԽԵ. օր յինանց:	12
10	ԵԴ. ՈԼԸ. ԴՅ. ԽԸ. օր յինանց:	13
	Ի ԽԵԳԸԵՐԻՆ:	
11	ԵԵ. ԶԸ. ԽՅ. ԽԹ. օր յինանց:	14
12	* ԿԵԸ. ԽԶ. Ը. օր յինանց: ՀՈ-
ԳԵԳԱՆՈՒՍ (ՊԷՆՈՒՆԻՍՏԵՆ):
ԲԱՐԵԿԻՆԴԱՆ ԵՂԻՍԿԱՆ ԱՐԱՆԴ:	15

ՄԱՐԳԱՅ

	ԼԸ. ԼԹ. Ժ. 10, Ը. 55:
ԱՆԽԻՐԺ ԵՂԱՆԱԿ:	
13	ԲԶ. ԲԶ. Ը. օր ՀՈԸԸ. ԿԶ.	16
14	ԴԶ. ԲԶ. Ը. օր ՀՈԸ. ԿԶ.	17
15	ԴԶ. ԴՅ. Ը. օր ՀՈԸ. ԿԶ.	18
16	ԵԶ. ԴՅ. Ը. օր ՀՈԸ. ԿԶ.	19
17	ՈԼԸ. ԴՅ. Ը. օր ՀՈԸ. ԿԶ.	20
18	ՇԸ. ԴՅ. Ը. օր ՀՈԸ. ԿԶ.	21
19	* ԿԵԸ. ԽՅ. Ա. ԿԵԸԸԸԸ ԶԱՐՈՒ-
ԹԵԱՆ: ՅԵԶԱՌԱԿ ԵՂԻՍԿԱՆ ԴԱՐ-
ԴԱՐԵԿԻՆ: ՅԵԸԸԸ. ԽԱԽԱՌ:	22
	ՎԸ. ԸԸ. Ժ. 20, Ը. 6:
ԱՆՀԱՍՏԱՌ:	
20	ԲԶ. ԽԶ. ԱՐԸՈՅ ՀՈԽԻՍԽԸԸԸԸ ԿՈՒ-
ՍԱՆԱՅԻՆ: ՅԵԸԸԸ. ԽԱԽԱՌ:	23
21	ԴԶ. ԲԶ. ԱՐԸՈՅ ԿՈՒՍԱՆԱՅԻՆ ԴԱ-
ԽԱՆԸԸԸ:	24
22	ԴԶ. ԲԶ. ԿԶ. ՅԵԸԸԸ. ԽԱԽԱՌ:	25
23	ԵԶ. ԴՅ. ԱՐԸՈՅ ՅՈՒՀԱՆՈՒ ԿԱ-
ՐԱՊԵՐԻՆ Ե ԱԹԱՆԱՊԸԸԸԸԸԸ Ե-
ԱԽԻԿՈՍՏԸՆ:	26
24	ՈԼԸ. ԴՅ. ԿԶ. ԵՐԸԸԸ. ԽԱԽԱՌ:	27
25	* ՇԸ. ԴՅ. ԱՐԸՈՅ ԳՐԸԸՐԸԸ ԼՈՒ-
ՍԱՆՈՐԸԸՆ ԴԸՐՈՅ ԵԸՆ Ի ՎԵՐԱՊԸՆ:	28
26	* ԿԵԸ. ԴՅ. Բ. ՄՈՆ Ե ԿԱԹՈՒՆ:	29

ՅՈՒՆԻՍ

ՂԻԿԷ ԵԿԵՂԵՑԻՈՅ ՍՐԲՈՅ ԷՁ-
ՄԻԱԾՆԻ: Կատարի հանդէս յա-
մենայն եկեղեցիս Հայաստա-
նեայց:

27 ԲԶ. աչ. սրբոց մանկանցն Բեթ- 30
ղեհէմի և Ակակիոսի վկային.
Մովսիսայ քահանային և Կոտ-
րատիոսի զինաւորին:

Յ. Ծն. Լս. Ժ. 5, Բ. 17:
Խորշակաբեր եղանակ:

28 ԳԶ. աչ. սրբոց կուսանացն Նու- 1
նեայ և Մանեայ:

29 ԴԶ. Բչ. պհ: 2

30 ԵԶ. Բչ. սրբոց իշխանացն Սահա- 3
կայ և Յովսէփայ և սրբոց վկա-
յից Սարգսի և Բազոսի:

(31 օր)

1 Ուր. Գ. պհ. 4

2 ՇԲ. Գ. սրբոյն ՆԵՐՍԻՍԻ մեծի 5
Հայրապետին մերոյ և Խաղայ
Եպիսկոպոսին:

3 Զ. Կիր. Գ. Բաբելէնդան սր. 6
Լուսաւորչի պահոց:

4 ԲԶ. Բչ. պհ: Սրբոցն Նպիփանու 7
Կիպրացւոյն, Բաբելայ Հայրա-
պետին և Երեց աշակերտաց նո-
րին:

Յ. Առ. քու. Ժ. 14, Բ. 23:
Փոփոխական:

5 ԳԶ. աչ. պհ. սրբոցն Կոստան- 8
դէանոսի Թադաւորին և մօրն
նորա Հեղինեայ:

6 ԴԶ. աչ. պհ: 9

7 ԵԶ. Բչ. պհ. սրբոցն Թէոդէտոնի 10
զաղատացւոյն, և Թալիլեայ
Բժշկին և Եօթն կուսանացն

ՅՈՒԼ ԻՍ

- որք յԱնկիւրիա կատարեցան:
- 8 Ուր. քի. պէ: Յերեկ. նախատ: 11
- 9 * Շբ. քի. Գիւտ նշխարացն 12
սրբոյն Գրիգորի Լուսաւորչին
մերոյ:
- 10 * Կիր. Դ. քի. 13
⊙ ՅԱւուծ:
- 11 Բշ. Դշ. սրբոց վկայիցն՝ Անտո- 14
նինոսի, Թէոփիլոսի, Անիքսոսի,
և Փոտինոսի:
- ⊙ Լբ. լւ. Ժ. 23, Ե. 39:
Անախորժ եղանակ:
- 12 Գշ. Դշ. սրբոցն Դանիէլի մար- 15
գարէին և երեց մանկանցն Սե-
ղրակայ, Միսակայ և Աբեղնա-
գովի:
- 13 Գշ. Դշ. պէ: 16
- 14 Եշ. Դշ. սրբոց Թարգմանչացն 17
մերոց ՍԱՀԱԿԱՅ և ՄԵՍՐՈՎ-
ՊԱՅ:
- 15 Ուր. քի. պէ. 18
- 16 Շբ. քի. սրբոյն Տրդատայ Թա- 19
գաւորին մերոյ և Աշխէն տիկ-
նոցն և Խոսրովիդիստոյն: Յե-
րեկ. նախատօնակ:

ՀՐՈՏԻՑ

- 17 * Կիր. Ե. քի. Գիւտ տիոյ ո. 20
Աստուածածնի:
- 18 Բշ. քի. սրբոցն՝ ալիսարատոսի 21
և քառասուն և ինն վկայից, և
Ղուկիանոսի քահանային:
- 19 Գշ. Դշ. սրբոյն Զաքարիայի մար- 22
գարէին:
⊙ Վ. Զ. քու. Ժ. 3, Բ. 50:
Ամպամած:
- 20 Գշ. Դկ. պէ. 23
- 21 Եշ. Դշ. սրբոյն Նիքիտի մարգա- 24
րէին:
- 22 Ուր. Դշ. պէ. 25
- 23 Շբ. քի. սրբոցն երկուասանից 26
առաքելոցն Փրիստոսի և Պօղոսի
երեքուսան առաքելոյն.
- 24 * Կիր. Զ. քի. Ըարեկենդան 27
Վարդապետի պահոց:
- 25 Բշ. քի. ա. օր Վարդ. պէ. 28
- 26 Գշ. քի. Բ. օր Վարդ. պէ. 29
⊙ Ծն. լւ. Ժ. 13, Բ. 1:
Անձեւային
- 27 Դշ. Դշ. Գ. օր Վարդ. պէ. 1
- 28 Եշ. Դշ. Դ. օր Վարդ. պէ. 2
- 29 Ուր. Դշ. Ե. օր Վարդ. պէ. 3

ՅՈՒՂԻՍ

- 30 Շբ. աշ. Յիշատակ տապանակին 4
Հնոյ և տօն նորոյս սուրբ եկե-
ղեցւոյ: Նաւակատիւք:
31 * Կիր. քչ. ՎԱՐԳԱՎԱՌ: 5

(31 օր)

- 1 * Բշ. քչ. Բ. օր Վարդ. Յիշա- 6
տակ մեռելոց:
2 Գշ. քչ. Գ. օր Վարդ: 7
3 Գշ. քչ. պշ. 8
Յ Առ. քռ. Ժ. 3, Բ. 12:
Փոփոխական:
4 Եշ. քչ. սրբոյն Եսայեայ մար- 9
դարէն:
5 Ուր. քչ. պշ. 10
6 Շբ. աշ. սրբոցն Եփեսոսի սուրբ 11
Ժողովոյն՝ երկու հարիւր հայ-
րապետացն:

ԱԻԵԼԵԱՅ

- 7 * Կիր. աշ. Բարեկենդան սուրբ 12
Աստուածածնի պահոց:
8 Բշ. քչ. ա. օր Ածծնի. պահոց: 13
9 Գշ. քչ. Բ. օր Ածծնի. պահոց: 14
10 Գշ. քչ. Գ. օր Աստ. պհոց: 15
⊕ Լր. Լա. Ժ. 12, Բ. 23:
Ջերմադին եղանակ:
11 Եշ. քչ. Գ. օր Ածծնի պհոց: 16
⊕ Ի Կոյսն:
12 Ուր. քչ. Ե. օր Ածծնի պահոց: 17
13 Շբ. քչ. Տօն Շողակաթի սրբոյ 18
Եջմածնի, ըստ տեսլան սրբոյն
Գրեգորի մերոյ լուսաւորչին:
Նաւակատիւք: Յերեկ. նախատ:
14 * Կիր. աշ. ՎԵՐԱՓՈԽՈՒՄՆ ՍԲ. 19
ԱՍՏՈՒԱԾԱԾՆԻԻՆն օր նախատ.
ըստ տօնացուցին: Օրհնութիւն
խաղողոյ:
15 * Բշ. աշ. Բ. օր Վերափոխման: 20
Յիշատակ մեռելոց:
16 Գշ. քչ. Գ. օր Վերափ. 21
17 Գշ. քչ. Գ. օր Վերափ. 22
⊕ Վ. ք. քռ. Ժ. 21, Բ. 34:
Փոփոխական:

ՕԳՈՍՏՈՍ

- 18 Եւ. 43. Լ. օր վերապի.
19 Ուր. 44. Գ. օր վերապի.
20 Շբ. 45. Ե օր վերապի.
21 * Կիր. 46. Ը. օր վերապի.
22 Բշ. 47. Թ. օր վերապի.
23 Գշ. 48. սրբոցն Յովակիմայ և
Աննայի ծնողաց ս. Աստուածած-
նի և կանանցն իւղաբերից:
24 Դշ. 49. պհ.
25 Եշ. 50. սրբոյն Երեմիայի մար-
դարէին:

⊕ Ծն. լու. Ժ. 6, ր. 45:
Անձրեային:

- 26 Ուր. 43. պհ. 1
27 Շբ. 44. սրբոց առաքելոցն Թով- 2
մայի, Յակովբայ և Շմաւօնի:
Յերեկ. նախատ.
28 * Կիր. 45. Գիւտ դօտույ ս. 3
Աստուածածնի:
29 Բշ. 46. սրբոցն Ստեփաննոսի 4
Ուլնեցւոյն և Վկայիցն Գոհա-
բնեայ, Ծամբղէսի, Տուքի-
կոսի և Ռատիկոսի:
30 Գշ. 47. սրբոց մարգարէիցն 5

ՆԱԻԱՍԱՐԴ

- Եղեկիէլի, Եզրի, և Զաքարիայի
Հօրն Յովհաննու Մկրտչի:
31 Դշ. 48. պհ.

(31 օր)

- 1 Եւ. 49. սրբոցն Յովհաննու Կա- 7
րապետին և Յովբայ արդարոյն.
2) Առ. քու. Ժ. 15, ր. 56:
Բարեխառն:
2 Ուր. 43. պհ. 8
3 Շբ. 44. Նիկիոյ սուրբ Ժողովոյն 9
Երեքհարիւր տասն և ութն
Հայրապետացն:
4 * Կիր. 45. բարեկենդան ս. 10
խաչի պահոց:
5 Բշ. 46. ա. օր պհ. Խաչի. 11
6 Գշ. 47. Ը. օր պհ. Խչ. 12
7 Դշ. 48. Գ. օր պհ. Խչ. Յերեկ. 13

ՍԵՊՏԵՄԲԵՐ

Նախատ:

- 8 * ԵՂ. ԽԻ. Դ. օր պՀ. խՀ. Տօն 14
Ծննդեան ս. Աստուածածնի ի
յԱննայէ:
- 9 Ուր. ԲՀ. Ե. օր պՀ. ԽՀ. 15
⊙ Լր. լս. Ժ. 6. ր. 7:
ԱնՀաստատ:
- 10 Շր. ԲՀ. տօն եկեղեցւոյ ի նաւա- 16
կատիս սրբոյ խաչին:
- 11 * Կեր. ԳՀ. ԽԱԶՎ. ԵՐԱՅ: Յերեկ- 17
Թափօր:
- ⊙ Ի Կշիւն:
- 12 * ԲՀ. ԳՀ. տօն խաչի. Յիշատակ 18
մեռելոց:
- 13 ԳՀ. ԴՀ. տօն եկեղեցւոյ: 19
- 14 ԴՀ. ԴՀ. պՀ. տօն եկեղեցւոյ. 20
- 15 ԵՀ. ԽՀ. տօն եկեղեցւոյ. 21
- 16 Ուր. ԽՀ. պՀ. տօն խաչի. 22
⊕ Վ. ք. քու. Ժ. 10. ր. 18:
Ամպամած:
- 17 Շր. ԲՀ. տօն ԽՀ. 23
- 18 * Կեր. ԲՀ. Բ. զինի ս. խաչի. 24
Բարեկենդան Վարդայ խաչի.
- 19 ԲՀ. ԳՀ. պՀ. սրբոցն Մամասայ, 25

ՀՈՒԻ

Փիլիկտիմօնի և Սիմօնի Սիւնա-
կեցւոյն.

- 20 ԳՀ. ԳՀ. պՀ. սրբոց կուսանացն 26
Փեփրոնեայ, Մարեանեայ և Շու-
շանայ զստեր մեծին Վար-
դանայ:
- 21 ԳՀ. ԴՀ. պՀ. 27
- 22 ԵՀ. ԴՀ. պՀ. սրբոց Հայրապե- 28
տացն Բարդղամու, Անթիմոսի
և Երանոսի:
- 23 Ուր. ԽՀ. պՀ. 29
⊙ Ծն. լս. Ժ. 19. ր. 29:
Փոփոխական:
- 24 ՇՀ. ԽՀ. սրբոցն Գէորգայ զօրա- 1
վարին և Ս. Դ. քառասուն և Ռամա-
նոսի երգեցողին.
- 25 * Կեր. ԲՀ. Գ. զինի ս. Խաչին. 2
- Տօն Վարդայ սրբոյ խաչի.
- 26 ԲՀ. ԲՀ. սրբոցն Դաւթի Դժնե- 3
ցւոյն, և վկայիցն Ղամբէոսի և
Ղամբէուհւոյն:
- 27 ԳՀ. ԳՀ. սրբոցն Եւստաքէոսի և 4
կնոջ նորա Թէոփիստեայ, և եր-
կուց որդւոցն, և սրբոց կուսա-
նացն Երմոնեայ և Նեքտառինեայ.

ԱՆՊՏԵՄԱՐԵՐ

- 28 ԴՇ. 41. պհ. 5
 29 ԵՇ. ԲՅ. սրբոց իշխանացն Սահա- 6
 կայ և Համադասողայ
 30 Ուր. ԲԻ. պհ. 7

(31 օր)

- 1 ՇԲ. ԽՅ. սրբոց Եօթանասուն և 8
 Երկու աշակերտացն Քրիստոսի:
 2 Առ. քա. Ժ. 4, Բ. 40
 Անհաստատ:
 2 * Կեր. ԽԻ. Դ. զկնի ս. խաչին. 9
 3 ԲՇ. ԲՅ. սրբոցն Փոկասու Հայրա- 10
 պետին և Երանոսիհետեողին
 առաքելոցն:
 4 ԴՇ. ԲԻ. սրբոց կուսանացն Թեկ- 11
 ղի, Վարվառեայ և Պեղիկեայ
 5 ԴՇ. 43. պհ. 12
 6 ԵՇ. 41. սրբոցն Պանդալեոնի 13

ՀՈՒՏԻ

- Բժշկին, Երմողեայ քահանային
 և Եւաքակետայ կուսին:
 7 Ուր. ԲՅ. պհ. 14
 8 ՇԲ. ԲԻ. սրբոց Թարգմանչաց 15
 վարդապետացն մերոց, Մեսրո-
 պայ, Եղեշէի, Մովսէսի քերթո-
 ղին, Դաւթի անյաղթ փիլիսոփա-
 յին, Գրեգորի Նարեկացւոյն և
 Ներսիսի Կլայեցւոյն
 9 * Կեր. ԽՅ. Ե. զկնի ս. խաչի. 16
 10 ԲՇ. ԽԻ. Դիւտ նշխարաց սրբոյն 17
 Գրեգորիէի Աղուանից կաթողի-
 կոսին, և սրբոց Հարցն՝ Թաթլոյ,
 Վարոսի և Թումասու, Անտօնի
 և Կրօնիկեայ և Եօթն խոտա-
 ճարակացն՝ որք Յիննակնեայ
 վանսն կատարեցան:
 11 ԴՇ. ԲՅ. սրբոց առաքելոցն Անա- 18
 նիայի, Մատթէի, Բառնաբայ,
 Փիլիպպոսի, Յովհաննու, Նիղայի
 և Սիւղիանոսի:
 12 Ի Կարիճն:

ՀՈԿՏԵՄԱՐԵՐ

- 12 ԴՅ. ԲԻ. ԿԿ. 19
 13 ԵՅ. ԳՅ. սրբոցն Դիոնիսիոսի Ա- 20
 ըիսպաղացւոյն և առաքելոցն՝
 Տիմոթէոսի և Տիտոսի.
 14 Ուր. ԳԻ. ԿԿ. 21
 15 ՇԲ. ԴՅ. սրբոց աւետարանչացն 22
 Մատթէոսի, Մարկոսի, Լուկա-
 սու և Յովհաննու.
 16 * ԿԻՐ. ԴՅ. Զ. զկնի ս. խաչին. 23
 Ճ Վ. Զ. քռ. Ժ. 23, Բ. 2:
 Խառն եղանակ:
 17 ԲՅ. ԿՅ. Սրբոցն Լուսնկիանոսի Հա- 24
 ըիւրապետին որ Հաւատաց ի
 խաչելութիւնն Քրիստոսի, և
 Յովսէփայ ԱստուածաՀօրն, Յով-
 սէփայ Արիմատացւոյն, և բա-
 րեկամին Քրիստոսի Լազարու, և
 քերցն նորա Մարթայի և Մա-
 ըիամու:
 18 ԴՅ. ԿԵ. սրբոցն Թէոդոտոնի քա- 25
 Հանային և Զենոնի զինաւորին,
 և Մակարայ, Եւդոքսեայ և Ռա-
 մելայ.
 19 ԴՅ. ԲԻ. ԿԿ. 26
 20 ԵՅ. ԳԻ. սրբոց Խարիթեանցն և 27

ՍՍ. ՀՄԻ

- վկայից Արտեմեայ և Քրիստա-
 փորի և երկուց կանանցն Կալի-
 նիկեայ և Ալիւլիենեայ:
 21 Ուր. ԳՅ. ԿԿ. 28
 22 ՇԲ. ԳԻ. սրբոց երկոտասանից 29
 վարդապետաց՝ Ռէթէոսի, Դիո-
 նիսիոսի, Սեղբեստրոսի, Աթա-
 նասի, Կիւրղի Երուսաղէմացւոյն,
 Եփրեմի Խուրին ասորւոյ, Քարսղի
 Կեսարացւոյն, Գրիգորի Նիւսաց-
 ւոյն, Գրիգորի Աստուածաբա-
 նին, Եպիփանու Կիպրացւոյն,
 Յովհաննու Ոսկէբերանին և
 Կիւրղի Աղէքսանդրացւոյն.
 23 * ԿԻՐ. ԴՅ. Ե. զկնի ս. խաչի, 30
 24 Գիւտ—խաչ:
 Թ ՄԵ. ԼԺ. Ժ. 3, Բ. 13:
 Փոփոխական:
 25 ԲՅ. ԴՅ. սրբոցն Անաստասայ քա- 2
 Հանային, և Վարոսի և Թէոդո-
 ըիտեայ և որդւոց նորա և որք
 ընդ նմա կատարեցան:
 26 ԴՅ. ԿՅ. սրբոց Հիպիրիքեանցն, 3
 որք ի Սամուսատ կատարեցան.
 27 ԴՅ. ԿԵ. ԿԿ. 4

ՀՈԿՏԵՄԲԵՐ

- ԵՉ. Էջ. սրբոցն՝ Սևեռիանոսի
Սեբաստացւոյն, և Բարեւայ Մե-
րոյն և ԶԿ աշակերտաց նորին
- 28 Ուր. Էջ. պհ.
- 29 Շբ. Էջ. սրբոյն Յովհաննու Ոս-
կերեւրան Հայրապետին
- 30 * Կիր. Էջ. Բ. զկնի ս. Խաչին.
- 31 Բշ. Էջ. սրբոցն Ստեփաննոսի
Հռովմայ Հայրապետին, և քա-
հանայիցն, և սարկաւազացի և
Ժողովրդոցն:

Ս. Բ. ք. Ժ. 17, Բ. 24:
Յրտադին Հոգմունք:

(30 օր)

- 1 Գշ. Էջ. սրբոցն Ակիմիտիմայ և
պիսկոպոսին, և Յովսէփայ քա-
հանային, Այեթալայ սարկաւա-

ՏՐԷ

- գին, և Պղատօնի վկային:
- 2 Գշ. Էջ. պհ.
- 3 ԵՉ. Էջ. սրբոց Հայրապետացն
Մեարոփանոսի, Աղէքսանդրոսի
և Պողոսի Խոստովանողին, և
սրբոց նօտարացն Մարկիանոսի
և Մարտիրոսին:
- 4 Ուր. Էջ. պհ. Յերեկ. նախատ:
- 5 Շբ. Էջ. սրբոց Հրեշտակապետացն
Փարբէէլի և Մեքայէլի և ամե-
նայն երկնային զօրացն:
- 6 * Կիր. Էջ. Բ. զկնի ս. Խաչին.
- 7 Բշ. Էջ. սրբոցն Մելիտոսի Ան-
տիոքայ Հայրապետին, և Մի-
նասայ Եղիպտացւոյն և միւս
Մելիտոսի Եպիսկոպոսին, Բուքայ
քահանային և Շինու սարկա-
ւազին:
- 8 Գշ. Էջ. սրբոցն Դեմետրեայ
վկային և Բասիլիսկոսի քահա-
նային.
- Ծ Լք Լս. Ժ. 2, Բ. 48:
Տեղ անձրեւ տեղ ձիւն:
- 9 Գշ. Էջ. պհ.
- 10 ԵՉ. Էջ. սրբոցն Գուրգիսայ, Սա-

ՆՈՅՆԱՐԵՐ

մուշնառայ, և Աբելայ սարկա-
լազին, Ռամանոսի միայնակե-
ցին. մանկանն խոստովանողի և
Հիւսիքոսի զինաւորին:

☉ ՅԱղեղնաւորն:

11 Ուր. Խ. պէ: 19

12 Շր. Բ. սրբոց առաքելոցն Անդ- 20
րէի և Փիլիպպոսի.

13 * Կիւ. Բ. Ժ. զկնի ս. խաչի. 21

14 Բ. Ժ. սրբոցն՝ Անդրէի զօրա- 22
վարին և քան. իկն, Կալ. նիկոսի
և Դոմէտեայ վկայիցն.

15 Գ. Ժ. սրբոցն՝ Անդրեանոսի, և 23
Հնոցն Անատոլայ, Թէոդորոսի, և
Ելեթիւրոսի վկայիցն.

☪ Վ. ք. Ժ. 14, Բ. 46:
Փոփոխական:

16 Գ. Ժ. Բ. պէ: 24

17 Ե. Ժ. սրբոցն Աբրահամու և 25
Խորենայ և անարծաթ բժշկացն
Կողմայի և Դամիանոսի և Աս-
տուածատրոյ վկային:

18 Ուր. Խ. պէ: 26

19 Շր. Խ. տօն ամենայն սրբոց, 27

ՏՐԵ

Հնոց և Նորոց, յայտից և ան-
յայտից.

20 * Կիւ. Բ. Ժ. զկնի ս. խաչի: 28

Յերեկ. նախատ. Բարեկենդան
յխնակի պահոց:

21 * Բ. Ժ. Բ. պէ. ընծայումն ս. 29

Աստուածածնի ի տաճարն:

☉ Ծն. Լ. Ժ. 20, Բ. 57:

Մերթ ձիւն մերթ անձրև:

22 Գ. Ժ. պէ. 1

23 Գ. Ժ. պէ. 2

24 Ե. Ժ. Բ. պէ. 3

25 Ուր. Խ. պէ. 4

26 Շր. Խ. սրբոցն Գրիգորի սքան- 5

չելազործին, Նիկողայոսի Հայ-
րապետին և Միւռոնայ եպիս-
կոպոսին:

27 * Կիւ. Խ. Ա. Յիսնակի: 6

28 Բ. Ժ. սրբոց կուսանացն Յու- 7

լիանեայ և Վասիլուհոյ:

29 Գ. Ժ. սրբոցն Ղուենկիանոսի 8

քահանային, Տարագորոսի, Պրո-
պոսի, Անդրոնիկոսի և Ոնեսի-
մեայ և այլոց աշակերտացն
Պօղոսի:

ՆՈՅՆՄԱՐԵՐ

30 ԴՉ. ԺՅ. ԿՀ. 9

Յ Առ. քա. Ժ. Բ. Բ. 8:
Փոփոխական:

(31 օր)

- 1 ԵՉ. ԺՅ. սրբոցն Կղեմայ Հայրա- 10
պետին և Բազարատայ Տոռո-
մենոյ Եպիսկոպոսին:
- 2 Ուր. ԺՅ. ԿՀ. Յերեկ. նախատ: 11
- 3 * Նը. ԺՅ. սրբոց առաքելոց և 12
առաջին լուսաւորչացն մերոց
Թաղէոսի և Բարդուղիմէոսի:
- 4 * Կեր. ԺՅ. Բ. Յիսնակի: 13
- 5 ԲՉ. ԺՅ. սրբոցն Գեներիոսի և 14
Կիսկոպոսին և Մերկեռիոսի
զինաւորին և Յակովկայ և Իրա-
ւափառայ:
- 6 ԴՉ. ԺՅ. սրբոյն Արգարու նախա- 15

ՔԱՂՈՑ

վկայ և անդրանիկ Թաղաւորին
մերոյ:

- 7 ԴՉ. ԺՅ. ԿՀ. 16
Եւրաշունչ Հոգմ:
- 8 ԵՉ. ԺՅ. սրբոց Հարցն Եգիպտաց- 17
ւոց Պողոսի, Պողայ, Մակարայ,
Եւագրի, Յովհաննու զբնեց-
ւոյն, Յովհաննու Կարճաշա-
սակին, Նեղոսի, Արսէնի, Սի-
սիանու, Դանիէլի, Սրապիօնի,
Մակարիոսի, Պիմէնի և այլոց
սրբոց Հարցն: Յերեկ. նախատ.
- 9 * Ուր. ԺՅ. ԿՀ. ՅղուԹիւն ո. 18
Աստուածածնի և ՅԱննայէ:
- 10 Նը. ԺՅ. սրբոյն Նիկողայոսի 19
Զմիւռնացւոյ սքանչելագործ-
Հայրապետին:
- 11 * ՅԱյծեղջիւր: 20
- 12 * Կեր. ԺՅ. Գ. Յիսնակին: Բարե-
կենդան ո. Յակովբայ պահոց:
- 12 ԲՉ. ԺՅ. ԿՀ. սրբոցն Մինասայ, 21
Երմոգենեայ, Գրաբոսի, և Կա-
մաւոր աղքատացն Յովհաննու
և Ալէքսանոսի:

ԴԵԿՏԵՄԲԵՐ

- 13 Գշ. Խ. պհ. սրբոցն Կուռնեւրիոսի 22
 Հարիւրապետին, և Շմաւոնի
 ազգականին Քրիստոսին՝ որ խա-
 չեցաւ յերուսաղէմ. Պօղոսկար-
 պոսի Հայրապետին Զմեռունոյ
 և սրբոց վկայեցն որ քյարեւելս
 կատարեցան:
- 14 Դշ. Բ. պհ. 23
 15 Եշ. Բ. պհ. սրբոցն՝ Եւստրա- 24
 տիոսի, Օգոստինոսի, Եւգինէո-
 սի, Ուլրէստէսի և Մարգարիոսի:
 € Վ. ք. քու. Ժ. 00, Բ. 31:
 Սառհամաներ:
- 16 Ուր. Գ. պհ. յերեկ. նախատ. 25
 17 Շր. Գ. սրբոցն Յակովբայ Մըծ- 26
 ընայ Հայրապետին, Մարուգէի
 Ճգնաւորին և Մելիտոսի եպիս-
 կոպոսին:
- 18 * Կիր. Դ. Յիսնակի: 27
 19 Բշ. Դ. սրբոց Հայրապետացն 28
 Իգնատիոսի և Սդղէի, և Մա-
 րութայի եպիսկոպոսին:
- 20 Գշ. Խ. սրբոցն Թէոփոմպայ Ե- 29
 պիսկոպոսին և Թէոփնայ վկա-
 յին, և չորեք զինուորացն՝ Բա-

ՔԱՂՈՅ

- սոսի, Եւսեբի, Եւտիգի և Բա-
 սիլիդեայ:
- 21 Դշ. Խ. պհ. 30
 Ծն. լս. Ժ. Գ, Բ. 41:
 Փոփոխական:
- 22 Եշ. Բ. սրբոց կուսանացն Ինդոսի 1
 Դոմնայի և Գղերիկոսի քահա-
 նային, և Երկուց Բիւրուցն,
 որ քյարեցան յեկեղեցին՝ Նի-
 կովկացւոց:
- 23 Ուր. Բ. պհ. Յերեկ. նախատ. 2
 24 Շր. Գ. սրբոցն Դաւթի մարգա- 3
 ըէին և Յակովբայ առաքելոյն:
- 25 * Կիր. Գ. Ե. յիսն. Յերեկ. նա- 4
 խատօնակ:
- 26 Բշ. Դ. սրբոյն Ստեփանոսի նա- 5
 խապկային և առաջին մարտի-
 րոսին: Յերեկ. նախատ.
- 27 Գշ. Դ. սրբոց առաքելոցն Պետ- 6
 րոսի և Պօղոսի:
- 28 Դշ. Խ. պհ. Յերեկ. նախատ: 7
 Ծ Սու. քու. Ժ. 18, Բ. 52:
 Հոգի և ձիւն:
- 29 Եշ. Խ. սրբոց որդւոցն որոտման, 8
 Յակովբու առաքելոյն և Յով-

ԴԵԿՏԵՄԲԵՐ

Հաննու աւետարանչին: Բարեկ.
Ծննդեան պահոց:

30 Ուր. Բէ. ա. օր Ծննդեան պհ.

81 Շբ. Բէ. բ. օր Ծննդեան պահոց:

Սրբոցն Բաբսղի Հայրապետին և
Եղբօր նորին Գրիգորի Նիւսաց-
ւոյն, Սեղբեստրոսի Հռովմայ
Հայրապետին, և Աբբայ Եփրե-
մի Խուրին Ասորւոյ:

9

10

ԴՊՐՈՑԱԿԱՆ ԱՐՁԱԿՄՈՒՆՔ.

ՏՕՆՔ ԵԿԵՂԵՑԱԿԱՆՔ

Ա. 5. 6. 7. և 13 Յունվարի տօնք
Ծննդեան, և Անուանակոչութեան
Բ. Փետր. 14 Տօն Քառասնորեայ
Գալստեան Տեառն ի Տաճարն:

Գ. Տօն Ս. Վարդանանց զօրավարացն:

Դ. Ապրիլի 7. տօն Աւետեաց Ս. Աս-
տուածածնի:

Ե. Տօն Մտին ի վերապն Ս. Գրիգորի
Լուսաւորչին:

Զ. Տօն Ելեցն ի վերապէ Ս. Գրիգորի
Լուսաւորչի:

Է. Տօն Գիւտի նշխարաց Ս. Գրիգորի
Լուսաւորչի:

Ը. Տօն սրբոց Թարգմանչացն Սահա-
կայ և Մեսրովբայ:

Թ. Տօն Ս. Առաքելոյն Թաղէոսի և
Ս. Սանդխտոյ կուսին:

Ժ. Տօն Ս. առաքելոցն Թաղէոսի և
Բարդուղիմէոսի:

ԺԱ. Սեպ. 3. տօն Ծննդեան Ս. Աս-
տուածածնի ի յԱննայէ:

ԺԲ. Նոյեմբ. 21. տօն Ընծայման Ս.
Աստուածածնի ի տաճարն:

ԺԳ. Տօն Յղութեան Ս. Աստուածած-
նի ի յԱննայէ:

ԺԴ. Տօն անուանակոչութեան Վեհ.
Հայրապետի ամենայն Հայոց Տ. Տ. Մա-
կարայ, որ կատարի ի տօնի Սրբոց Հարցն
եգիպտացւոց Պողայ Մակարայ և այլն:

ԺԵ. Նոյեմբ. 10. Տօն տարեգարձի
օծման Վեհ. Հայրապետի ամենայն Հա-
յոց Տ. Տ. Մակարայ:

ՏՕՆՔ ԿԱՅՍԵՐԱԿԱՆՔ

Ա. Փետր. 26. Ծնունդ Ն. Կ. Մ. Ա-
ղէքսանդր Աղէքսանդրովչի:

Բ. Մարտի 2. զահակալութիւն Ն. Կ.
Մ. Աղէքսանդր Աղէքսանդրովչի:

Գ. Մայիսի 6. Ծնունդ Ն. Կ. Բ. Ժա-
ռանգի Կայսեր Նիկոլայ Աղէքսան-
դրովչի:

Դ. Մայիսի 15. Թագադրութիւն Նո-
ցին Կ. Մեծութեանց Օգոստ. Կայսեր
Աղէքսանդր Աղէքսանդրովչի և Կայս-
րուհւոյ Մարիայ Ֆէօդորովնայի:

Ե. Յուլիս 22. Անուանակոչութիւն
Ն. Կ. Մ. Կայսրուհւոյ Մարիայ Ֆէօդո-
րովնայի:

Զ. Օգոստ. 30. Անուանակոչութիւն
Օգոստափառ Կայսեր Աղէքսանդր Ա-
ղէքսանդրովչի:

Է. Նոյեմբ. 14. Ծն. Ն. Կ. Մ. Կայս-
րուհւոյ Մարիայ Ֆէօդորովնայի:

Ը. Դեկտ. 6. Անուանակոչութիւն Ն.
Կ. Բ. Ժառանգի Կայսեր Նիկոլայ Աղէք-
սանդրովչի:

Կ Ա Ն Ո Ն Ք

ԵԿԵՂԵՑԱԿԱՆ-ԾԻԱԿԱՆ ՌԻՍՈՒՄՆԱՐԱՆԱՅ ՀԱՅՈՅ

Ա. ՀԱՆՐԱԿԱՆ ԿԱՆՈՆՔ

1. Եկեղեցական — Ծխական Ուսումնարանք Հայոց կարգեալ են առ եկեղեցեօք և վանօրէիւք ի տալ մանկանց երկուց սեռից քաղաքաց և գիւղօրէից զսկզբնական կրթութիւնն և զուսումն կարեւորագոյն գիտելեաց:

2. Եկեղեցական — Ծխական Ուսումնարանք բացեալ լինին հրամանաւ Վեհափառ Հայրապետի Ազգիս և կառավարին ընդ ձեռն Թեմակալ Առաջնորդաց առանձինն հրահանգաւ, սահմանելով ի նորին Վեհափառութենէ:

3. Եկեղեցական — Ծխական Ուսումնարանք բաժանին յերկուս կարգս՝ մի՝ դասեան և երկրորդս՝

4. Ժամանակ ուսման աշակերտաց և աշակերտուհեաց սահմանել՝ վասն առաջնոյ կարգին՝ ոչ պակաս քան զերես ամս, իսկ վասն երկրորդին՝ ամս հինգ:

5. Եկեղեցի, որ սղութեամբ արդեանցն անձեռնհաս լիցի պահել զառանձինն Ուսումնարան, ըստ կարգադրութեան Առաջնորդի կարէ օժանդակել պահպանութեան այլում Ուսումնարանի:

6. Միմեանց մերձաւոր գեւորայք, գումարելով ի մի գեկեղեցական և ժողովրդական գումարս իւրեանց, կարեն պահել զմի կենտրոնական Ուսումնարան, զորոյ զտեղին ընտրեսցէ Առաջնորդն:

7. Եկեղեցական—Ծխական Ուսումնարանք տղայոց և օրիօրդաց պարտին լինել ամենայն ուրեք որեւէ ի միմեանց ըստ ամենայն պարագայից, թէ պէտեւ երկուքին ևս գտանիցին ի նմին գաւթի եկեղեցւոյ:

8. Ամենայն Եկեղեցական—Ծխական Ուսումնարան պարտի ունել զկնիք ըստ որոշեալ ձեւոյ:

Բ. ՅԱՂԱԳՍ ԱՌԱՋՆՈՐԴԱՅ

9. Առաջնորդք վիճակաց ի խորհրել ի Վեհափառ Հայրապետէն զերաւունս բանալոյ գեկեղեցական—Ծխական Ուսումնարանս պարտին յայտնել Նորին Սրբութեան թէ՛ յորում տեղւոջ և որպիսի ուսումնարան կամլցին բանալ և որով արդեամբ պահպանեսցի այն:

10. Եկեղեցական—Ծխական ուսումնարանք պահպանին ըստ կարգադրութեան Առաջնորդաց՝ եկեղեցական արդեամբք, թոշակօք աշակերտաց և աշակերտուհեաց և կամաւոր նուիրանօք ժողովրդեան:

11. Առաջնորդք տան հրաման առնուլ զմասն ինչ Եկեղեցական արդեանց՝ սահմանելով զայն ըստ չափուարդեանց եկեղեցւոյն և ժողովուրդն օրինաւոր խոստմամբ յանձն առնուլ քացուցանել զգումարն, որ պիտոյ լիցէ ի պահպանութիւն Ուսումնարանին:

12. Առաջնորդք փոյթ կալցին զի Եկեղեցական—Ծխական Ուսումնարանք

պահպանեցին անխափան, իսկ եթէ դիպեցցին պատճառք արգելառիթք պահպանութեան միոյ իրիք յուսումնաբանաց, նոքա՛ յետ զամենայն հնարս ի գործ դնելոյ առ ի զառաջս առնուլ փակմանն, փակեն զայնպիսին և անյապաղ յայտնեն Վեհափառ Կաթողիկոսին, ցուցանելով զմանրամասն հանգամանս գործոցն:

13. Առաջնորդք առաջի առնեն զհոգաբարձուս ի հաստատութիւն Վեհափառ Կաթողիկոսին:

14. Առաջնորդք զկարգմանէ և զարձակմանէ ուսուցչաց և վարժուհեաց յայտնեն անյապաղ Վեհափառ Կաթողիկոսին:

15. Առաջնորդք զգաւառական ծխական ուսումնարանս կառավարեն ընդ ձեռնն Յաջորդաց իսկ ուր չիցեն Յաջորդք ընդ ձեռն գործակալ քահանայից:

16. Թեմակալ Առաջնորդք յաւարտ ուսումնական տարւոյ զամենայն տեղեկագիրս վերաբերեալս համօրէն ուսումնարանաց վիճակին մատուցանեն Վեհափառ Հայրապետին:

Գ. ՅԱՂԱԳՍ ՀՈԳԱԲԱՐՁՈՒԱՅ

17. Իւրաքանչիւր Ուսումնարան ունի Հոգաբարձուս, թիւ որոց ի քաղաքս որոշի ի Թեմակալ Առաջնորդաց, ըստ հանգամանաց տեղոյն, իսկ ի գիւղօրայս թիւ Հոգաբարձուաց պարտի լինել երեք, յորոց մինն է տեղական քահանայն ըստ որոշման Առաջնորդի, միւսն է երեսփոխան եկեղեցւոյն և երրորդն ընտրի ի հասարակութենէ գեղջն եռամեայ ժամանակաւ:

18. Յաւարտ ուսումնական տարւոյ Հոգաբարձուք մատուցանեն Առաջնորդաց ընդ ձեռն յաջորդաց կամ գործակալաց զտարեկան հաշիւս մօից և ծախուց, ևս և զընդարձակ զբաւոր տեղեկութիւն զընթացից և զյառաջադիմութենէ Ուսումնարանին, զոր պատրաստելոց է Տեսուչն կամ աւագ ուսուցիչն, յաւելլով առ այն զկարեւոր վիճակաբարական տեղեկութիւնս ըստ սահմանեալ ձեռոյ, նաև զհանդամանս պաշտօնավարութեան ուսուցչաց և վարժուհեաց:

19. Ռոճիկ համօրէն պաշտօնէից սահմանի ի հոգաբարձուաց ըստ հանգամանաց տեղեացն և անձանց՝ հայելով ի դրամական կարողութիւն ուսումնարանին:

20. Հոգաբարձութիւն Ուսումնարանին միոյթ ունի, զի ըստ չափու կարողութեան յՈւսումնարանի գտանիցին գրադարան և գանազան ուսումնական դասական պիտոյք:

21. Հոգաբարձութիւնն ստանայ յԱռաջնորդէ զերկուս ժապաւինեալ մատենաս, յորոց ի միում ցուցակազրին ամենայն կռիւք և կարասիք Ուսումնարանին, ևս և գրեան և այլ ուսումնարան պիտոյք, իսկ յերկրորդում նշանակին մուտք և ծախք Ուսումնարանին:

Դ. ՅԱՂԱԳՍ ՈՒՍՈՒՅԶԱՅ

22. Տեսուչք, ուսուցչիք և վարժուհիք ընտրին ի հոգաբարձութենէ և հաստատին յԱռաջնորդաց:

23. Ի պաշտօն ուսուցչութեան հրաւիրին անձինք, որք յաջողութեամբ աւարտեալ իցեն զընթացս ուսման ի Թեմական Դպրոցս Հայոց և յարքունի միջնակարգ ուսումնարանս, իսկ վարժուհիք ընտրին յայնպիսեաց, որք վկայեալ իցեն բարի վարուք և մանավկարժական կամութեամբ իւրեանց: Ծանօթութիւն: Եթէ Առաջնորդք հարկ համարիցին կարգել յուսուցչութիւն զանձինս, որ թէ և չունին զպահանջեալն վկայագիր, բայց յայտնիք են բազմամեայ փորձառութեամբ իւրեանց յասպարիզի մանկավարժութեան, պարտին յիւրաքանչիւրում նուազի առանձին թոյլտուութիւն հայցել վասն այլիսեացն ի Վեհափառ Կաթողիկոսէն:

24. Կառավարութիւն միոյ միոյ ուսումնարանի ըստ ուսումնական մասին յանձնեալ լինի ի հոգաբարձութեանէ Տեսչի կամ աւագ ուսուցչի, որք և պատասխանատու են վասն կանոնաւոր և արգելանաւէտ դաստանդութեան, վասն բարեկարգութեան ուսումնարան

նաց և առհասարակ վասն ճիշտ կատարման ամենայն պարտաւորութեանց, վերաբերելոց տեսչութեան ուսումնաբանաց:

25. Տեսուչն կամ աւագ ուսուցիչն պահէ զցուցակ աշակերտուհեաց և հսկէ, զի ուսուցիչք և վարժուհիք ճշտիւ և անթերի կատարեսցեն զպաշտօնս իւրեանց:

26. Տեսուչն կամ աւագ ուսուցիչն պարտի առաջի առնել Հոգաբարձութեան զկիսամեայ համառօտ տեղեկազիր ի Յունկար ամսեան և զտարեկան մանրամասն տեղեկազիր ի Յունիս ամսեան:

27. Ամենայն ուսուցիչ և վարժուհի պարտի նշանակել ի մատենի դանօնանս բացակայ աշակերտաց և աշակերտուհեաց, ևս և զառարկայոս ուսման իւրաքանչիւր աւուր:

28. Տեսչին կամ աւագ ուսուցչին պարտք ևն ի կիւրակէս և ի տօնական աւուրս խմբովին տանել զաշակերտս և զաշակերտուհիս ի ժամ Ա. Պատա-

րագի յեկեղեցի, նախապէս բացատրելով նոցա զխորհուրդ տօնին:

Ծանօթութիւն: Ուսուցիչք և վարժուհիք միշտ պարտին ընդ մանկտույն դնալ յեկեղեցի:

Ե. ՅԱՂԱԳՍ ԱՇԱԿԵՐՏԱՅ ԵՒ ԱՇԱԿԵՐՏՈՒՀԵԱՅ

29. Թիւ աշակերտաց կամ աշակերտուհեաց յիւրաքանչիւրում բաժանման չպարտի լինել աւելի քան զվաթսուն, իսկ եթէ ըստ պիտոյից տեղւոյն հարկ լիցի միաւորել ի միումսն եկիլ զերկուս կամ նաև զերես բաժանմունս, յայն դէպս իսկ թիւ աշակերտաց կամ աշակերտուհեաց ոչ կարէ առաւելուլ քան զվերոյգրեալ թիւս:

30. Ի պահանջել հարկին մարթէ բանալ առ միում միում բաժանման մէջ մի զուգընթաց բաժանմունս հանդերձ առանձինն ուսուցցօք կամ վարժուհեօք:

31. Յառաջին բաժանումն առաջնոյ դասարանի եկեղեցական—Ծխական Ուսումնարանս, ընկալեալ լինին ման-

կունք, որոց հասակ չիցէ պակաս քան զուծ ամ և ոչ աւելի քան զտասն և ըստ այսմ համեմատութեան ի յաջորդ բաժանմունս:

32. Յանկացողք մտանել յուսումն նարան մատուցանեն ընդ խնդրագրոց զվկայական ծննդեան:

33. Ժամանակ ընդունելութեան աշակերտաց և աշակերտուհեաց է երկիցս ի տարւոջ, այսինքն ի սկիզբն տարեկան ուսմանց և ի Յունվարի:

Ծանօթութիւն: Աշակերտք կամ աշակերտուհիք, որք մտանիցեն ի Յունվար ամսեանն, պարտին պատրաստ լինել տալ քննութիւն յընթացից առաջին կեսամեկի:

34. Աշակերտք և աշակերտուհիք ընդ ուսուցչաց և վարժուհեաց իւրեանց հաղորդին ս. խորհրդոյ երկիցս ի տարւոջ յաւուրս Ս. Ծննդեան և Յարութեան Տեառն:

35. Իւրաքանչիւր աշակերտ կամ աշակերտուհի բացի վկայեալ չքաւորաց հատուցանէ զնշանակեալ ի Հոգա-

բարձութենէ գումար ինչ յաղագս ուսման և դասական պիտոյից:

2. ՅԱՂԱԳՍ ՌԻՍՄԱՆ

36. Առարկայք ուսման եկեղեցական Ծխական Ուսումնարանացն սակմանին առանձին ծրագրաւ:

37. Դասաւանդութիւն առարկայից լինի Հայ լեզուաւ, բացի Ռուսաց լեզուէ, Ռուսաց պատմութենէ և աշխարհագրութենէ Ռուսաստանի, որք աւանդին Ռուս լեզուաւ:

38. Յաւարտ ընթացից ուսման աշակերտաց և աշակերտուհեաց լինի Հարցաքննութիւն առաջին Հոգաբարձուաց և ծնողաց աշակերտելոցն:

39. Մանկուք, որք յառաջագէմ երևեսցին ի Հարցաքննութիւնս, տեղափոխեցնին ի յաջորդ բաժանմունս և աւարտողքն ընդունին զվկայական ուսման:

40. Աշակերտք և աշակերտուհիք, որք ոչ յառաջագիմեսցեն, կարեն

մնալ ամ մի ևս ի նմին բաժանման:

41. Յաւարտ Հարցաքննութեան կազմի արձանագրութիւնն ստորագրութեամբ Հոգաբարձուաց, ուսուցչաց և վարժուհեաց, յորում նշանակին արդիւնք Հարցաքննութեան և անուանք աշակերտաց և աշակերտուհեաց, որք արժանաւորք իցեն փոխադրութեան կամ վկայագրոյ. ևս և անուանք աշակերտաց և աշակերտուհեաց մնացելոց ի նոյն բաժանմունս, կամ խաղառ արձակելոց յուսումնարանէն, և արձանագրութիւնն այն առաքի ի Հաստատութիւն Ս. Ռաջնորդի ի ձեռն յաջորդաց կամ գործակալ քահանայից, որ վաւերացուցեալ զայն՝ յետս դարձուցանէ ի գործադրութիւն և ի պահպանութիւն յուսումնարանին:

42. Տեսուչն կամ աւագ ուսուցիչն պատրաստէ վկայագիրս ստորագրութեամբ Հոգաբարձուաց և իւր ինքեան և անցուցեալ զայնս յառանձին մատեան Ուսումնարանին, տայ ծնողաց մանկտոյն կամ խնամակալաց նոցա,

ընդունելով ի նոցանէ ստորագրութիւն ի մատենին:

43. Ժամանակ ամարային արձակուրդի որոշի ի քաղաքս ի 15էն Յունիսի ց25 Օգոստոսի, իսկ ի գիւղօրայս սահմանի ըստ տեղական հանգամանաց, այն է՝ ի ժամանակի հնձոց, այգեկթից և այլն, ըստ որոշման Հոգաբարձութեան, զոր միանգամ ընդ միշտ հաստատէ Ս. Ռաջնորդն, իսկ ուր գոյ Յաջորդ՝ Յաջորդն:

44. Աշակերտք և աշակերտուհիք Յիւդեցական՝ Ծխական Ուսումնարանաց արձակին յաւուրս կիւրակէից և տօնից, նշանակելոց յառանձին ցուցակի:

ԹԻԻ ՀԱԲԱԹ. ԴԱՍՈՒՑ ՅՈՒԻԻ ՀԱԲԱԹ. ԴԱՍՈՒՑ ՅՈՒ-
ՍՈՒՄՆԱՐԱՆՍ ՏՂԱՅՈՑ ՍՈՒՄՆԱՐԱՆՍ ՕՐԻՈՐԴԱՑ

ԴԱՍԱՐԱՆՔ	Ա.					Բ.	Գ.Ճ.	ԴԱՍԱՐԱՆՔ	Ա.					Բ.	Գ.Ճ.
ԲԱԺԱՆՄՈՒՆՔ	ա.	բ.	գ.	դ.	ե.	զ.	հ.	ԲԱԺԱՆՄՈՒՆՔ	ա.	բ.	գ.	դ.	ե.	զ.	հ.
Ա. ռ. ա. ը. կ. ա. յ. ք.								Ա. ռ. ա. ը. կ. ա. յ. ք.							
Կրօն.	2	2	2	4	4	14	14	Կրօն.	2	2	2	3	4	13	13
Հայոց լեզու.	6	6	6	5	5	28	28	Հայոց լեզու.	6	6	6	5	5	28	28
Ռուսաց լեզու.	6/6	6	6	5	5	22	22	Ռուսաց լեզու.	6/6	6	6	5	5	22/6	22/6
Թուրքաճառութիւն.	4	5	5	3	3	20	20	Թուրքաճառութիւն.	4	4	4	3	2	17	17
Պատմութիւն. Հ. և Աշ- խարհագր. Հայաստանի.	, , , , ,	, , , , ,	, , , , ,	3	3	6	6	Պատմութիւն. Հ. և Աշ- խարհագր. Հայաստանի.	, , , , ,	, , , , ,	, , , , ,	3	3	6	6
Պատմութիւն. Ռուսաց և Աշխարհ. Ռուսաստանի.	, , , , ,	, , , , ,	, , , , ,	3	3	6	6	Պատմութիւն. Ռուսաց և Աշխարհ. Ռուսաստանի.	, , , , ,	, , , , ,	, , , , ,	3	3	6	6
Ընդհանր. աշխարհագր.	, , , , ,	, , , , ,	, , , , ,	2	2	4	4	Ընդհանր. աշխարհագր.	, , , , ,	, , , , ,	, , , , ,	2	2	4	4
Բնական պատմութիւն.	2	2	2	2	2	10	10	Բնական պատմութիւն.	2	2	2	2	2	6	6
Երգեցողութիւն.	2	3	3	1	1	10	10	Երգեցողութիւն.	1	2	2	1	1	7	7
Վայելչագրութիւն.	2	2	2	, ,	, ,	6	6	Վայելչագրութիւն.	1	2	2	, ,	, ,	5	5
Փժաղութիւն.								Փժաղութիւն.	1	2	2	3	3	12	12
Գումար	18/6	26	26	30	30	130	130	Գումար	18/6	26	26	30	30	130/6	130/6

Հրահանգ եւ ծրագիր ուսման Կրօնագիտութեան

Կարեւորագոյն քան զամենայն ուսմունս աւանդելիս յեկեղեցական—Ծրխական Ուսումնարանս սլաքտի լինել ուսումն կրօնի ըստ դաւանութեան Հայաստանեայց եկեղեցւոյ իբրեւ ուսումն այնպիսի, որով անդամք եկեղեցւոյ ի տղայ տիոց անտի դաստիարակին ի քրիստոնէական բարեպաշտութեան, այսինքն է՝ յուսմունս գերագոյն հաւատալեաց եւ յուսմունս պարտուց մարդկան առ Աստուած, առ ընկերս եւ առ յանձինս իւրեանց:

Ուսումն կրօնի առհասարակ բաժանի ի քանի ինչ մասունս, յորոց կարեւորքն են՝ Աղօթք, Պատմութիւն Ս. Գրոց, Քրիստոնէական վարդապետութիւն, ծանօթութիւն զԺխտից եւ զարարողութեանց եկեղեցւոյ, Պատմութիւն քրիստոնէական եկեղեցւոյ: Այսոքիկ ամենեքեան աւանդին յայլ եւ այլ չափս եւ ուսմունս եւ յայլ եւ այլ

եղանակս յուրոյն ուսումնարանս ըստ դասակարգութեանցն. ըստ այսմ եւ ի ծխական եկեղեցական ուսումնարանս, այլ զի անհնարին է եւ անպատեհ առ տեղեաւս ճառել զայնցանէ ամենեցուն՝ յիշեսցուք Համառօտակի զքանի ինչ պայմանս կարեւորս վասն արդիւնաւորութեան կրօնական ուսմանցն:

Նախ՝ յուսումն ման աղօթից փոյթ ունելցի ուսուցիչն այնպէս տպաւորել ի սիրտս մանկանց զաղօթս բարեպաշտութեան, զի նոքա ոչ միայն կրկնեսցեն զբառս սերտ ի բերան ուսեալս, այլ գիտակցութեամբ եւ բոլոր սրտիւ ուղղեսցեն զմիտս առ Աստուած եւ զաղօթսն կարդասցեն երկիւղածութեամբ իմն եւ պարկէշտութեամբ եւ խոնարհութեամբ: Առ ի տրամադրելոյ յայս զմանկունս՝ ոչինչ են պիտոյ հարկադրանք եւ հրամանք, այլ զի ուսուցիչն յառաջ քան զամենայն ջերմեանդն բանիւք եւ համոզական քաղցրութեամբ զարթութեացէ ի սիրտս մանկանց սէր անկեղծ առ Հայրն երկնաւոր, Արարիչն եւ նախախնամողն, որով

փառս տամք և գոհութիւն վասն ան-
 հուն բարեացն և մարդասիրութեան
 և առ որ գլխմբ խնդրուածովք յամե-
 նայն գործս մեր: Առ այս յոյժ օգտա-
 կար է, յորժամ ուսուցիչն ինքնին ի
 սկզբան անդ դասատուութեան աղօթս
 արասցէ սրտառուչ բանիւք և անկեղ-
 ծութեամբ առաջի մանկանց և լուս-
 մասնակցութեամբ նոցա՝ զոր օրինակ
 վասն հիւանդ ընկերի ուրուք առող-
 ջութեան, վասն մխթարութեան ի
 Հոգւոյն սրբոյ վշտացելոյ ուրումն բա-
 րեկամի, վասն անպորձութեամբ անցու-
 ցանելոյ զգիշերն և վերստին արժա-
 նանալոյ ի տեսութիւն իրերաց, վասն
 առողջութեան և յաջողութեան կենաց
 ծնողացն, բարերարաց, խնամակարաց և
 այլն և այլն: Այսօրինակ նախալքութան
 յաղօթս՝ պատրաստեսցեն զմանկուն
 յայն, զի յառաջնոց իսկ առուրջ ուսման
 հայեսցին նոքա յաղօթս, որպէս ի յա-
 լելուած և ի բղխուած սրտից իւրեանց
 և յապագայս յառնելն զեկեղեցակա-
 աղօթս՝ կրկնեսցեն զիմաստս նոցին իր-
 րե յանձանց ինչ ինչ ասացեալս, և ա-

բացեն ի նոսա ըստ դիպաց և ըստ
 պատշաճից, յաւելուածս և անձնական
 խնդրուածս:

Յետ այսր նախապատրաստութեան
 կրօնուսոյցն ուսուցէ զհակիրճ մաղ-
 Թանս և զաղօթս, ապա զընդարձակսն,
 քաղելով զայն ի ժամագրոց եկեղեց-
 ւոյս Հայոց: Ամենայն մաղթանք և ա-
 ղօթք բացատրեսցին նախ յաշխարհիկ
 լեզու և յորժամ կատարելայէս ըմ-
 բռնեալ իցէ մանկանց զիմաստս նոցին՝
 պահանջեսցի և բերանացի սերտումն
 ի գրոց լեզու:

Յուսուցման Սրբազան Պատմու-
 Թեան հնոյ և նորոյ կտակարանաց մե-
 ծապէս օգտակար է, եթէ ուսուցիչն
 յետ պատմելոյ զգասն ընթերցցի և
 բացատրեսցէ աշակերտաց հատուածս
 ի Ս. Գրոց, վերաբերեալս նիւթոյ դա-
 սին: Կարեւոր է նմանապէս խելամուտ
 առնել զմանկունս բարոյական և կրթ-
 Թական իմաստից պատմութանն, տա-
 լով նոցա զգալ զազդեցութիւն աս-
 տուածային ուսմանց ի Հոգիս իւրեանց,
 զի մի՛ լինիցի դաս կրօնադիտութեան

լով մեքենայական կրկնութիւն սեր-
տեալ բառից: Զնոյն՝ և ի դասս քրիս-
տոնէական վարդապետութեան և ի
բացատրութիւնս եկեղեցական տօնից:
Ի զարգացումն կրօնական կենաց
մանկանց՝ հարկ անհրաժեշտ է, զինո-
քա, մանաւանդ ի կիւրակէս և հան-
դիսաւոր աւուրս յաճախեացեն յեկե-
ղեցի՝ մասնակցելով ըստ կարողու-
թեանցն յերգեցողութեան և սպասա-
ւորելով: Մեծ լիցի յոյժ օգուտն, եթէ
ուսուցիչն կրօնի ինքնին ամօքէ զաշա-
կերտս իւր յեկեղեցի, առաջնորդ կա-
լով նոցա և աստ իբրեւ օրինակ կեն-
դանի: Զէ ինչ տարադէպ յիշել աստէն
անցողաբար զի ի տիս մանկութեան,
յորժամ առաւել զգայուն են սիրտքն՝
հակամէտ են մանկունք ընդունել օրի-
նակ անձանց զամենայն, զոր տեսանեն
ի վարս մանաւանդ առաջնորդաց իւ-
րեանց և դաստիարակաց. սմին իրի
պարտ է ուսուցչին կրօնագիտութեան
կշռել զանձն իւր և պատրաստել օրի-
նակ կենդանի վասն մանկանց յամե-
նայն ինչ, յորս կամի առաջնորդել,

ունելով օրինակ զմեծագոյն Վարդա-
պետն աստուածային ուսմանց, որ նախ
առնէր միշտ և ապա ուսուցանէր:
Ոչ կարէ ուսուցիչ ոք պատուաստել ի
սիրտս և ի հոգիս աշակերտելոցն զորս
ոչ կրէ ի սրտի իւրում և ի հոգւոյ. և
ոչ ուղղել ի վարս առաքինականս, եթէ
ինքնին չունիցի զայնպիսի ուղղութիւն
ի վարս իւրում: Այս առաջին պահանջը
են յուսուցչին, զորովք եթէ զանց
առնիցէ՝ ոչ կարէ տպաւորել ի սիրտս
մանկանց զուսմունս քրիստոնէական
հաւատոյ, իբրեւ զպէտս հոգեւոր կենաց
և պատրաստել զայնս աղբիւր առաքի-
նական վարուց և անկեղծ բարեպաշ-
տութեան:

Ա. Դ աս ա ր ա ն

Ա. ՏԱՐԻ.

Նախապատրաստութիւն աղօթից.
Տէրունական աղօթք. «Առաջնորդեա
մեզ Տէր Աստուած մեր». «Անկեալ ա-

ռաջի քո»։ «Տէր մի՛ դարձուցանեք զերեսս քո յինչն»։ «Պաշտօնեա՛ զմեզ Քրիստոս Աստուած»։ «Զառաւօտու առ զօթս և զբանաւոր պաշտօնս»։ «Տէր Աստուած մեր, Գու պաշեա՛ զմեզ եղիշերիս յայսմիկ»։

Մանր պատմութիւնք բարոյալըրթականք, քաղեալք է Ս. Գրոց և յայլոսո՞ ըստ Հափու Հասկացողութեան մանկանց և ըստ Հանգամանաց առօրեայ կենացն, բերանացի աւանդամբ յաշխարհիկ լեզու։

Բ. Տ Ա Ր Ի.

«Գոհանամք զՔէն Տէր Աստուած մեր, որ զարթուցեք»։ «Լուր ճայնից մերոց, Տէր Աստուած մեր»։ «Աչք ամենեցուն է Քեզ Տէր յուսան»։ «Փառք Քեզ Տէր, փառք Քեզ Թաղաւոր փառաց»։ «Սուրբ ես Տէր Աստուած մեր Հղօր և փառաւորեայ»։ «Յիշեա՛ Տէր զպաշտօնեայս Քո, զճնողսն մեր»։ «Խաչ Քո եղիցի մեզ ապաւին»։

Համառօտ պատմութիւնք նորոյ Կտակարանի, որք բացատրեն զխորհուրդս տօնից Ծննդեան, Զօրհնէից, Ընծայման է տաճարն, Յարութեան, Համբարձման, Հոգեդալստեան, Աւետման Աստուածածնայ. ծանօթութիւն զտօնից Խաչվերացի և Գիւտոյ խաչին։

Գ. Տ Ա Ր Ի.

«Քեզ երկիրպաղանելով, Տէր Աստուած մեր»։ «Հայր զԹած բարեխնամող»։ «Հրեշտակի խաղաղութեան յանձնաբա՛ զանձինս մեր»։ «Ընկա՛լ Տէր զաղաչանս մեր»։ «Փառք է բարձունս Աստուծոյ»։ Հանդանակին Հաւատոյ։

Շարունակութիւն բացատրութեան եկեղեցական նշանաւոր տօնից, որպիսիք են՝ Վարդապետին, Լուսաւորչին, Թաղէոսի և Բարդուղիմէոսի առաքելոցն, սրբոց Թաղմանհացն, Մեծին Ներսիսի, սրբոց Վարդանանցն և Ատովմեանց, Հռիփսիմեանցն, Էջմիածնի, Երեման Խաչին, Վարադայ Խաչին, և այլոցն։

Խորհուրդք մասանց շինուածոյ ե-
կեղեցւոյ և բացատրութիւն գլխաւոր
քարոզաց և Ս. Պատարագի:

Բ. Դ ա ս ր ա ն

Դ. Տ Ա Ր Ի.

Սրբազան պատմութիւն Հնոյ Վտա-
կարանի:

Քրիստոնէական Վարդապետու-
թիւն. — Մեկնութիւն Տէրունական ա-
ղօթիցն, մեկնութիւն Հանգանակին
Հաւատոյ և բացատրութիւն Խօթն
Խորհրդոց եկեղեցւոյ՝ ըստ դաւանու-
թեան Հայաստանեայց եկեղեցւոյ:

Ե. Տ Ա Ր Ի.

Սրբազան պատմութիւն նորոյ Վտա-
կարանի: Շարունակութիւն Քրիստոնէ-
ական Վարդապետութեան. — Մեկնու-
թիւն Տասնաբանեայ պատգամաց, յորս

բացատրին յարաբերութիւնք մարդոյ
ընդ Աստուծոյ և ընդ ընկերին:

Կարգ Աստուածպաշտութեան ըստ
կանոնաց եկեղեցւոյ Հայոց:

Հրահանգ եւ ծրագիր ուսման Հայ
լեզուի.

Ակիզքն ուսման մայրենի լեզուի
յառաջնում ամբ լինի բերանացի վար-
ժութեամբք, որոց նպատակ է նախա-
պարապտել զնորեկ մանկունս Համա-
կարգեալ ուսումն գրագիտութեան:
Վարժութիւնքդ այդոքնի լինին գիւր-
ընտել զըուցատրութեամբք ուսուցչին
ընդ մանկունս: Նիւթք զըուցատրու-
թեանցն կարեն լինել այլ և այլ ա-
ռարկայք զհնեքի, առակք, մանրա-
վէպք, առածք և նմանք սոցին, որք
ամենայնիւ գիւրհաւսք լիցնին ման-
կանց՝ ըստ լեզուին և ըստ բովանդա-

կութեան: Փոյթ լիցի ուսուցչին, ղի ի վարժութիւնս աշակերտ ոք յորժամ խօսիցի, կամ սրամիցէ և կամ նկարագրիցէ զաւարկային՝ արտասանութիւն նորա լիցի սարգ և լիսնչիւն, ձեւ արտայայտութեանն՝ կանոնաւոր, իմաստքն մեկինք և գիտակցակիւնք և նկարագրութիւն զննելի աւարկային կատարեալ՝ ըստ չափու կարողութեանն: Բերանացի նախակրթանքն այսօրիկ, յոյժ կարեւորք մասն արդիւնաւէտ ընթացից ուսուցման լեզուի, կարեն տեւել ի սկզբան անդ տարւոյն եօթնեակս երկուս կամ երեւ:

Յետ այսօրիկ ուսուցչին մատիցէ յուսուցումն զբազմաութեան հնչական եղանակաւ, ծանօթս տալով մանկանց նախ զհոութեանէ մարդկային խօսից հատուածով իրնք ի ելութոց անտի անցեալ զընդատրութեանց, ապա վերլուծեացէ զհատուածն զայն ի նախադասութիւնս, և զնախադասութիւնսն վերլուծեացէ ի բառս, զորս ապա ի վանկս, և զայսօրիկ ի տառո: Յորժամ աշակերտք այսու բնական

և զիւրմանալի եղանակաւ գիտացեն զնշանակութիւն տառիցն ի խօսս և զիւրառութիւն նոցին, ապա սարտ է անդրադարձաբար բաղադրութեամբ զուգարտաձ տառից կազմել զվանկս, զբառս և զնախադասութիւնս, ձեակերպելով միանգամայն ի գիր զամենայն, զոր ուսցին մանկունք: Յոյժ օգտակար լիցի, եթէ աշակերտք, յորչափ ինչ ինչ հնար իցէ, ինքնին կատարեսցին զվերտողեալ կրթութիւնսն, իսկ ուսուցչին առաջնորդեսցէ միայն նոցա, և ի տկարանալ և եթ նոցին՝ ցուցցէ զգիւրին և զկարգաւոր եղանակն:

Զկին նախադասարարութեանցս սարտ է տալ ապա ի ձեռս աշակերտաց զյարմարաւոր դասագիրս ընթերցանութեան:

Ի ժամ ընթերցանութեան հարկ անհրաժեշտ է ուսուցչին ուշադրել լինել, ղի աշակերտք ընթերցցին մտառութեամբ, ճշգրիտ և պարզ առդանութեամբ և անսայթաք վերծանութեամբ: Առ այս կարեւոր է, ղի ուսու-

ցիչն ինքնին յառաջագոյն միանգամ և երկիցս ընթերցցի զգասն ի լուր աշակերտաց, ապա տացէ նոցա կրկնել զնոյն ի ներկայութեան իւրում, ուղղելով զթերութիւնսն և հուսկ յետոյ տացէ զայն դաս ի սերտումն ըստ աւանդեալ կարգին: Ընդ սմին փոյթ կալցի ուսուցիչն տալ յընթերցումն աշակերտաց միշտ զըուածս դիւրահաս և համապատասխան չափու զարգացման նոցա՝ ըստ լեզուին և ըստ իմաստիցն: Սոյնպէս միտ գիցէ, զի վերծանութիւն աշակերտաց լիցի բնական ձայնիւ և պաշաճաւոր տրուութեամբ ք բանից, որպէս խօսին մարդիկ ի հասարակի ընդ միմեանս, քանզի ոչ ինչ է գիրն, եթէ ոչ պատկեր մարդկային խօսից: Մեծապէս փաստաբար է, յորժամ թոյլատրենն մանկանց ընթերուել եղանակաւոր իմն կերպիւ, իբրեւ թէ յեկեղեցւոյ և անտեղի ձայնարկութեամբ ք:

Եւ զուղղագրութեան լեզուին պարտի հոգ տանել ուսուցիչն: Ոչ եթէ յետաձգել պիտոյ իցէ զկրթութիւն ի կանոնս ուղղագրութեան ցու-

սումն քերականութեան, յորժամ մանրամասնօրէն և համակարգութեամբ աւանդելի են կանոնքն այնոքիկ, այլ անդստին ի սկզբանէ գրավարժութեանն՝ հարկ է կրթել զմանկունս նա և յուղղագրութեան: Առ այս բազումս նպաստէ հնչական եղանակ դասաւանդութեանն, քանզի անդէն իսկ ի վերլուծելն և ի բաղադրելն զբառս, յորժամ զուտ հնչումն և թ տառին լսի՝ առանց աւելորդ ձայնից, լսելիք ուսանելեաց ընտելանան ճշգրիտ արտասանութեան, ապա ուրեմն և ձևակերպութեան մէն մի գրոյ: Հուսկ ուրեմն ի վարժութիւն ուղղագրական կանոնաց պիտեսցի և յաճախակի արտագրութիւն ընտրեալ և նշանակեալ հատուածոց՝ ճշտիւ և մտադրութեամբ, և ապա գրութիւն ի լրոյ պարզ թերագրութեամբ ուսուցչին, և միւս ևս կազմելն խմբից ուղղագրելի բառից: Այս ամենայն գործնական վարժութիւնք գիւրաւ տպաւորեն ի յիշողութեան մանկանց զգլխաւորս յուղղագրական կանոնաց, չեւ ևս մտեալ ի տեսութիւնս

քերականական, դորս առ յապայն ունին նոքա ուսանել: Զամենայն վերկապի աշակերտին անհրաժեշտ է ուղղել խնամով, զի մի՛ տպաւորեսցին այնոքնիկ ի միտս նորա և շփոթեսցեն զնա: Յոյժ օգտակար իցէ, յորժամ ուսուցիչն կանխապէս ընտրիցէ և կազմիցէ հատուածս յարմարինս վասն նախորոշեալ ուղղագրական գիտելեաց և հոգ տարեալ կանխաւ, զի մի՛ սարուհակեսցէ յինքեան հատուածն այն բաղմամբիւ գերս վերկապիս, քանզի բազում և յաճախական սխալմունք զհետ կարեն բերել ողւոյ աշակերտին զլրջումն և զյուսահատութիւն:

Ի խոյս հետեանացս իսկ այսոցունց վերջնոց՝ սարտ է ուսուցչին ի մտի ունել—ո՛չ երբէք ծանրաբեռնել զմանկունս աշխատութեամբք, առաւել քան զկար նոցին և անդր քան զչափ զարգացմանն, և դաս նոր՝ յայն դէպս միայն նշանակեսցի, յորժամ ստուգելու իւրացուցեալ իցէ աշակերտաց զաւանդեալն յառաջնմէ:

Յետ համառօտագոյն ցուցմանցս

զուսուցմանէ մայրենի լեզուիս՝ մնացեալն ամենայն թողեալ լինի հմտութեան և աշխատասիրութեան բանիմաց ուսուցչին: Կարգեսցուք այժմ՝ զնիւթս և զսահմանս ուսման լեզուիս ըստ ամս և ըստ դասարանս:

Ա. Դասարան

Ա. ՏԱՐԻ.

Նախապատրաստութիւն բերանացի վարժութեամբք: Գրութիւն և ընթերցումն բառից, նախադասութեանց և կարճառօտ յօդուածոց: Ճիշտ արտասանութիւն և կիրառութիւն երկբարբառ տառից: Ճանաչումն ձայնաւոր և բաղաձայն տառից: Պարզ առղանութիւն և կանոնաւոր տրոհումն բառից և նախադասութեան՝ յինթեռնութիւն: Ճանաչումն նշանաց առղանութեան և տրոհման: Կիրառութիւն գլխադրոց

ի յատուկ անուանս և ի սկիզբն պարբերութեանց: Կիրառութիւն նշանաց առողջանութեան: Փոքրիկ և դիւրին ոտանաւորք բերանացի: Արտադրութիւն բառից և նախադասութեանց:

Բ. ՏԱՐԻ.

Կանոնաւոր ընթերցումն յաշխարհիկ լեզու նշակեալ յօդուածոց՝ բացատրութեամբք հանդերձ: Համառօտութիւն պարունակութեան յօդուածոցդ՝ բանաւոր և մերթ գրաւոր: Պատասխանադրութիւն առ հակիրճ և պարզ հարցմունս ուսուցչին, տուեալս առ ի վարժել զաշակերտս ի գրաւոր արտայայտութիւն մտաց՝ կանոնաւոր շարադասութեամբ բառից: Մաքուր և ճիշտ ընդօրինակումն ընտրեալ հատուածոց: Որոշումն բառից, թէ ո՛րք յայնցանէ են անուանք աւարկայից, ո՛րք են անուանք որպիսութեանց աւարկայից և ո՛րք ցուցանեն զգործողութիւնս նոցունց. այնպիսիքն է՝ ճանաչել զանուն

գոյական, ածական և դէպ՝ առանց բերականական անուանակոչութեանց: Որոշումն թուոյ անուանց: Կիրառութիւն և և վ գրոց: Ուղղադրութիւն բառից յանգելոց յաճ, ու աճ, ող, ոս և էս մասնկունս: Կիրառութիւն յ գրոյն ի վերջ բառից և ի մէջն: Որոշումն հրամայական, կոչական և բացազանչական բառից: Կազմութիւն պարզ և բարդ բառից: Յարմարաւոր ոտանաւորք՝ բերանացի:

Գ. ՏԱՐԻ.

Շարունակութիւն կըթութեանց յանսայթաք և ի կանոնաւոր ընթերցմունս և ի գրութեան նշանակեալ նիւթոց յաշխարհաբառ լեզու: Գրութիւն թելադրութեամբ ուսուցչին ըստ կարելոյն անսխալ: Ուղղադրութիւն բառից յանգելոց ի մասնիկս—ւ ուր, ուրդ, ոյթ, յին, իկ, ուկ, բէն, եակ, ոց, նոց, ոտ, էք, ուրդ, և այլն: Կազմութիւն պարզ, բարդ, ածանցեալ և

բաղադրեալ բառից: Որոշումն յատուկ, հաւաքական և հասարակ անուանց: Որոշումն մասանց բանի, տալով նոցա զքերականական անուանս: Որոշումն նախադասութեանց և գլխաւոր մասանց նոցին: Կերտութիւն նշանաց տրոհման: Կրթութիւնք է հոլովմունս և է խոնարմունս առանց քերականական խիստ համակարգութեան: Բերանացի ոտանաւորք:

Բ. Դ ա ս ա ր ա ն .

Դ. ՏԱՐԻ.

Ընթերցումն այլ և այլ քաղուածոց է մատենագրաց և առաւելապէս յնդիշեայ և է Փարսեցւոյ՝ յաշխարհիկ լեզու: Իրաբառ հատուածք է Ս. Իրոց և յազգային մատենագրաց և գլխաւորապէս է յիշատակելոց անտի՝ յերկուց հեղինակացն: Համակարգեալ քերականութիւն աշխարհաբառ լեզուի: Անսխալ և կանոնաւոր արժայատուութիւն

մտաց՝ գրով և է բերանոյ՝ աշխարհաբառ լեզուաւ թարգմանութիւն դիւրին հատուածոց է դրաբառէ յաշխարհաբառ, բաղադրելով է սլաշաճաւոր դէպս զտարբերութիւնս երկոցունց՝ է վերջաւորութիւնս հոլովից, թուոց, ժամանակաց բայից, ևս և է դասաւորութեան բառից: Իրաւոր աշխատութիւնք ըստ առաջնումն, այլ միայն առաւելագոյն ընդարձակութեամբ և բաղադրութեամբ նիւթոցն և բովանդակութեանց: Վարժութիւնք է նամակագրութիւնս և յայլ տեսակս հանապազօրեայ դրաբարութեանց: Չափածոյ բանաստեղծութիւնք յաշխարհիկ լեզու և է գրոցն:

Ե. ՏԱՐԻ.

Ընթերցանութիւն և գրաւոր աշխատութիւն ըստ նախընթացին, յաւելլով յաւէտ զլրացուցիչ կրթութիւնըս՝ առ է քաջալարժս առնելոյ զմանկունս է կատարեալ ընթերցանութեան

և ի դրութեան: Թարգմանութիւն դիւ-
րին ըանից յաշխարհաբառէ ի գրա-
բառն: Ստուգաբանական մասն քերա-
կանութեան գրոց լեզուի և լրա-
ցումն թերութեանց քերականութեան
աշխատանքին բաղդատութեամբ օրի-
նաց փոփոխման երկոցունցն՝ ըստ չա-
փու հասկացողութեան աշակերտելոց:
Վերլուծութիւն նախադասութեանց
ի գրոց լեզու: Ընտիր բանաստեղծու-
թիւնք ի բերան:

Ծրագիր ուսման Ռուսաց լեզուի.

Ա. Դասարան:

Ա. ՏԱՐԻ.

Ուսումն Ռուս լեզուի սկսանի յերկ-
րորդ կեսամեկէ աւագնոյ տարւոյն,
նուիրելով այնմ կէս ժամ յաւուրն:
Կէս նպատակի դասատուութեան պար-
տի լինել ծանօթս առնել զմանկունս
խօսուն բարբառոյ Ռուսաց, քաղելով
զնիւթ ուսման ի հատուածոց տարբա-
կան ընթերցարանի Ռուսաց, քաջ միտ
եղեալ զի հատուածքն այնոքիկ բո-
վանդակութեամբ իւրեանց ըստ կարի
պատշաճ իցեն նիւթոյն՝ զոր կանխաւ
ուսեալ է մանկանց ի մայրենի բար-
բառ իւրեանց:

Բ. ՏԱՐԻ.

Զինի բաւականապէս ընտելացու-
ցանելոյ գլխելիս մանկանց յամբոնումն
անսովոր ձայնից և կապակցութեանց

նոցին, մարթ է սկիզբն առնել յաջողութեամբ ուսուցանելոյ աշակերտաց զգրադիտութիւն՝ այն է զընթերցանութիւն և զգրութիւն Ռուս լեզուի։ Ի նկատ առեալ զի նախ՝ Հանապա-գորեայ կիսաժամ զբաղմունք յընթացս երկրորդ կիսամեկի առաջնոյ տարւոյն չկարեն հաստատուն ինչ արդիւնս տալ ի կրթութեան խօսուն բարբառոյ Ռուսաց, և երկրորդ՝ զի ուսումն երկուց տարբեր լեզուաց ի միում՝ ժամանակի անյարմար իմն է յայնպիսում շրջանի՝ յորում պահանջի ի մանկանց լարել զամենայն մտաւոր զօրութիւնս իւրեանց, որպիսի ինչ համարելի է շրջանն յորում զկնի մեքենական ընթերցանութեան մայրենի բարբառոյ՝ ուսելոյ յընթացս առաջնոյ ամի, անցանէն յանսայթաք և յիմաստալից վերծանութիւն, վասն այսորիկ օգտակարագոյն լիցի յառաջնում կիսամեկի չսկսել տակաւին զուսումն Ռուս գրագիտութեան, այլ շարունակել զվերոյգրեալ բերանացի կրթութիւնս և միայն յերկրորդ կիսամեկէ երկրորդ տարւոյ

սկիզբն առնել հիմնաւորապէս ուսուցանելոյ զգրադիտութիւն Ռուս լեզուի, նշանակելով վասն զբաղմանցս ժամ մի յաւուրն ողջոյն տարւոյ։

Յերկրորդ կիսամեկէ սկսանի և տեւէ ցվախճան տարւոյն ուսումն զբագիտութեան՝ այն է ընթերցանութիւն և գրութիւն, զնիւթ զբաղմանցս հիմնելով ի վերայ հատուածոց, որոց աշակերտեալքն հմտացեալ են բանաւոր կրթութեամբք յընթացս երկուց նախորդ կիսամաց։ Միանգամայն պարտ է խորշիլ ի սովորական ընթերցմանէ հեղեհայիւք, վասն զի մանկունք բաջ ուրեմն ընտելացեալ են ողջ ածել ըզսիւղղորայս ի մայրենի լեզուի իւրեանց, դարձեալ հարկ ի վերայ է ուսուցչին ի դաստոյութեան Ռուս գրութեան օգտիլ ի ծանօթութենէ տարերաց գրոց մայրենի բարբառոյն։

Որ ինչ հայի յեղանակ դասաւորութեան Ռուս լեզուի, ուսուցիչ չպարտի ընթերցանութեամբ և եթէ հատուածոցն շատանալ, այլ փախազելի է զի ազգի ազգի հրահանգօք կրթես-

ցէ զմանկունսն և տալիս սեպհականել
զամենայն նիւթն, այն է ի բերան
ուսանել կանոնաւոր արտաբերու-
թեամբ և իմաստալից ընթերցմամբ,
հասու լինել բովանդակ իմաստից ըն-
թերցուածոցն, պատմել զնոյն որչափ
հնար իցէ Ռուսերէն, և ընդարձակա-
դոյն ևս Հայերէն՝ յորժամ հարկն պա-
հանջիցէ, գրել անսխալ զուսեալն՝ ծա-
նօթանալով կանոնաց ուղիղ գրու-
թեան և գործածութեան կէտից՝ ըստ
չափու նիւթոցն ուսելոց:

Գ. ՏԱՐԻ.

Ննթադրելով զի ի վերջ կոյս երկ-
րորդ ամի մանկունք բաւականապէս
ուսեալ են զգրադէտութիւն՝ թէ և ի
վերայ չափաւոր հատուածոց՝ թէ ըստ
բովանդակութեան և թէ՛ ըստ ըն-
դարձակութեան նիւթոցն, ի սկիզբն
երրորդ տարւոյ պարտ է զբաղել յու-
սումն ընդարձակագոյն հատուածոց
արձակ և չափածոյ բանից, նովին կար-

գաւ որպէս ցուցաւ ի վերոյ: Ի վերջ
կոյս տարւոյն ի հատուածոց ընթեր-
ցելոց պարտ է հանել կանոնս քերա-
կանական և մանաւանդ ուղղագրա-
կանս: Յայս վայր աշակերտեալք
պարտին գիտել զլեզու Ռուսաց այն-
չափ՝ որչափ ինչ մատակարարեալ են
նոցա հատուածքն ընթերցեալք յըն-
թացս տարւոյն, այլ և հեշտութեամբ
ընթեռնուել զյօդուածս դիւրմբունե-
լիս, զորս չէ ևս իցէ ընթերցեալ նոցա:

Բ. Դասարան.

ՉՈՐՐՈՐԴ ԵՒ ՀԻՆԳԵՐՈՐԴ ՏԱՐԻ).

Որպէս յաղաղս բերանացի պատ-
մութեան, այսպէս և յաղաղս գրու-
թեան և ընթերցանութեան պարտ է
ի կիր արկանել զնոյն եղանակ դասա-
տուութեան որ ի նախընթաց ամսն,
ընթեռնելով ընդարձակագոյն հատուա-
ծըս բանից բանահիւսականս: Բացա-
տրութիւն դիւսաւոր կանոնաց ստուգա-

բանութեան և համաձայնութեան,
մանաւանդ այնոցիկ, որ վերաբերեցեն
ուղղագրութեան: Թարգմանութիւն
գլխին հատուածոց ի հայկականէ ի
Ռուս լեզու: Ընթերցողքն մանկական
գրոց արտաքոյ դասական սրբապմանց
ընդ առաջնորդութեամբ ուսուցչի:

Ծրագիր ուսման ազգային պատ-
մութեան եւ աշխարհագրութեան
Հին Հայաստանի.

Բ. Դ ա ս ա ը ա ն.

Դ. ՏԱՐԻ.

Հայկ. — Արամ. — Արայ Գեղեցիկ. —
Տիգրան Երուանդեան. — Տեղեկութիւնք
գլխառականութեանէ Հայոց. — Կրօն
նախնի Հայոց (արեւադաշտութիւն,
գեղապաշտութիւն — Արամազդ, Անա-

Հիտ, Վահանգն). — Վաղարշակ Ա. —
Տիգրան Բ. — Արգար. — Արտաշէս Բ. —
Տրդատ և Ա. Գրիգոր Լուսաւորէչ. —
Արշակ Բ. — Մեծն Ներսէս. — Սահակ
Պարթև և Մեսրոպ Մաշտոց. — Վար-
դան Սամիկոնեան. — Վահան Մամիկո-
նեան. — Գայլ Վահան:

Ե. ՏԱՐԻ.

Արշաւանք Արաբացոց (Տիգրան
Սամիկոնեան). — Աշոտ Բագրատունի. —
Աշոտ Բ. Երկաթ. — Աշոտ Գ. Ողորմած.
Անի մայրաքաղաք. — Գագիկ Բ. — Արշա-
ւանք Սելջուկեանց (Ալի Ասլան). —
Թորոս Բ. — Ներսէս Շնորհալի. — Լեոն
Բ. Թագաւոր Կիլիկիոյ. — Վաճառակա-
նութիւն Հայոց ընդ Եւրոպացիս. — Հե-
թում Ա. — Արշաւանք Թաթարաց ի
Հայս. — Լեոն Գ. — Լեոն Զ. — Լանդ Թա-
մուր. — Շահ — Աբաս. — Նիկօլ Թորոսովիչ.
— Փիլիպպոս Աղբակեցի. — Արգար Եւ-
դոկիացի. — Հայք ի Հնդկիս. — Գալիթ
բէգ. — Մխիթար Սեբաստացի. — Յովսէփ

Արդութեան. — Յովակիմ Լաղարեան. —
Յարութիւն Պեղձեան:

Բ. Դ ա ս ա ռ ա ն.

Դ. և Ե. ՏԱՐԻ.

Դատաստուութիւն աշխարհադրու-
թեան պարտի ընթանալ կից ընդ դա-
տաստուութեան աղգային պատմու-
թեան: Զինի տարոյ մանկանց զընդ-
հանուր տեղեկութիւնս զտարածու-
թեան աշխարհին Հայոց, զդիւտաւոր
լեբանց, զլճաց և զգետոց, ևս և զար-
դի բաժանմանէ երկրին. ուսուցիչն
պարտի ի պատմել զքաղաքական անցս՝
ցուցանել ի քարտիղի զտեղիս ուր
անցքն դիպեցան: Միանգամայն ի հա-
րեւոր դէպս փոյթ ունիցի Հաղորդել
աշակերտաց տեղեկութիւնս պիտանիս
զարդի վիճակէ բնակչաց²այլ և այլ
գաւառաց և քաղաքաց:

Ծրագիր ուսման պատմութեան եւ
աշխարհագրութեան Ռուսաց.

Նախնի Սլավոնք, կենցաղավարու-
թիւն և Հաւատալիք նոցա: Հրաւիթ
Վարեկաց: Դարձ Օլգայի ի քրիստոնե-
ութիւն: Մկրտութիւն Վլադիմիրի և
Ռուս ազգի: Բաժանումն և տկարանալ
Ռուսաց զինի մահուան ետքոյաւ:
Արշաւանք Թաթարաց: Աղեքսանդր
Նեւացի: Ճակատամարտ որ ի Կուլիկով:
Միացումն Ռուս երկրի ընդ ձեռամբ
Յովհաննու Գ-ի: Նուաճումն Ղազանի,
Աստրախանի և Սիբերիոյ: Սարկութիւն
գիւղացւոց: Ինքնակոչք: Հաստատու-
թիւն ի գահն Ռուսաց Ռոմանեան
տոհմի: Գլխաւոր դէպք ի նոր պատ-
մութեան Ռուսաց ցնեւկայ աւուրս:

Ծանօթութիւն երկրին Ռուսաց ի
վերայ քարտիղի, սահմանք, ծովք, լիճք,
գետք: Ընդհանուր ձև մակերևոյթի
երկրին, լեռինք: Բաժանումն Ռուսաս-
տանի յԵւրոպական և յԱսիական մա-

սունս, ևս և ի նահանգս և ի գաւառս
(առանց անուանելոյ զայնս): Կովկաս:
Մայրաքաղաքք Ռուսիոյ և նշանաւոր
քաղաքք նորին: Երկաթուղիք Ռու-
սաց: Տարածութիւն Ռուսիոյ. Թիւ
քնակչաց և ցեղք նոցին:

ԿԵՆՏՐՈՆԱԿԱՆ ԳՐԱՎԱՃԱՌԱՆՈՅԻ ՀԱՅԵՐԷՆ ԳՐԳԵՐԻ

ՅՈՒՅԱԿԸ.

- Ա. ք. բ. ա. յ. Անիծեալն 4 հատոր 4—50 կ.
Ա. ք. ո. վ. ե. ա. ն. ց. Գ. Հայոց պատմութիւն
60 կ.
— Խ. Պարապ վախտի խաղալիք-
30 կ.
Ա. ք. բ. ա. հ. ա. մ. կ. ան. Թ. Պատմութիւն հետոր
շահին 1 ռ.
Ա. ք. ե. Լ. Ե. պ. ի. ս. կ. ո. պ. ո. ս., Վ. աղարշա-
պատ քաղաքամայր Հայաստա-
նի 50 կ.
— Պատմութիւն Հոլոմասին 20 կ.
— Կաթողիկէ մայր եկեղեցին
Վ. աղարշապատայ 50 կ.
— Գասագիրք քրիստոնէական
հպատակոյ 20 կ.
— Պատմութիւն Ժողովոց Հայաս-
տանեայց եկեղեցւոյ 40 կ.
— Արկածք աղնիւ տղային, հե-
քիաթ 35 կ.

- Խաւարից դէպի լըյս (Հօֆ-մանից) 40 կ.
- Դօն-Քիշօտ Լամանէիցի (Սէր-վանտէից) 70 կ.
- Գէորգ Ռօլլեհսօն (Թարգ) 60 կ.
- Էրրորդ սսկի (Լակ/դէից) 15 կ.
- Ռօբինզօնի պատմութիւնը (Թարգ) 60 կ.
- Զեոտերտօնի ժառանգ (Թարգ) 1 ռ.
- Ակտէա, պատմական վէպ (Թարգ) 50 կ.
- Էան Էրնստ Սմիլեար, Էանչու-կի 20 կ.
- Ա. Ղաջառնեան Ս. ք. Զեռնարի կրօնա-դիտութեան տ. տարի 25 կ.
- Ս. Ղօթազարք սրբազան տեղեաց Երուսաղէմ 20 կ.
- Ա. Մերիկացի Պարլէի գրողները 30 կ.
- Ս. Միրեան, մի կոթիլ արիւն (Թարգ) 20 կ.
- Համէթ Գանիայի իշխան 20 կ.
- Ս. Մընեան Քրիստական քերականութիւն տրգի հայերէնի 6 ռ 50 կ.
- Ս. Մազեան, նախակրթանք գրաբար լեզուի մասն առաջին, դասա-

- գիրք դպրոցաց համար 40 կ.
- Նախակրթանք մասն երկ-րորդ 45 կ.
- Նախակրթանք մասն եր-րորդ 50 կ.
- Եօթն խօսք առ աղայս 20 կ.
- Լսարան հոգեշահ պատմու-թեանց եւ կենցաղօգուտ գի-տելեաց, տետրակներով 20 կ.
- Ուղղագրութիւն լեզուիս հա-յոց 50 կ.
- Յանսի յաղագոս պապին եւ ժողովոյ նորա 3 ռ.
- Թէ ինչպէս Հռոմայ եկեղե-ցին ոչ եւս է կաթողիկէ 80 կ.
- Առաւել Բաիւլի հատըն-տիր 1 ռ. 20 կ.
- Պատմութիւն Խալկեան ու-սումնարանին 1858—1871 3 ռ.
- Անգերսէն, Սոխակ եւ խոգարած (Թարգ) 20 կ.
- Անգամալըծ (Թարգ) 15 կ.
- Աշար, Հեպիլիճի երգումը (Թարգ) 50 կ.
- Աշխատութիւն եւ հանգիստ 12 կ.
- Աշնանային երեկոյ գիւղական զօդով 25 կ.

ԱՇԳ ԶԻՎԱՆԻ, Ժողովրդական երգարան 80 Կ.

— Ղարիպ. 40 է.

0,45 30540. 170000 14000 (170000)
I 2. 25 4.

Առաքել եան, Ներշ եւ խոնարքնա-
կարանների մասին 10 կ.

— Ազգայնութիւն եւ նորա
պրինցիպները 30 է.

Առաջիկա Դեկտեմբերի, Պատմա-
թիւն հայոց (1054—1112թ.) 22.

Առաջներ Գ՝ Երեւանի, Ուղիմպիանու
եւ Էդուարդի Լ.

ԱՌՈՂՋ ապա հոգևորական եւ տաճարական առաջին մասնակցութեան 40 կ.

— Առողջապահութիւն եւ տա-
ծումն երկրորդ մանկութեան 404.

Ազք ա ն ա զ ե ա ն: ԳրագիրտուԹիւն տե-
սական եւ գործնական 1Ը:35 Կ.

Ասլանեան, Համալսոտ բնագիտութիւն
Կաթ ֆիզիքայ 2 ռ. 50 Կ.

Արարատեան. Բնարիկ մանկական 40 Կ.
— Գիւղական խայիֆայ 50 Կ.

- Երկու թումբ 25 Կ.
- Խոզու թեան արգասիքը 15 Կ.

101-2-2-2-2-2-2-2-2-2-2

— Փնջիկ մանկական երգեր 20կ.
Որայ գեղեցիկ. սլառմուկան Վէպ 2 ռ.

Արատիանեան, Ազգաբնակչութիւնը եւ
ազգաբնակչական շարժումներ 40 կ.

— Հողի արդիւնաբերութիւնը
եւ հասարակութիւնը 40 կօ

ԱՐԻՍՏԱԿԵՍ ԼԱՍՏԻԼԵՐԱՅԻՆ ՊԱՄ. ԲՈԼՔԻՆԻ ՀԱՅՈՑ 1 Ղ. 50 Կ.

Ա. Բ. Թ. Բ. Ը. Ն. Ի. Ստամբուլի Մուրաթեանի
Կտակը 50 Կ.

ԱՐԱՄԵԱՆ, Սալիանից Էջմիածին նկա-
րագիր ուխտաւորի ուղեւոր. 50 4.

ԱՂԵՐԷԱՆ, Բացատրուեցին չափունք եւ կշռոց նախնեաց **I** **Ը.504.**

— Տարեկան առաճք հոգեշահ
իմաստից 2 ռ.

Աւենարիւս, Թաւամաղ մեղու 40 Կ.
— Հսկոյ մրջիւն 40 Կ.

— Ֆրի'տեօֆ դիւցազն 30 Կ.
Աւետարան ճաշու Երոստադէմ 3 և 50 Կ.

Աւետարան ճաշու, Թիֆլիս 2 ռ.
Աւետարան առ ձեռն, Երուսաղէմ 1 ռ.

Ս. Լեւոնյանի ծոցի 30 4.
Ս. Լեւոնյանի համալսարան Էջմիածին

1884 [7. 30 4.

- Ա. ք. ի մե ա ն. Նալա և Դամայեանտի
(Թարգ. 20 է.
Բ ա բ ա խ ա ն ե ա ն. Ուխտաւորի յիշա-
տակարանը 30 է.
Բ ա բ ա յ ե ա ն. Ուսումնարանի առող-
ջապահութեան հարցեր 1 ա.
— Առողջապահութիւն ման-
կանց հասակի 20 է.
— Կրթերը և նոցա ազդեցու-
թիւնը 30 է.
— Արդի ուղղութիւն առողջա-
պահութեան 40 է.
Բ ա գ ը ա տ ու ն ի Հ. Արսէն. Ճաշակ
Լատին և Հելլէն ճարտարախո-
սութեան 2 ա. 25 է.
— Ճաշակ հին և նոր ողբեր-
գութեան 2 ա. 50 է.
— Տարերք հայերէն քերական-
ութեան 1 ա. 25 է.
— Քերականութիւն ի պէտս
գարգացելոց 12 ա. 50 է.
— Հայկ գիւցազն 5 ա.
Բ ա գ ը ա տ ու ն ի Ա. Էբա. Տասն պատ-
կամք 25 է.

- Վերջին յուշիկ 30 է.
— Արարողութիւն և մեկնու-
թիւն խորհրդոյ սրբոյ պատա-
րագի 50 է.
Բ ա հ ա թ բ ե ա ն. Քերականութիւն
աշխարհաբարի մ. ա. 25 է.
— Առաջին ընթերցարան 2 է.
— Հոգեբանութիւն 1 ա.
— Ուղղեցոյց Հայ ուսուցչին 1 ա.
— Ա. Առակազիրք 51 է.
Բանալի ընութեան երեւոյթից, Վե-
նետիկ 2 ա.
Բառէն. Փայլուն կոպէկ 25 է.
Բառէրք առձեռն գրաբարից աշ-
խարհաբար 5 ա. 51 է.
— աշխարհաբարից գրաբար.
4 ա. 1 է.
— Ընդարձակ Հայկազեան եր-
կու հատոր 65 ա.
Բարոյական պատմութիւններ Երու-
սաղէմ 1 է.
Բարրօ. Երախաների պարտաւորութիւն-
ները 1 է.
Բարխուդարեան. Պլյրպոլի (անեկոօտ-
ներ Լարաբաղի բարբառով) 6 է.

- Բարխուդարեան. Արազը տարին կը տարէ (նոյնպէս Ղարաբաղի բարբառով) 40 կ.
- Բերխէ. Կեսար և Աստուած (քարոզ) 25 կ.
- Բժշկեան. Առակը Եզովսոսի 2 ռ. 50 կ.
- Բիչ. Ստուռ՝ Աղբար Թովմասի տնակը Վե՛նետիկ ընդարձակ 2 հ. 4 ռ. 50 կ.
- Թովմաս եղբօր տնակը Թիֆլիս Համառօտ 45 կ.
- Բիւզանդ. Նորայր՝ Հայկական բառաքննութիւն 1 ռ. 50 կ.
- Գաղիէրէն—Հայերէն բառգիրք լիակատար 20 ռ.
- Բլէկիկի. Մտաւոր, ֆիզիքական և բարոյական ինքնակրթութեան մասին 60 կ.
- Բոկ. Գործնական խրատներ երախտներ կը թուլթեան Համար 30 կ.
- Ուսումն առողջապահութեան 35 կ.
- Մարդակազմութեան տարրական դասեր 50 կ.
- Բոսուէտ. Խօսք վասն տիեզերական պատմութեան 4 ռ. 50 կ.

- Բուրդէր. Դասագիրք աշխարհագրութեան 30 կ.
- «Բուրաստան մանկանց» պատկերազարդ մանկ. ամսագիրը Սևաջին տարեկան. Բ. Գ. և Դ. տարի իւրաքանչիւրը 3 ռ.
- Բռնի միութիւն Հայոց Լեհաստանի ընդ եկեղեցւոյ Հռովմայ. 2 ռ.
- Գաթրճեան. Տարւոյն չորս եղանակները 2 ռ. 70 կ.
- Գալլուայ. Ինկվիզիցիայի պատմութիւնը 60 կ.
- Գամառ—Քաթիպա. մանկական երգեր 15 կ.
- Նոյնը կազմած 25 կ.
- Մանկական ոտանաւորներ 20 կ.
- Ազատ երգեր 5 կ.
- Բանաստեղծութիւնների ընդհանուր ժողովածու 50 կ.
- Նոյնը փառակազմ 1 ռ. 20 կ.
- Ոսկի ձկնիկ (Պուշկինից) 10 կ.
- Գանտու. Առաքելի և քաղաքակիրթ պատանի 1 ռ. 10 կ.
- Գանթարեան. Բառգիրք Գաղիէրէն և Հայերէն—Տաճկերէն 4 ռ. 25 կ.

Գարազաշեան. Գննական պատմութիւն
Հայոց 2 ռ. 75 կ.
Գեղամեան. Գինեղեւ (վէպ) 50 կ.
— Գլխագին 20 կ.
Գէօթէ. Հեքման և Գօրօթէա 1 ռ. 50 կ.
Գէորդբէկեան և Պանճ. Թուաբանա-
կան խնդիրներ ժողովածու մ.
ա. 40 կ.
— մ. ք. կոտորակներ 45 կ.
Գնունի. Ընդդիմախօսութիւն Վարդա-
նայ (Թատր.) 50 կ.
— Ողբերգութիւն Վարդա-
նայ (Թատր.) 60 կ.
— Ողբերգութիւն Աբելի (Թատ-
րոն.) 20 կ.
— Քրիստոնէական վարդապե-
տութիւն, դասադիրք 1 ռ. 20 կ.
Գոթողիա. Նդերերգութիւն Ե Գաղղիա-
կանէ 1 ռ.
Գովրիկեան. Ընդհանուր պատմու-
թիւն 1 ռ. 75 կ.
Գործք Առաքելոց, Երուսաղէմ 80 կ.
Գործածական բառեր. Գաղղիէէն,
Տաճկերէն, Հայերէն. Յունա-
րէն 50 կ.

Գորոյեան. Դաստիարակութիւն Հա-
յոց 60 կ.
Գուտաւ Վազա՝ Պատմական վէպ
(Թարգ.) 30 կ.
Գրանադայի ջրերը և Նուրինքեր-
դեան ձու 12 կ.
Գրեգոր կամբարեսրտութիւն Թար. 1 ռ.
Գրեգոր Լուսաւորիչ. Յաճախապատմ
ճառք 2 ռ. 50 կ.
— Նորին Կանոն Հովուական
1 ռ. 50 կ.
Գրեգոր Նարեկացի. Նարեկ աղօ-
թից 1 ռ. 50 կ.
— Մատենագրութիւնք 3 ռ. 75 կ.
Գրեգոր կաթղի. և Ներսէս Լամբրոնացի.
Մատենագրութիւնք 2 ռ. 75 կ.
Գրեգոր Լուսաւորիչ և Էւր որդիքը 15 կ.
Գօշ—Միքիթաւ. Դատաստանագիրք, Է-
րաւաբանական Հետազօտու-
թիւնք Վահան Վ. Բատամեանի
Էջմիածին 3 ռ.
— Նորին Առակք 1 ռ.
Գօլուբին. Փակուած դռան մօտ, մե-
նախօսութիւն 30 կ.
Գօլդ—Ամիթդ. Վէքիլդի երէց 60 կ.

- Դալ՝ Արեւնալի մարկիզուհին 2 Հա-
տոր 2 ռ. 50 կ.
Դաւթեան. Մաղկաքաղ վարուց սրբոց
և տօնակատարութիւնք Հայաս-
տանեայց սուրբ եկեղեցւոյ 20 կ.
Դը-Սան—Պիեռ. Պաւլոս և Վերգինիա
և Հնդկական խուղ մի 1 ռ. 25 կ.
Դիկկէնս. Հարս և սկեսուր 20 կ.
— Արբեցողի մահը 10 կ.
Դիստերվէզ. Դիտակտիքական կանոն-
ներ 40 կ.
— Ակզբունք երկրաչափու-
թեան 40 կ.
Դիւմա. Զօդէֆ Պալսամօ վէպ 8 Հա-
տոր 10 ռ.
— Երեք Հրացանակիրք 3 Հա-
տոր 4 ռ. 50 կ.
— Քսան տարի ետքը, 4 Հա-
տոր. (շարունակութիւն Երեք
Հրացան.) 5 ռ 50 կ.
— Պրաժլօն դերկոմս 12 Հա-
տոր (նոյնպէս շար.) 13 ռ. 50 կ.
— Տիկին Մօնսօրօ Թատր. 1 ռ.
— Բօլ նաւապետ 1 ռ. 20 կ.
— Կոմս Մօնթէ Քրիստօ 6 Հա-

- տոր 9 ռ.
Եակոբսօն. Բեքեր բիճու Հանաքը, օ-
պերէտ 25 կ.
Եզնիկ Կողբացի Եղծ աղանդոց 1 ռ.
Եզեպոսի առակք 2 ռ. 50 կ.
Եղիշէի. Մատենադրութիւնք 3 ռ.
— Պատմութիւն Վ.Ա.Ր.Դ.Ա.Ն.Ց
պատերազմին Թիֆլիս 1 ռ.
— Հասարակ Թղթի վերայ 80 կ.
Երազահան կամ Եֆեմերտի, Թիֆ-
լիս 2 ռ. 50 կ.
Երզնկեան. Դասագիրք Հայկական ճայ-
նադրութեան 60 կ.
Երեցեան. Ներսէս Վ կենսագրութիւնը
3 Հատոր 1 ռ.
— Վենտիկի Միթարեանք 1 ռ.
— Кавказская старина 8 в. 5 ռ.
Երեցիոյսեան. Русско — Армянскій сло-
варь 4 ռ.
— Այլքիզ օյին, կոմիդիա 20 կ.
Եփրեմ Խուրին՝ Կիրք աղօթից 1 ռ.
Եւսեբոսի՝ Պատմութիւն եկեղեցւոյն,
կազմած 4 ռ.
Զարբանալեան. Պատմութիւն Հայե-
րէն դպրութեան, նոր տիպ

Հ. ա. 2 ռ. 60 Լ.
Զարբանակեան. նոյնը հատոր Բ. 2 ռ.

— Հայկական մատենադրու-
թիւն — ալբուքենական ցուցակ
բոլոր Հայերէն տպած գրքերի
մինչև 1883 թիւը 2 ռ. 60կ.

Զաքարեան, կարգադրութիւն առող-
ջութեան, Երուսաղեմ 50 կ.

Ջենոբ—ԳԼ Կ. Լ Յովհան Մամիկո-
նեան. Պատմութիւն Տարօնոյ
1 ռ. 50 Կ.

Զուարճաբանու թիւնք Բալադիրէ 40 հ.

Էդգար Պո. Ոսկե բղձ 20 է.

Моисей Хоренскій и древній
эпосъ Арм. 1 п.

— Նոյնը Հայերէն Թարգման-
նուած (Խալաթեանի) 60 էջ.

— Нерсеса Ламбронского син.
слово 2 р.

— Степаноса Таронскаго, Всеобщая исторія 4 р.

— Очеркъ религiи языческихъ
Армянъ 2 р.

— Шараканъ 5 р.

— ОТВѢТЪ на замѣчанія Г.
Готканова 50 к.

— Краткий очерк истории
Арм. восточной церкви 50 в.

— Всеобщая исторія Вардана
великаго 4 р.

— Династическій списокъ Хай-
бидовъ 50в.

— Сказанія о св. Ѡаддеѣ и Варѣоломѣ 1 р.

— Армянскія надписи въ
Карсѣ и Анн 3 р.

— Ընտիր Հատուածք քաղեալք
Ե Մատենադրաց Հայոց 1 ռ 50 կ.

— Մխիթար Այրիվանեցի, Պատմութիւն Հայոց 1 ք. 50 է.

— վարդան Բարձր Բերտցի,
Պատմութիւն Հայոց 2 ք.

— Ստեփանոսի Սիւնեաց ե-
պիսկոպոսի, Պատմութիւն տանն

Սրահան 4 ռ.
Գազդիեճէն Լ

Հայերէն 5 ռ.
Փարիզում

- Դիւարնակ բլուր 2 հատոր 2 ռ. 25 կ.
- Թափառական հրէայ նոր տիպ, պատկերազարդ 4 հատոր 9 ռ.
- Մաթիլդ, նորատի կնոջ մը յիշատակարանը 4 հատոր 7 ռ. 50 կ.
- Ընտիր հայազունք պատկերազարդ 3 ռ.
- Թաղէոսեան. Կեֆիր կամ Կովկասեան սննդարան խմելք 15 կ.
- Թանգարան խրատու 2 ռ.
- Թէրեայլ. Կարմիր մարդոց երգումը 2 հատոր. 2 ռ.
- Թոխմախեան. Մասիս լեռներէ հարաւային ստորոտը (դասախօսութիւն) 30 կ.
- Թումաճեան. Վիտայի քրիստոնէական երգ 1 ռ.
- Ժամագիրք տոհմի, Թիֆլիս (Հասարակ տիպ) 1 ռ.
- Ժամագիրք ծոցի, Երուսաղէմ 1 ռ. 80 կ.
- Ժամագիրք տոհմի, Երուսաղէմ 5 ռ.
- Ժամակարգութիւն Հայաստանեայց ս. եկեղեցւոյ կամ Աղօթագիրք Հ. Մկրեանի 1 ռ. 75 կ.
- Ժամագիրք լիակատար խոշորագիր, Եջ-

- միածին. 2 ռ.
- Ժամագիրք Հայնագրեալ, Եջմիածին 8 ռ.
- Ժանօ և Ժանէտ, օպերէտ, Վոդլիլ 40 կ.
- Ժան-Բատիստ Լիւլլիէ մանկութիւնը 10 կ.
- Ժիւլ—Վերն. Աշխարհի շրջանը ութսուն օրուան մէջ 1 ռ. 60 կ.
- Խորհրդաւոր կղզի, 3 հատոր 3 ռ. 50 կ.
- Ժորժ—Սան. Լէօն Լէօնի 1 ռ. 25 կ.
- Վարդապետն ամպ 25 կ.
- Օրիորդ Լադէնթինի 2 ռ.
- Ֆլաւի 1 ռ.
- Իզմիրեան. Կաթողիկոսութիւն Հայոց 3 ռ.
- Ինճիճեան. Ստորագրութիւն Հին Հայաստանի 5 ռ.
- Հնախօսութիւն Հայաստանեայց 3 հատոր 12 ռ. 50 կ.
- Իւզբաշեան. Հացի բղէղը 40 կ.
- Լաբուլէ. Աղգային կրթութիւն 40 կ.
- Բարեղն յԱմբրեկայ 2 հատոր 2 ռ. 50 կ.
- Լամարտին. Կրացիեւա 1 ռ.

- Լաստիւերցի. Պատմութիւն Հայոց
1 ռ. 50կ.
- Լեռենց. Ազատ Ժամեր 30 կ.
- Լեսինգ. Նաթան իմաստուն 60 կ.
- Լիտվոս. Պօզնանի ուսուցչի օրա-
զրեց 20 կ.
- Լիսիցեան. Քաջ զինուորներ 10 կ.
- Հայկական նշանադրեր 20կ.
- Լիկուորիա. Աստուածաբանութիւն բա-
րոյական 2 Հատոր 7 ռ.
- Լումայ. Կողոպտուած եկեղեցի 1 ռ.
- Խալաթեան. Հազար Փարպեցի և գործ-
նորին 1 ռ. 50 կ.
- Общин очеркъ Армянскихъ
сказокъ 50 կ.
- Ծրագիր Հայ ազգագրու-
թեան 50 կ.
- Խանադեան. Դասագիրք ռուս լե-
զուի 20 կ.
- Խապայեան. Բովանդակութիւն ազ-
գային սեպհականութեան 40 կ.
- Պատմութիւն Հին Կտակա-
բանի 60 կ.
- Նոր դասագիրք Տիեզերա-
գրութեան (Կոսմօգրափիա) 1 ռ.

- Խարազեան. Եկեղեցական պատմու-
թիւն 50 կ.
- Խորենացի. Մատենադրութիւնք 5 ռ.
- Պատմութիւն Հայոց խոշո-
րագիր, Թիֆլիս 80 կ.
- Աշխարհագրութիւն Գաղղե-
բէն և Հայերէն 1 ռ. 50 կ.
- Խորհրդատետր Ս. պատարագի 1 ռ.
- Խորէն-Նար-Պէյ. Նախնական քրիստո-
նէական ի պէտս վարժարա-
նաց 30 կ.
- Կրթարան քրիստոնէական 1 ռ.
- Խոսրով Անձեացի. Մեկնութիւն աղօ-
թից պատարագի 1 ռ. 25 կ.
- Խուզեանց. Մուգայք Հայաստանի, եր-
գարան 50 կ.
- Խրիմեան. Վանդոյժ 20 կ.
- Ծաղկաքաղ յօտարագրի մատենադրաց
2 Հատոր իւրաքանչիւրը 2 ռ. 25կ.
- Ծաղրաբանութիւնք Նասրէտին Խօ-
ջայի 25 կ.
- Ծերենց. Թորոս Լեռնի 1 ռ.
- Թէոդորոս Ռշտունի 1 ռ.
- Երկունք Թ. դարու 1 ռ.
- Ծննդեան պատմութիւնը 10 կ.

Կարնեցի. Քերթուածք Ղուկիանոս
 երգչի 2 ռ.
 Կեսնէր. Ի մահն Սրէլի 1 ռ. 75 կ.
 Կիրակոս Վ. Պատմութիւն Հայոց 2 ռ. 50 կ.
 Կոմբ. Խնամատարութիւն մանկանց 60 կ.
 Կոյլաւեան. Բառքերք Գերմաներէն և
 Հայերէն տետր ա. 1 ռ 25 կ.
 Կորիւն, Մամբրէ և Դաւիթ անյաղթ.
 Մատենադրութիւնք 5 ռ.
 Կոստանեան. Հայոց Հեթանոսական
 կրօնը 30 կ.
 — Հայոց վանքերը 50 կ.
 — Ծաղկաքաղ արձակ և չա-
 փածոյ բանից ի պէտս վարժա-
 րանաց շրջան առաջին 25 կ.
 — Նոյնը շրջան երկրորդ 60 կ.
 — Նոյնը շրջան երրորդ 40 կ.
 — Գրաբարի խոնարհումը 25 կ.
 — Նախաշաւիղ, սկզբնական դա-
 սաղերք գրաբարի 25 կ.
 — Բառացուցակ առաջին ծաղ-
 կաքաղի համար 25 կ.
 — Ստեփանոս Օրբէլեանի
 ողբ 50 կ.
 Կորնեյլ. Պօլիկոսս վկայ Հայկազն 1 ռ.

Կուրօ. Փոքրիկ տղու մը յուշա-
 վէպը 75 կ.
 Կռունկ ամսագիր 4 տարուանը միասին
 8 հատոր 7 ռ.
 — Իւրաքանչիւր տարուանը,
 2 հատոր, առանձին 2 ռ.
 Հաղար և մէկ զինքներ. Արաբական
 վէպեր, 6 հատոր 9 ռ.
 Հալլաճեան. Նոր Աղգալին երգա-
 րան 50 կ.
 Հախվերդեան. Սայաթնովայի բանաս-
 տեղծութիւնքը 1 ռ.
 — Երգերը առանձին, ծաղկա-
 քաղ 5 կ.
 Համառօտ մարմնամարդութիւն ի պէտս
 աղբ. վարժարանաց 75 կ.
 Համառօտութիւն Սիսուանայ (Ղ. Ալի-
 շանի) 1 ռ.
 Հայորդի. Սրբազան պատմութիւն Հին
 կտակարանի 50 կ.
 — Նոր կտակարանի 50 կ.
 Հայ Դիւցազնուհի մը 25 կ.
 Հասկաքաղ աղջիկը. մանկական թատ-
 ռոն 25 կ.

- Հաւուք, Ուխտաւորք (Թաղք.) Ռ.
 Պատկանեանի 75 կ.
 Հարժեքը կամ փայտաշէն խրճից մին-
 չէ սպիտակ տունը 60 կ.
 — Նոյնը փառակազմ 1 ա. 20 կ.
 Հեթում պատմիչ Թաթարաց 1 ա. 75 կ.
 Հեքիմեան. Յու. Լեւոնէ Գոմալայ Պողոս
 և Վերդինէ 60 կ.
 Հիւզօ. Անճեւ 60 կ.
 — Մահապարտի վերջին օրը 40 կ.
 — Թշուառներ նոր տիպ և
 պատկերազարդ 4 հատոր 4 ա.
 — Հռոմէոս Ճիւլետտա 75 կ.
 — Գլոտ Գէօ 20 կ.
 — Նոգը-դամ Փարիզու 3 հա-
 տոր 4 ա. 50 կ.
 Հիւսէ. Եւայի աղջկերքը, վէպ 1 ա.
 Հիւրմիդեան. (Թարգ) Բեմբասացու-
 թիւնք Պօսիւհի, Պուրտալօսի և
 Մասիլիօնի 2 ա. 60 կ.
 Հոմերոսի ոգիսական 2 հատոր 3 ա.
 — Եղիսկան ի չափս Հայկա-
 կանս 4 ա.
 Հրատարակութիւնք Մ. Ն. Ո. Դ. Ը.
 2որս առակք 15 կ.

- Երկրորդ մանկական գիրք 20 կ.
 — Ինչո՞վ են ապրում մա-
 դիկ 20 կ.
 — Հնդու աքաղաղ 10 կ.
 — Դօնչօ Բուլղար աւազակա-
 պետի պատմածը 5 կ.
 — Բուլղար աւազակապետ 5 կ.
 — Ուրեշի գերեզմանի վերայ
 առանց արտասուքի են լաց լի-
 նում 5 կ.
 Հօրն. Ռընէ 40 կ.
 — Թուղթ խաղացողի բախտը 25 կ.
 Զայնազրեալ երգեցողութիւնք սրբոյ
 պատարադի, Եջմիածին 3 ա.
 Ղերուբնայ Եղեսայի. Թուղթ Աբգա-
 ռու և պատմութիւն 40 կ.
 Ղուկասեան. Ընդհանուր պատմութիւն
 Հին դար Բ. տիպ 30 կ.
 — Քերականութիւն գրաբար
 լեզուի 50 կ.
 — Բողոքականութիւնը Կովկա-
 սու Հայոց մէջ 50 կ.
 Ճօնսընի. Հռասելասայ պատմութիւ-
 նը 35 կ.

- Մադաթեան. Երկասիրութիւնք Յէյ-
ադի 1 ռ. 20 կ.
— Կըռթ-Կըռթ. Վօդըվիլ 20 կ.
Մամուրեան. Բանալի Հայերէն շարա-
դրութեան 25 կ.
— Իրաքանութիւն 75 կ.
— Նոր ընթերցարան 55 կ.
Մանդինեան. Կրօնք, Հոգեբանական
Հետազոտութիւն 1 ռ.
— Մանկավարժական տարա-
կուսանքներ 50 կ.
— Դասադիրք Ռուսաց լե-
զուի 25 կ.
— Ռուսաց լեզուի դասաւան-
դութեան եղանա-
կը 60 կ.
— Համառօտ մանկավարժու-
թիւն 1 ռ. 50 կ.
— Դպրոցական սահմանադրու-
թիւն 25 կ.
— Ընտանեկան աշխարհ 25 կ.
— Դեւցադնական աշխարհ 30 կ.
— Նահապետական և Հայերէնի
աշխարհ 65 կ.
— Հենչէլի Թուաբանական խըն-

- դիրներ, առաջին և երկրորդ
տարի. 40 կ.
— Նոյնը երրորդ տարի 50 կ.
— Բացատրութիւն Հենչէլի
(ուսուցչաց Համար) 30 կ.
— Կեանքի Հանգամանքներ
Համեմատ Թուաբանութիւն 75 կ.
Մանդինեան Ս. ք. Եկեղեցական պատ-
մութիւն 1 ռ.
— Սրբազան պատմութիւն Հին
և Նոր կտակարանի 25 կ.
— Աստուածապաշտութիւն Հայ-
աստանեայց սղղափառ եկե-
ղեցւոյ 70 կ.
Մանկական ընթերցարան ա. Ծիծեռ-
նակի բունը 20 կ.
— Բ. Վարսեհի. 20 կ.
— Գ. Ինչէ խօսում սենեակը 20 կ.
Մանկական վէպ. 10 կ.
Մանկունի. Այրիվանք կամ Գեղարդայ
վանք 20 կ.
Մանուէլեան. Ձեռնարկ առևտրական
Հաշուարարութիւններ. 2 ռ.
Մաշտոց. Էջմիածին, 1 ռ. 50 կ.

- Մաշտոց. խոշորագլեր կաշեկազմ, Երու-
սաղէմ 2 ռ. 20 կ.
- Մատինեան. Հայելի, բանաստեղծու-
թիւնք 20 կ.
- Մաթթէոս Ոււհայեցի. Պատմութիւն
Հայոց 2 ռ.
- Մարկոս Աւրելիոս Կայսեր իմաստասի-
րական և խրատական թղթե-
րը 1 ռ. 50 կ.
- Մարկոսեան. Ամեն մարդոյ բարեկամը,
խօսք առողջապահական 25 կ.
- Մարմիլ. Ամուրի մը երազները 1 ռ.
- Մեծ մարդերի պատմութիւնը 25 կ.
- Մեծատունեան. Դաշնագիր աւետա-
բանական սերոյ 15 կ.
- Մելեան. Հայոց մեծ վարդապետ ս.
Մեսրոպը 25 կ.
- Մելիք-Շահնազարեան. Ուղղեցոյց գի-
նեղործութեան 60 կ.
- Բուսական աշխարհից 30 կ.
- Ղըլըցէ կենսոց պընը փե-
շակը 20 կ.
- Մեսրոպը Գ. Թաղիթեանցի կենսա-
գրութիւնը 1 ռ. 50 կ.

- Միանսարեանց. Քնար Հայկական (սա-
կաւաթիւ) 2 ռ. 50 կ.
- Կանոնաւոր և վայելուչ գը-
րութեան պատմութիւնը և տե-
սութիւնը 60 կ.
- Մելտոն. Դրախտ կորուսեալ. 3 ռ. 50 կ.
- Միխայէլ պատրիարք Ասորոց. Ժամա-
նակագրութիւնք 2 ռ.
- Մինասեան. Գազիկ վերջին արքայ
Հայոց Բագրատունի 60 կ.
- Մերգուր. Մաքիոն Տըլօրմի խոստովա-
նանքը, 5 հատոր 5 ռ. 50 կ.
- Մերախորեան. Նկարագրական ուղե-
րութիւն ի Հայաբնակ գաւառս
արեւելեան Տաճկաստանի 3 հա-
տոր 2 ռ. 85 կ.
- Մլխիթար Հեբացի. Չերմանց մլխիթա-
րութիւն 1 ռ. 75 կ.
- Մլխիթարեան. Իմացական փելիսոփայու-
թիւն 85 կ.
- Ուղեորութիւն վերալի Սե-
րաքայ 1 ռ. 25 կ.
- Երազայոյս մէկ կարծեաց
քննութիւնը 25 կ.

- Մխիթար Սկեհուացի. Պատասխանիք
յաղաղս համապատուութեան եր-
կոտասան առաքելոց 30 կ.
- Մուրացան. Հայ բողոքականի ընտ-
նիքը 40 կ.
- Մուրատեան. Եկեղեցական պատմու-
թիւն 2 ռ.
- Ե. Համառօտ ճարտասանու-
թիւն 40 կ.
- Քերականութիւն Գաղղիե-
րէն լեզուի Հայերէն բացա-
տուութեամբ 40 կ.
- Ծաղիկ արդի Հայ մատենա-
դրութեան 2 հատոր, իւրաքան-
չիւրը 1 ռ.
- Մուսթ. Աբրահամ Լինկոլն 35 կ.
- Մսերեան. Փարոս Հայաստանի, պատկե-
րազարդ Հանդէս 3 տարի 1 ռ. 20 կ.
- Մօլլէր. Տղամարդկանց խրատ 30 կ.
- Բռնի ամուսնութիւն 40 կ.
- Սէրը բժիշկի 5 45 կ.
- Վալերիա և Լըպարսուլէ 50 կ.
- Թարթիւֆ 75 կ.
- Ահամայ բժիշկ 45 կ.

- Մօլլէր. Ազա՛ն 55 կ.
- Երևակայական Հիւանդ 50 կ.
- Մօրիս—Բյօկ. Փոքրիկ ձեռնարկ գործ-
նական տնտեսութեան 60 կ.
- Մօրդուլցե. Արարտի գլուխը, Ճա-
նապարհորդական նկարագրու-
թիւն 1 ռ.
- Յակոբեան. (Ժարդ) Մեր երկրաւոր
ընակարանը և իւր յօրինելը 50 կ.
- Յարոյ. Հայոց մամուլը Ռուսիոյ մէջ 30 կ.
- Յովհաննիսեան Ա. Հայը և Հայաստա-
նը օտարներին աչքում 30 կ.
- Յովհան Մանդակունու ճառք 2 ռ. 50 կ.
- Յովհաննեան. Մարդկային լեզուի վե-
րայ քննական տեսութիւն մը
1 ռ. 20 կ.
- Յովսէփեան. Քնարիկ մանկական, Եւրո-
պական նօտաներով Հայկական
երգեր 1 ռ. 50 կ.
- Յովհաննէս Կաթողիկոս. Պատմութիւն
Հայոց Երուսաղէմ 1 ռ. 20 կ.
- Յուսիկ վարդապետ. Եկեղեցական պատ-
մութիւն 1 ռ. 40 կ.

- Նազարեանց Յ. Անեկդոտներ 2 Հա-
տոր, իւրաքանչիւրը 50 կ.
— Հայոց լեզուի սւտուցիչ
Բ. տարի 25 կ.
— Նոյնը Գ. տարի 40 կ.
— Նոյնը Դ. տարի 60 կ.
— Ընտիր Հատուածք մասն ա.
Արձակ 1 ռ. 25 կ.
— Նոյնը մասն բ. Չափաբե-
րական 1 ռ. 25 կ.
— Երկու տօնածառ Վուչեռի-
չից) 20 կ.
— Հայոց ուսուցչական Ժողո-
վի պատմութիւնը 50 կ.
Նազարեանց Ստ. Առաջնորդ Ռուս լե-
զուի 1 ռ. 50 կ.
— Հանդէս նոր Հայաստան
Թեան մ. ա. 1 ռ. 50 կ.
— Նոյնը մաս բ. կազմած 2 ռ.
Նարեկ աղօթից, Երեսօղէմ կազ-
մած. 1 ռ. 50 կ.
Նարեկ աղօթագիրք փոքրագիր, Փա-
րիզ 1 ռ. 50 կ.
Նարեկ աղօթագիրք միջակ խոշորա-
գիր, Փարիզ, 1 ռ. 20 կ.

- Նարեկայ Մատենագրութիւնք 3 ռ. 75 կ.
Նարեմանեան. Թուրքի քովդիէ
տաճ լեզուով 40 կ.
Նաւասարդեան բժ. Բժշկական և
առողջապահական մի բանի գի-
տելիք 40 կ.
Նաւասարդեան Տ. Հայ Ժողովրդական
Հիքեթներ 30 կ.
Ներսէս Շնորհալի. Բանք չափաւ. 1 ռ. 50 կ.
— Թուղթ ընդհանրական, Վե-
նետիկ 1 ռ.
— Նոյնը կազմած. Երեսօղէմ 2 ռ.
— Նոյնը, Էջմիածին կազմած
2 ռ. 50 կ.
Ներսէս Լամբրոնացի. Մատենագրութիւնք 4 ռ.
Նիկոլ Եպիսկոպոս կամ զարձն Հայկա-
զանց է կաթողիկոսութիւն 30 կ.
Ն. Գ. Ա. Խօսակցութիւն օրերորդաց
մէջ 10 կ.
Նուարդ (Թարգ.) Գառնուկ և Լուսա-
արանիկ 25 կ.
Շահվերդեան. Նկատողական ուսում 50 կ.
Շահագիգեան. Հրապարակախօս ձայն 2 ռ.

- Լեռնի վիշտը և բանաստեղծութիւնք 1 ռ. 25 կ.
 Շահինեան. Խթան ընդդէմաքացողաց Հայաստանեայց եկեղեցւոյ 35 կ.
 Շահվեքիւեան. Գործնական Թուաբանութիւն 60 կ.
 Շանթլէօրի. Մանկտիք 1 ռ. 25 կ.
 Շանշեանց. Համառօտ քրիստոնէական ուսումն 1 ռ.
 Շարժեանց. Շրջակայութիւն իմ Թաղիս մէջ. 30 կ.
 Շերմազանեան. Ասորի բէկ և Գիւքի 15 կ.
 — Իմ նշանածը Արազն ա. 15 կ.
 — Անեկդօտներ 50 կ.
 Շերենց. Սրտի Թարգման, բանաստեղծութիւնք 50 կ.
 — Վանայ սաղը 75 կ.
 Շիլլէր. Օրլեանի կոյսը 60 կ.
 — Դօն Կարլօս 1 ռ.
 — Վիլհէլմ Տէլլ 60 կ.
 Շեքսպիր. Օտէլլօ 60 կ.
 — Հռոմէոս և Ճիւլիէտայ 90 կ.
 — Շերվանդադէ. Գործակատարի յիշատակարանից 50 կ.
 — Խնամատար 50 կ.

- Շերվանդադէ. Նամուս, վէպ 1 ռ.
 Շմիտտ. Ագնէս կամ փոքրիկ վիճակօր աղջիկը 85 կ.
 — Յրեդօլին 20 կ.
 — Հոմերի Ոդիսականը 1 ռ. 20 կ.
 — Հոմերի Իլիականը 1 ռ.
 — Բենիամին Փրանկլին 40 կ.
 — Գէորգ Վաշինգթօն 60 կ.
 (Թարգ. Փ. Վարդանեանցի.)
 Շերբէր. Տնային բժշկական մարմնամարզութիւն 40 կ.
 Ոսկան. Ի Հանդէս 40-ըդ տարեդարձի ազգային հիւանդանոցի Ս. Փրկչին 40 կ.
 Ուլստանէս Էպիսկոպոս. Պատմութիւն Հայոց 1 ռ. 20 կ.
 Չադըճեան. Պատմութիւն Հայոց կազմած, Վեննա 2 ռ. 75 կ.
 Չալսուշեան. Армянская поэзия Р. Паганова 50 է.
 Չամչեան. Պատկեր տօնից Ս. Աստուածածնին 2 ռ.

- Ձերադ. Աղղային դատարարական
թիւն 1 ա.
— Գրական փորձեր 1 ա.
Չմշկեան. Անանուն կատակ 40 կ.
Պալասանեան Ա. Գրականութիւն մ.
ա. 50 կ.
— Քերականութիւն աշխ. լե-
զուի 3 մասն 85 կ.
Պապի ձեռնոցները 10 կ.
Պատկանեան Գար. քաչ. Մրմունջը
Յիսուսի 60 կ.
— Երգք 50 կ.
— Անուշաւան 90 կ.
— Սանդուխտ 20 կ.
Պատկանեան Քերովբէ. Նշխարք մա-
տենադրութեան Հայոց 1 ա.
— Յարութիւն փ. Ալամդարեա-
նի չափաբերականք 1 ա.
— Պատմութիւն Սեբէոսի ի
Հերակլէն 2 ա.
— Փաւստոս Բիւզանդացին. Պատ-
մութիւն Հայոց 2 ա.
— Թովմայ Արծրունի. Պատմու-
թիւն տանն Արծրունեաց 2 ա.

- Անանեայի Շիրակունեայ մա-
յրըք բանից 1 ա.
— Матеріалы для Арм. сло-
варя вып. I. 1 р.
— Тоже вып. II. 1 р.
— Ванскіе надписи о грузинск.
хроникъ 1 р.
— Нахичеванскій говоръ 1 р.
— Ванскіе надписи 1 р. 50 к.
— О клинообразн. надписяхъ
въ Россіи 50 к.
— Изъ новаго списка геогра-
фіи М. Хоренскаго 50 к.
— О мѣстѣ занимаемомъ Ар-
мянск. языкомъ 50 к.
— Нѣскольکو слово объ Ар-
мянск. мѣсяцевъ 1 р.
— Дневникъ осади Испага-
на 1 р. 50 к.
— О походѣ Таклатъ—Пала-
сара 1 р.
— Библиографическій очеркъ 1р.
— Исторія Монголовъ Мага-
кій 1 р.

- Исторія Монголовъ вып. I. 1 р.
- вып. II. 1 р. 20 к.
- Изслѣдованіе Армянскаго языка 1 р. 50 к.
- Армянекая географія въ VII вѣка 1 р.
- Нѣсколько словъ о нѣрѣчійхъ Кавказскихъ цыганъ, боша и карачи 1 р. 35 к.
- Պատմութիւն Խաչակրութեան և թա. դաւորութեան Երուսաղէմայ 60 Կ
- Պարտիզպանեան. Երկասիրութիւնք Երկուց ընկերակցաց 50 Կ.
- Պերպերեան. Դրամ տնտեսագիտական բանախօսութիւն 35 Կ.
- Պիպեռճեան. Ճաշակ արդի Հայ մատենագրութեան 65 Կ.
- Պէշիքթաշիեան. Երեք քաջեր 20 Կ.
- Պիտոպէ. Յովսէփ զեղեցիկ, վիպասանութիւն 1 ռ. 50 Կ.
- Պօղոս Պատրիարք. Թանգարան Խրատու 2 ռ. 20 Կ.
- Պռօշեանց. Հացի խնդիր 80 Կ.
- Շահէն 1 ռ.

- Պռակորպէ. Պարոն Լ. քոքի ծերութիւնը, 4 Հատոր 2 ռ. 75 Կ.
- Պօշէն. Լուի Ժէ. կեանքը 1 ռ. 25 Կ.
- Ջալալեան. Ճանապարհորդութիւն ի Տեմաշ 2 Հատոր 2 ռ.
- Ռասին. Դատասէրք, կատակերգութիւն 60 Կ.
- Փեղրա ողբերգութիւն 1 ռ.
- Ռասինեան. Դատագիրք լիլիսոփայութեան 60 Կ.
- Սանդալ. Վելշապ, պատկեր տաճ. կեանքից 40 Կ.
- Սահակեան. Համառօտ եկրաչափութիւն, Վեներտիկ 1 ռ.
- Սարգսեան. Տեղադրութիւն ի Փոքր և ի Մեծ Հայս 4 ռ.
- Ս. Սղուլեցուց բարբառը 2 ռ.
- Սարգսեան. (ժողովար.) Չարաճճի Արամի արկածները 40 Կ.
- Սափարեան. Էս ել իմ սաղը 1 ռ.
- Շ. Բուսաբանութիւն ի պէտս ազգ. վարժարանաց 1 ռ. 50 Կ.
- Երկրաբանութիւն 1 ռ. 25 Կ.
- Աշխարհագրութիւն ընդհանուր, պատկերազարդ 1 ռ.

- Սեդերակերան. Քնար Վանեցւոյ և Մշեցւոյ 30 կ.
- Հախճապուհներնայ ճանապարհորդութիւն յայս կոյս Կովկասու 80 կ.
- Հնուծիւնք Հայրենեաց ի գաւառին Երնջակայ 30 կ.
- Դրեպէք՝ Պատմութիւն մա. զարգացնան Եւրոպիոյ 2 ա.
- Սերերիանոսի Եղեսացւոյ ճառք 2 ա.
- Սիմէօն Կաթողիկոս. Ճամբա 1 ա.
- Սիմէօնեան և Մելեան. Ծրագիր և Ժամանակագրական աղիւսակ 40 կ.
- Ն. Ընդհանուր աշխարհագրութիւն մ. ա. Հայրենագիտութիւն 35 կ.
- Նոյնը մ. բ. Ֆիզիքական աշխարհագրութիւն 60 կ.
- Նոյնը մ. դ. քաղաքական աշխարհագրութիւն 80 կ.
- Սիմէօնեան Պ. Սրբազան պատմութիւն Հին Կտակարանի 60 կ.
- Սրբազան պատմութիւն նոր կտակարանի 60 կ.

- Ընդհանուր պատմութիւն Հին դարու 80 կ.
- Ընդհանուր պատմութիւն միջին դարու 70 կ.
- Սիւլիւկ. Տիկին և Նաժնշա 30 կ.
- Նոր-Նախնական Հիմնարկութեան պատմութիւն 50 կ.
- Սիւզան—Կորնա. Երեխաները և նրանց բարեկամները 50 կ.
- Սկայորդի. Նոր ցաւ, վէպ 50 կ.
- Սմայլս. Ինդնօգնութիւն 2 ա.
- Սմիւնով. Դասագիրք բաղդատական աշխարհագրութեան 1 ա.
- Սովիերք Հայկականք Պատմութիւն ս. Մեսրոպայ. — Վարք ս. Ներսիսի Շնորհալույ:— Պատմութիւն Ս. Ներսիսի Պարթևի:— Բանք խրատուց նախնի մատենասիրաց:— Պատմութիւն Ներսիսի Լամբրոնացւոյ և Գրեգորի Սկեւեռացւոյ:— Վկայաբանութիւնք դատեր Մեծին Վարդանայ:— Գրեգոր Լուսաւորիչ:— Յովնան սարկաւադ, Վարդան Բարձր

Սեդրակեան. Քնար Վանեցւոյ և Մշեցւոյ 30 կ.

— Հակահառւգեանայ ճանապարհ-
հորդութիւն յայս կոյս Կով-
կասու 80 կ.

— Հնութիւնք Հայրենեաց ի
զաւաւին երնջակայ 30 կ.

— Դրեպէր՝ Պատմութիւն մա.
զարգացնան Եւրոպիոյ 2 ա.

Սեբերեանոսի Եղեսացւոյ ճառք 2 ա.

Սիմէօն Կաթողիկոս. Ճամբա 1 ա.

Սիմէօնեան և Մելեան. Ծրագիր և Ժա-
մանակագրական աղբւսակ 40 կ.

— Ն. Ընդհանուր աշխարհա-
դրութիւն մ. ա. Հայրենագի-
տութիւն 35 կ.

— Նոյնը մ. բ. Ֆիզիքական
աշխարհագրութիւն 60 կ.

— Նոյնը մ. գ. քաղաքական
աշխարհագրութիւն 80 կ.

Սիմէօնեան Պ. Սրբազան պատմութիւն
Հին Կտակարանի 60 կ.

— Սրբազան պատմութիւն նոր
կտակարանի 60 կ.

— Ընդհանուր պատմութիւն
Հին դարու 80 կ.

— Ընդհանուր պատմութիւն
միջին դարու 70 կ.

Սիւլիւկ. Տիկին և Նաժնշտ 30 կ.

— Նոր-Նախիջևանի Հիմնարկու-
թեան պատմութիւն 50 կ.

Սիւզան-Կորնա. Երեւանները և նրանց
բարեկամները 50 կ.

Սկայորդի. Նոր ցաւ, վէպ 50 կ.

Սմայլս. Ինդնոզնութիւն 2 ա.

Սմունով. Դասագիրք բաղդատական
աշխարհագրութեան 1 ա.

Սուրերք Հայկականք Պատմութիւն ս.
Մեսրոպէայ. Վարք ս. Ներ-
սիսի Շնորհալույս. Պատմութիւն
Ս. Ներսիսի Պարթևի. Բանք
խրատուց նախնի մատենասի-
րաց. Պատմութիւն Ներսիսի
Լամբրոնացւոյ և Գրիգորի Սկե-
ւեռացւոյ. Վկայաբանութիւնք
գոտեր Մեծին Վարդանայ. Յո-
գրիգոր Լուսաւորիչ. Յովնան
սարկաւադ, Վարդան Բարձր-

բերդցի և Յովհաննէս Երզնկացի:—Ներբողականք. 10 ռ.

Սուրբուհեան. Պէպօ 30 կ.

- Խաթաբալա 50 կ.
- Գլշերլան սաբըը խեր 5 20 կ.
- Քանդած օջախ 50 կ.
- Էլի մէկ զոհ 1 ռ.

Սուրենեան. Հարկւրամեակ Մոսկ. Հայոց եկեղեցւոյ 1 ռ. 50 կ.

- Երկար կեանք 1 ռ.
- Աղէքսանդր Կայսր Ռուսաց 50 կ.
- Կաթողիկոսական ընտրութիւնը 25 կ.

Սուրենեան Գ. Վ. Ընդհանուր պատմ. Հին դարուց 1 ռ.

- Ընդհանուր պատմ. միջին դարուց 1 ռ.

Սվաճեան. Դրախտահարս Մարի Տայեան 35 կ.

Ստեփան. Փոքրիկ մէդը 25 կ.

Ստեփանոսի Տարօնեցւոյ Ասողկան Պատմ. տիեզերական 2 ռ.

Սրուանձտեանց. Թորոս աղբար մ. ա. 1 ռ. 50 կ.

— Մանանայ 2 ռ.

— Շուշան Շաւարշնայ 75 կ.
Սրապեան Կ. վարդ. Ողջախոհութիւն ուղիղ ճանապարհ ածելութեան 1 ռ. 20 կ.

Սուրբ Բարսղի Կեսարացւոյ Վասն վեցօրեայ արարողութեան 2 ռ.
Վալտէր-Սկոտ. Իվանօն, 3 Հատոր 3 ռ. 75 կ.

Վահան Վ. Պարտիզակցի. Հայկական յիսնակ առակք 60 կ.

Վանանդեցի. Պատկերասէր պատկերատեաց 1 ռ.

Վարդան Վ. Հաւաքումն պատմութեանց, Վենետիկ 2 ռ.

Վարձեւեան. Դասադիրք Թուրքանութեան 70 կ.

— Ժողովածու Թուրքանական խնդիրներ 40 կ.

Վարք և վկայաբանութիւնք սրբոց, 2 Հատոր կազմած 9 ռ.

Վիլբրանդ. Ֆաբրիցիոս, Թատերերդութիւն 30 կ.

- Վերգելիլոսի Էնէական 4 ու.
 Վոյթ. Քոյր մը 1 ու.
 Վուչեռիչ. Երկու տօնածառ 20 կ.
 Վուչեռիչ. Կարմիր լապտեր 50 կ.
 Վրոյր. Հայկական նամականի 2 ու.
 Տաղաւարեան. Բեական պատմութիւն
 շրջ. ա. կենդանային Հիւսսածա-
 րանութիւն և մարդկային կազ-
 մակցութիւն ու բնախօսու-
 թիւն 4 ու.
 Տէմերձիպաշեան. Նոր կեանք ազգային
 լեզու 45 կ.
 Տէր-Աղէքսանդրեան. Թիֆլիզեցոց
 մտաւոր կեանքը 1 ու. 50 կ.
 Տէր-Արքաշամեան Ընթերցարան, պատ-
 կերազարդ 1 ու.
 — Բանալի գիտութեան Ռուս
 լեզուի 50 կ.
 — Համառօտ պատմութիւն Հա-
 յոց, պատկերազարդ 1 ու.
 — Հեղաւրան Հայ լեզուի 10 կ.
 — Ընտիր առակներ Եզովսոսի
 և Քուլիովի 60 կ.
 — Սրբազան պատմ. Հին և Նոր
 կտակարանի 50 կ.

- Պատկերազարդ այբեհարան 15 կ.
 — Էֆեմէրա 1 ու.
 — Գեղազըութեան օրինակ-
 ներ Հայ. Ռուս. և Գաղլ. 50 կ.
 Տէր-Աւետիքեան. Քնար խօսնակ 50 կ.
 Տէր-Բարսեղեան. Մորէի և նորա ջնջե-
 լու Հնարները 10 կ.
 Տէր-Գասպարեան. Երկու մահ, վէպ 30 կ.
 Տէր-Գրիգորեան բժ. Մանկատաժու-
 թիւն 50 կ.
 Տէր-Գրիգորեան. Ինչպէս պահպանել
 և բժշկել երեխաների աչ-
 քերը 25 կ.
 — Վոլայ քի իմ վէճեր 40 կ.
 — Պառաւնեւոն խրատ 50 կ.
 — Ո՞վ է մեղաւոր 30 կ.
 — Էս հէքի մոցիքութիւն 20 կ.
 — Վէպեր 60 կ.
 Տէր-Գ. Էմին. Սէր կամ մահ 35 կ.
 — Կռուապատճառը Էս 55 կ.
 — Խէչօյի Թուղը 35 կ.
 — Էլ չարէս ինչ 35 կ.
 — Զրկանքի զոհ 50 կ.

- Տէր-Դաւթեան. Русское слово 50 է.
 — Ծոցի երգարան 40 է.
 — Կախարդուած պրինց 20 է.
 Տէր Աւոնդեան. Մայրենի լեզու
 Առաջին տարի 35 է.
 — Բ. տարի 40 է.
 — Գ. տարի 45 է.
 — Բացատրութիւն Մայրենի
 լեզուի ա. տարուայ 60 է.
 — Մայրենի լեզուի քերական
 նութեան տարբերք մ. ա. 40 է.
 — Մայրենի լեզուի քերական
 նութեան տարբերք մ. բ. 50 է.
 Տէր-Առնիսեան. Հանրահաշիւ կամ
 Ալիբերա 1 ա. 60 է.
 Տէր-Մելիքսեդեկեան. Նուէր քեանք
 գեղացիներին 15 է.
 Տէր-Յակոբեան Ա. Հայրենագիրտու
 թիւն 60 է.
 — Պաղեստինի աշխարհագրու
 թիւն 20 է.
 — Աշխարհագրական պատկե
 րահանդէս 40 է.

- Հայաստանի քարտէզ փոք
 րադիր 25 է.
 Տ.Յ. Ն. Учебникъ Русс. язы
 ка 60 է.
 — Начальная книжка 45 է.
 — Աղօթքներ 7 է.
 Տէր-Սարգսեան Մ. Վայելչագրութեան
 օրինակներ 25 է.
 — Վայելչագրութեան դասա
 ւանդութեան եղանակը 25 է.
 — Տեորակներ Հայկական Գե
 ղադրութեան համար 4 տեսակ
 իւրաքանչիւրը 5 է.
 Տէր-Ստեփանեան. Սկզբունք Քրիստո
 նէական հաւատոյ 50 է.
 Տէր Գաբրիէլեան. Ընդհանուր աշ
 խարհագրութիւն 30 է.
 Տէտէեան. Քերականութիւն գր. լե
 ղուի 1 ա.
 — Ումբք Գրասիրութեան 75 է.
 Տըպէյ. Առողջաբանութիւն և բնախօ
 սութիւն ամուսնութեան 2 ա.
 Տիգրանեան. Բժ. Անատոմիկական բա
 ւարան 1 ա.

- Մարդակազմութիւն 50 կ.
 — Գոթողիա ողբերգութիւն 85 կ.
 Տիկիւնը նորան սպասում է 30 կ.
 Տիմոթէոս վ. Երկարամեայ սրահը լս-
 տութիւն է Հաբեշտան. 2 ա. 20 կ.
 — Նոյնը Գաղիերէն լեզուով
 2 ա. 20 կ.
 Տիւզէնճեան. Գործնական համարակա-
 լութիւն 2 ա. 75 կ.
 Տիւսար. Աշխարհաբար Հայ լեզու 45 կ.
 — Մայտա, վէպ 1 ա. 50 կ.
 — Սերանոյշ, վէպ 1 ա. 50 կ.
 — Արաքսիա կամ Վարժու-
 չին 1 ա. 50 կ.
 Տեւիւան. Ա. Վարդ. Հայերդ, մեղե-
 դիկ, տաղք և երգք 50 կ.
 Տօնացոյց, երուսաղէմ 1 ա. 20 կ.
 Բամբոսոն. Մայրական դաստիարակու-
 թիւն 40 կ.
 Բաֆֆի. Դաւիթ բէկ մ. ա. (սպառուած).
 — Նոյնը մ. բ. (սպառուած).
 — Փունջ երկու հատոր 3 ա.
 — Խաչագողի յիշատակարանը
 2 հատոր 2 ա. 70 կ.

- Կայծեր Հատ. ա. 2 ա.
 — Նոյնը Հատ. բ. 2 ա. 50 կ.
 — Ոսկի Աքաղաղ 1 ա.
 — Կայինի կտակը 1 ա. 20 կ.
 Բաֆֆի. Ղարաբաղի աստղագէտը
 1 ա. 20 կ.
 — Ձայալէդդին (սպառուած).
 — Խամսայի Մեղիքութիւնները
 1 ա. 50 կ.
 — Սամուէլ. Պատմական վէպ,
 2 հատոր 2 ա.
 Բընան. Իսլամութիւն և գիտու-
 թիւն 40 կ.
 Բ. Բերդ. Դքսուհի դը Շելքերօզ (Հիւ-
 սիսափայլից) 30 կ.
 Փառնակէս. Գրականական երեկոյ, վո-
 դըվիլ 20 կ.
 Փաւստոս Բիւզանդացի. Պատմութիւն
 Հայոց. Ա. Պետերբուրկ. 2 ա.
 Փափաղեան. Ուսումն արամաբանու-
 թիւն 40 կ.
 Փեղըրոսի առակք 1 ա. 75 կ.
 Փեղիքս և Պաւլինէ կամ Ժուրայ լեռան
 տակի գերեզմանը, 70 կ.

- Փնջիկ. Երկասիր. Մադաթեանի 25 Կ.
 Փորձամնադիր առաջին տարուայ 10 ա.
 Բոլոր տարիները 25 ա.
 Քաջունի- Բնաբանութիւն 2 Հա-
 տոր 6 ա.
 — Աշխարհագրութիւն Հայաս-
 տանի 1 ա. 50 Կ.
 — Մեքենաբանութիւն 4 ա.
 — Տարրաբանութիւն 3 Հա.
 տոր 10 ա.
 — Արուեստաբանութիւն 1 ա. 50 Կ.
 — Համարողութիւն 1 ա. 25 Կ.
 Քարտէզ Հայաստանի միջակ, Վենե-
 տիկ 60 Կ.
 — Փոքրադիր, Թեթիկ 25 Կ.
 Քիմիշեան. Գրօշօ և կրակի շուրջը 30 Կ.
 — Բուսաբանութիւն 30 Կ.
 — Օրիորդ- Բերոյեան. Թա-
 տեր. 50 Կ.
 Քսենոփոնտ. Պատմութիւն Կիւրոսի
 2 ա. 50 Կ.
 Օնգարօ. Ճերմակ վարդը 1 ա.
 Օսգար—Շուպրայ. Երկու բարե-
 կամ 25 Կ.

- Օրմանեան. Մ. Եպիսկոպ. Աթոռ Հայ-
 աստանեայց, Էջմիածին 40 Կ.
 Ֆէնէլոն. Արկածք Տելեմաքայ 3 ա. 50 Կ.
 — Հրահանգ դատարարակու-
 թեան աղջկանց 1 ա. 25 Կ.
 Ֆէրէալ. Գաղտնիք Ինկիլեզեցեայի
 1 ա. 50 Կ.
 Ֆէօյէ. Աղքատ Երիտասարդի մը վէպ 1 ա.
 Ֆլօրեան. Նորմայ Պոմպիլիոս 2 ա. 25 Կ.
 Ֆրանկլին. Փորձառու Բեշարի խրատ-
 ները 15 Կ.

ԳՐԱՎԱՃԱՌԱՆՈՑԻ ՊԱՅՄԱՆՆԵՐԸ.

- Գրավաճառանոցն ունի՝
 Ա. Սեպհանի Հրատարակութիւնք.
 Բ. Արտասահմանում տպած գրքեր.
 Գ. Կոմիտեայով ընդունած գրքեր.
 Դ. Տեղական (այլ գրավաճառներէ)
 Հրատարակութիւններ:

- Ա. Սեպհական Հրատաճախութիւններէց Գրալաճառանոցը գումարով գնողներին (եթէ գումարը 10 մանէթից պակաս չէ) զեղչ չում է 20⁰/₀
- Բ. Արտասահմանում տպած Հայերէն գրքերի գներէց ոչինչ զեղչ չէ անում, և նայելով Ռուսաց Թրդ-Թաքրամի արժէքին, գրքերի գները երբեմն ենթարկում է Թեթև փոփոխութեան:
- Գ. Կոմիսիայով ընդունած գրքերի գներէց զեղչում է (գումարով գնողներին) 5⁰/₀—15⁰/₀, նայելով Հեղինակներին հետ կազմած պայմանին՝ երբեմն նաև 20⁰/₀.
- Դ. Տեղական այլ գրալաճառներին Հրատաճախութիւնները գնում է և ուղարկում ցանկացողներին 5⁰/₀ կոմիսիայ ընդունելով, իսկ ֆնացած զեղչը Թողում է պատուէր ուղարկողին.
- Ե. Հետեւեալ գրքերի տպագրական գներէց զեղչում է 25—30⁰/₀

- նայելով պահանջի քանակութեանը.
- 1 Պաշեան. Հացի խնդիր, գինն է 1 ռ. 30 կ.
- 2 — Շահէն 1 ռ.
- 3 Եղեշէ. Պատմութիւն Վարդանանց բոս Անձեացեաց օրինակին 1 ռ. և 80 կ.
- Գիւտ Բ. Աղանեանի (Թարգ.) 26 ստերտօնի Ժառանգը 1 ռ.
- Ակոխա 50 կ.
- Մուրացան. Հայ բողոքականի ընտանիքը 40 կ.
- Հաբֆիլդ. կամ փայտաշէն խրճիթից մինչև սպիտակ տունը 60 կ.
- Նոյնը փառակազմ 1—20 կ.
- Աւետարուս. Հսկայ մըջիւն 40 կ.
- Աղայեան. Անհիտ 50 կ.
- Շելլէր. Օրիւնի կոյսը 60 կ.
- Դօն Կարլոս 1 ռ.
- Լեսինգ. Նաթան իմաստուն 60 կ.
- Տեկեանց Ա. վարդ. Հայերգք, մեղետիք, տաղք և երգք 50 կ.

ԵՐԱԶԱՀԱՆ

Ա.

Աստուած տեսանելն յերազի, լաւ է տեսնողին, և յամեն չարէ ազատի և հարկիքն աւելանայ, և ի բանտէ ազատի. Թէ աղքատ է՝ հարստանայ, Թէ հիւանդ է՝ ողջանայ: Աստուած ի տան քում տեսանել՝ նորոգութիւն է: Աստղ յիւր տանն տեսանել՝ իւր տան բարիքն աւելանայ: Աստեղք տեսանել՝ ի ճանապարհ ելծայ և շահի: Աստեղք յերկնից անկեալ տես՝ մեծամեծաց մահ է և կորուստ: Ասպար առնուլ տես՝ իւրեան կամ զայլոցն պատիւ է: Աբեղայ տեսանելն՝ փառք է կամ կռիւ: Ադաւաք տես՝ Թշնամիք արձակին ի վերայ քո: Աթուռն՝ մեծութիւն և բարձրութիւն է: Ալեւոր զինքն տես՝ հարստութիւն է: Ալիւրն շահ է: Ահանջն յերազի, աղջիկ է և կնիկ: Աղաւնին շնորհք է: Աղուէսն յերազի, ահ է

և երկիւղ: Աղուէսն Թշնամի է, որ Թէ որսաս զԹշնամիդ յաղթես: Աղջիկ փոքր, շահ է և բարի: Աղբիւրն՝ իրաց շահ նշանակէ: Աղբիւրն լուացուիլ՝ շահ է: Աղբէրէ ջուր առնուիլ՝ վատ է: Աղբերէ ջուր խմելն՝ շնորհք է: Աղն և անանուխն՝ անոյշ խօսք է: Աղ սպիտակ տեսանես՝ դրամ է և շահ: Աղ սև տեսանես, վատ խօսք է և արամուլութիւն: Աղի ձուկն, կսկիծ է և հոգս: Աղբն չափովն շահ է տեսնողին: Աղեղն շատ զըոյց է: Աղեղնաւոր զինքն տեսանել, Թշնամի է: Աղիւս հանելն, տանն շինութիւն է: Աղքատին իրք շնորհելն, շահ է և բարի: Աղէկ հալաւն, ուրախութիւն և շնորհք է: Ամանաթ առնուիլ և պահելն զորդութիւն է: Ամբաստանել զօք յերազի փնաս է խիստ և վատ: Արմաւն շատ բարի է և անոյշ խօսք: Այծն և քօշն ճանապարհ ցուցանէ: Այրեցեալ զհանդերձն տես, փնաս մահո՛ւ է: Այրել և աւիրել տեսանէ զառու իւր, ամենեկն պիղծ, չար և փնաս է: Անձրեւն ժամանակ բարի է: Անդաստանն վաստակ է

և ժամանակ բարեոյ: Անասունն հա-
լալ ռոճիկ է: Անուշահոտ քնքն, լա-
է և հալալ ռոճիկ է: Անկանիկ ի գետն,
Թօթափի յընչիցն և աղքատանայ:
Աչքն դանձի շատութիւն է: Աչս մեծս
ուելի, կենաց յաւելումն է: Աչս հա-
նելին՝ կենն կամ որդին մեռանի: Ապա-
բանջանն նեղութիւն է: Ապրշումն,
լաւ է: Առիւծ տես՝ Թագաւոր է լիւր,
կամ աւագ իշխան և մեծ մարդ: Առիւծ
երկուք ընդ միմեանս կռուին, բ. Թա-
գաւոր կամ բ. մեծ մարդիկ կռուին:
Առիւծին հետ կռուիս, ընդ մեծ մար-
դոյ կռուիս, կամ ի կռիւ անկանիս:
Առիւծին վերայ նստած լինիս և քշես
դու ի պարոնութիւն վարիս: Առիւծն
ի դէմդ ելանէ, ահ հասանի քեզ ի մեծ
մարդոյ: Առու տեսանելն ի տան
քուս, դանձ է և շահ է: Ատամունքն
ամենն ընկնի, շատ դանձ գտանէ:
Ատամն առաջին ընկնի, իւրեան սուգ
հանդիպի: Ատամունս առաջինս հանել,
որդւոց մահ է: Ատամունս ներքինս
հանել, օրտմութիւն է: Ատամունս
մեծս հանել, մօտաւոր ազգական ոք

մեռանի: Արեգակն տեսանել, Թագա-
ւոր է: Արեգակն յիւր ձեռքն տես-
նուց, պարոնութիւն է տեսանողին:
Արեգակն յերկնից անկեալ տես՝ Թա-
գաւորաց մահ է: Արեգակն և լուսինն
ընդ իրեարս ընթանալով տես, Թագա-
ւորք են և կռիւ և հիւանդութիւնք
ցուցանեն: Արեգակն և լուսինն այսր
անդր ընթանալ տես, բաժանումն է
երկրի: Արծաթ սուրբ և յստակ տե-
սանես, հաւատք է: Արծաթն կամ նե-
ղութիւն և ծանրութիւն է: Արմաւե-
նին՝ զաւակ է և ուրախութիւն: Արիւն
հեղուլն, քնաս մեծ է և զէն: Արիւն
տես, կամ արիւն առնուլն շնորհք է:
Արծիւն յերազի, աւագ է և մեծ պա-
րոն: Արծւոյն վրայ նստիս, պարոնու-
թեան տիրանաս: Արծւոյն հետ կռվիս
կամ զարնես, մեծ մարդկանց նախան-
ձիս և կռվիս: Արծիւն գլխդ զարնէ,
ի պարոնէ զէն հասանի քեզ: Արմաւք,
հաւք տեսանես՝ կնիկ է հարկւոր, գե-
ղեցիկ և շնորհօք: Արջ տես, անիրաւ
և անդէտ մարդոյ խօսք է: և ամեն
զէշ գազան, Թշնամի է: Աւետարան

տեսանես, հալալ մուրաօ է: Աւագ տես, հալալ ոռճիկ է: Աւագներէց մեռած կենդանացեալ տես, մեծ զբոյց կենդանանայ: Աւագակ տես, զգուշացիր ի կուտ: Աւագ զինքն տեսանել, բարի է և խիստ լաւ: Աւագ տեսանես, թշնամի արձակի յերկիրն: Աւագ տեսանել կամ խօսիլ, շնորհք է և բարի: Աւրէզն որ է սուլուի, շատ գանձ է:

—

Բ. Բառնալ զինքն յումեքէ տես, շահ է: Բառնալ և ընկենուլ զինքն յումեքէ, փնաս մահու է: Բարձր տեղեաց վերայ քայլես, մեծութիւն գտանես: Բարե տալ յերազի, կուի է: Բազուկ ադնիւ տես, շահ գուշակէ: Բազուկ ադտեղի, զգուշացիր ի մեղաց: Բաղնիք տես, հոգս է: Բաղնիք լուացվիլն, չարանօք ոռճիկ է: Բաղանիս լուացվիլն կամ կենալն, մեծ նեղութիւն է: Բադ տես, մեծ մարդ է: Բակ շինելն կամ հիմն արկանելն, բարութիւն է: Բահն լեզու է: Բամսակ տես, արդարութիւն

է և սրբութիւն: Բեւեռն տեսանել, կամ ժողովելն, մեծ բարութիւն է: Բերդ տես, ի վերայ թշնամեաց իրաւանաս: Բերդ աւելելն, ի նեղութենէ ազատես: Բերանն ձեռնատուութիւն է: Բերանոյ ցամաքելն, իւր ոռճիկն պակասի: Բիր տես, կամ առնուս, եղբայր է կամ որդի: Բիր կոտորելն, եղբայր մեռանի, կամ ազգական: Բլուր տես, երկրի շինութիւն և խաղաղութիւն է: Բու տեսանել, նեղութիւն է: Բուրվառ առնուլն կամ շարժելն չէ աղէկ: Բուրդ սպիտակ տես կամ առնուս, առողջութիւն և շահ է: Բուրդ սև սուգ է և լաց: Բուք արկանելն, ձայն դուռէ զայ յերկիրն: Բող կնոջ խօսիլն, փառք է: Բող տեսանել կամ խօսիլ և կամ խաղալ շահ է: Բոկիկ զինքն տես, զէն գայ իւրն: Բորոտ զինքն տես, գանձ շատանայ, մեծութիւն և շահ է: Բորակ տես, կամ ժողովել, կսկիծ է: Բողկ ուտելն, առողջութիւն է և շահ: Բրինձ տես, շահ է և բարի: Բրել կամ գործել, մեծ բարութիւն է և շահ:

—

Գ. Գառինս տես, մեծ շահ է: Գառինս զինեւն, չէ բարի: Գառինս լուանալ, զէն է և տրտմութիւն: Գազան տես, կռիւ է և երկիւղ առանց փառս: Գանձ տես, կամ առնուլ՝ շահ է: Գարբ սերմանել կամ ժողովել ոռձիկ է: Գայլ անամօթ տես, թշնամի է: Գայլն թէ սպանանես, զթշնամիդ յաղթես: Գայլագլուան անհաւատ մարդ է: Գաւազան տես, ամբանաւ ընդդէմ թշնամւոյն: Գաւազանն յափին լաւ է: Գաւաթ բռնել ի ձեռքդ, զաւակ խնդմանէ: Գետ և հեղեղ ելանելն յեւրազի, հեծելն նշան է: Գետ յտակ հայկին առատութիւն է: Գետ պղտոր լիութիւն է: Գետ լուացվիլն նեղութիւն է: Գետն ի վայր երթալն, թըշնամին յաղթէ զինքն: Գերի տանիլն, նեղութիւն է: Գերի զինքն տեսանել, մեծութիւն է և շահ: Գերանն որ կոտորի, տանուտէրն մեռանի: Գերեզման բանալն, փառ է: Գեղեցիկ պատկերօք զինքն տեսանել, փառ է: Գեղեցիկ պատկեր նկարած տես, նոյն է: Գէշ հոտ առնուլն, գէշ խօսք է: Գէջ

զինքն տեսանել, տղայոց աճումն է: Գինի անապակ տեսանել, կամ խմել և կամ գնելն, ուժ է և շահ: Գինի դեղով խմելն, հարամ ոռձիկ է: Գինձ տեսանել, անոյշ խօսք է: Գինձ ուտել կամ ժողովելն, կռիւ է: Գինտ հաքնիլն, շահ է մեծ: Գինտ հանելն յախանջէն, փառ մահու է: Գիշերը ի ճանապարհ երթալն, նեղութիւն է: Գիտաւոր ասող տես, մեծութիւն է և պատիւ: Գիւք կարգալն, ժողովք ցուցանէ: Գիւք տեսանել կամ կարգալն, իւր մարմնոյն նեղութիւն է և ցաւ: Գիւք գրելն, բարի և հալալ մուրաւ է: Գլխատել զինքն տես, փառ մահու է: Գլուխ կարած ի ձեռքն առնուլ, շատ զանձ զտանէ: Գլուխն դեղ քսելն, աւնոյշ խօսք է: Գլուխ յածիլես, յամէն նեղութենէ ազատիս: Գլուխ այլոց ածիլելն, ի ցաւոյ դժուար գերծանի: Գլուխ սպիտակն, յանկարծ շահ է: Գլտոր տես, ցնորք և աղքատութեւն է: Գնտի խաղալն, պարոնին լաւ է, փոքր մարդոյ գէշ է: Գոմէշ աեսանելն, շահ է և ուրախութիւն: Գոմ շինելն, շահ

է և ուրախութիւն: Գոյնզգոյն հաւելին, գեղին հալաւն, գեղին ձի հեծ-
լաւն, խնդութիւն է: Գորտան ձայնուլն, գեղինն ամենեւին վատ է և
լսելն, խնդութեան զրոյց դայ: Գորտահաւանութիւն: Դե տես, փնաս, նե-
թէ սպանանես, հեա հաւատացեալութիւն և մեղաց նշան է: Դգում
մարդոյ հաշտութիւն առնես: Գտակ հազարանելն, ջերմ է, և ուտելն հիւանդու-
նիլ տես, հարկինք է: Գրաւական հան-թիւն: Դի տեսանես, զրոյց բարւոյ է:
նել ի տանէն, փնաս մահու է: Գրողախալ տես, կամ ազանիլ, մեծ պա-
տես, մահն մօտացեր է: Գրիչն և կա-թիւ է: Դմակ տես, կամ ուտելն հի-
ղամարն՝ իրիցուն խելք է, կամ ճանա-ւանդութիւն է: Դուռն տեսանել, պա-
պարհ: Գրչի ամանն, կին է:

Դ. Դահեկան յումքէ յինքն առնուլ իրեն, մահու նշան է: Դուր տես, պա-
տեսանել, շահ է, կամ կին առնու-թիւ է: Դրամ տես, կամ ժողովիլ, ա-
ռաւ տղայք վաստակի: Դամոնն հիւան-դակութիւն է: Դանակ տես, կամ գնել, կուի է:

Զէ լաւ: Դաշտ տես, ահուբան առնես:

Դատաւորն Աստուած է: Դատաւոր
տեսանել, պարոնին պարոնութիւնն
յաւելլանայ: Դատաստանն, մեղաց քըն-
նութիւն է: Դարպաս շինելն, հարուստ
կին է: Դարբին տես, մեծ մարդ է:
Դարբնութիւնն թէ ինքն առնու, լաւ
տանուտէր լինի: Դարբնի սովրածն
զինչ որ լինի ամէնն բարի է: Դեղին

տիւ է և հեա մեծ մարդոյ ծանօթա-
նայ: Դուռ բանալն, իւր բախտն բաց-
վի և իւր կամքն կատարի: Դուռ կոտ-
ւիլն, մահու նշան է: Դրամ տես, կամ ժողովիլ, ա-
ռաւ տղայք վաստակի: Դամոնն հիւան-
դակութիւն է: Դաշտ տես, ահուբան առնես:

Ե. Եզն տեսանել, ահն գնայ: Եզն
նստման, անհոգութիւն է: Կամ մեծ
աւետիս դայ կամ զուգակից սիրելի:
Եզինք և սայլք, նեղութիւն է: Եզանց
կռվիլն, երկրի ահ է կամ թշնամի: Եզն
մորթել՝ փնաս մահու է: Եկեղեցի տե-
սանել կամ շինելն՝ փառք է: Բայց ո-

մանք ասեն թէ նեղութիւն է: Եզ ուտելն, բարի է: Եզնիկն ի տան տեղ, զուգակից է, կամ սիրելի դայ իւրն: Եղջերուն երկրի նեղութիւն է: Երգեհոնն արամութիւն է: Երկիրն խնդութիւն է: Երկանք աղալն կամ տեսանելն, անհանգստութիւն է: Երկաթ տես, կամ գնել, արամութիւն է և յոյժ վատ: Երակ աւնուլն, սրբութիւն է: Երակ կտրելն, փաս մահու է: Երես լուանալ տես, գէն է: Երես կարմիր, բանն աղէկ լինի: Երես դեղին, մեղք է: Երես աղէկ մեծ փառք է:

Ձ. Ձանդակի ձայն լսես յերազի խրնդումն է և ուրախութիւն: Ձափրանն հիւանդութիւն է: Ձափրանով կերակուրն, լաւ է: Ձենելն՝ մեծ նեղութիւն է: Ձինաւոր տես. զի արամութիւն է: Ձմրութն, լաւ է: Ձնդանն յերազի, մեծ հոգս է և սուգ: Ձուռնայն կամ զձայնն լսես՝ անձրեւ է կամ կռիւ: Ձրոյց տալն, նեղութիւն և չարութիւն է: Ձրեհն պարոնութիւն է:

Է. Երէց մեռած տեսանել, մեծ զրոյց խախտնի: Երէց ի մեռելոց յառնել, հին խօսք ի զրոյց դայ: Էշ բազում տես, նեղութիւն է: Էշ խառն, նախանձ է: Էշ ճերմակ տես, կամ օտար, կամ բարձեալ և հեծեալ, բարի է և պատիւ:

—

Ը. Ընդ իշխանն խօսիլ տես, բարի է: Ընդ այլ ումն մարդոյ խօսիլն, շահ է և փառք: Ընդ այլ կնոջ խօսիլ, տրբամութիւն է: Ընդ անօրինի խօսիլն, սրբութիւն է: Ընդ կուսի հաց ուտելն, բարի է: Ընդ խաղաղ գետ անցանելն, չէ աղէկ: Ընդ պղտոր գետ անցանելն նոյն է: Ըղունկն կտրել փաս է: Ըղունկ ունենալ, աղքատութիւն է: Ընկոյզ ժողովելն, չէ աղէկ: Ըռումբն, երկիր է: Ըրախի խմելն ուրախութիւն է: Ըայց ոմանք ասեն թէ տրամութիւն է:

—

Թ. Թագաւոր ողջունելն յերազի, փառք է: Թախտն մեծութիւն է: Թախտ կա-

նաչ տես, ցաւ է: Թանաք եփելին, լաւ է: Թանաք ի վերուստ վաթեա, գէշ խօսք է: Թարախով զինքն տես, շահ է և հարստութիւն: Թաքստի զինքն տեսանել, բարի է: Թւաւոր զինքն տես, հոգւոց դիպի: Թթու մածուն ուտելն, հարամ ոռձիկ է: Թթի ծառն, հարուստ մարդ է: Թիւր զինչեկեցէ նեղութիւն է: Թղի ծառն լիբը մարդ է: Թուզ դաւար տեսանել կամ ուտել վնաս է և փոշիմանութիւն: Թուզ չոր ուտելն շահ է: Թուխ մօրուս ալեոր տեսանելն, շահ է: Թուխ զինքն տես, մեծութիւն է անձինն: Թռչիլն յերազի, յայլ տեղ երթայ: Թէ թռչի որ բարձրանայ, ի լաւութիւն հասանի: Թէ թռչունն յսնձն քս մերձեկայ, մարդ երանէ քեզ: Թռչուն արձակելն, մեծ բարութիւն է: Թռչուն փախչիլն մեծ վնաս է: Թռչնոց կռվիլն վնաս է: Թռչունն թէ խաղայ ընդ քեզ, քո թշնամինքն սիրեն զքեզ:

Ժ. Ժամատուն զարդարած տես, արքայութեան արժանի լինիս: Ժամ երթալն, կեանքն բարի լինի: Ժամատուն մտանելն՝ հաւատքն լաւ է: Ժամատան աղօթելն, լաւ բան առնել է: Ժամ առնելն, աղէկ է: Ժողովք տեսանել, ժխորումն է: Ժամացոյց տեսանել, օգուտ է:

Ի. Ի մանկութեան զինքն ալեոր տես, կենաց յաւելումն է: Ի յալեորութեան զինքն մանուկ տեսանել, նոյն է: Ի ծովահի նստիլ, զուարթութիւն է անձինն: Ի նաւ նստիլն, պատիւ է: Ի բարձր տեղւոջ նստիլ, պատիւ առնու յաւազաց: Ի յանապատի նստիլ, հիւանդութիւն ցուցանէ: Ի կին նստիլ, բարի է և լաւ: Ի ձի ճերմակ նստիլ կամ ի սև, պատիւ է և բարի: Ի ձի վազան նստիլն, խիստ աղէկ է: Ի սև ջորի և ի ձի նստիլն, ի մեծամեծաց շահ տեսանէ: Ի գայլ նստիլ, նեղութիւն է: Ի կառ նստիլ, մեծ պատիւ է: Ի լաց նստիլն, շատ նեղութիւն է: Ի բարձր տեղւոջ անկանիլ, ի փառաց անկանի:

ի լուծս գնել զեղինս, զրոյց է: Ի սերմանիս ձեռն արկսնել, կամ վարել, բարի է: Ի ջրհոր կամ գետն անկանիլ, ի նեղութիւն անկանիլ: Ի ջրհորէ, ի գետէ կամ ի ծովէ ելանելն, պատիւ է և ազատութիւն, չեղանելն փաս է մեծ: Ի բք մի ուղեն քեզանէ, պատիւ է: Ի գերեզման զինքն տեսանել, դատաստանաց հանդիպի և բանտի: Ի մեռելոց իրք առնուլն, շահ է և բարի: Ի մեռելոց պագ առնուլն, զէն է և փաս: Ի Թուգման զինքն տես, յայլ երկիր վարել և մեծութեան հանդիպի: Ի վայրի գազանէ հալածիլ, ի զօրաւոր մարդոյ պատրաստ կաց կամ Թշնամի յաղթէ քեզ:

1. Լոյս տեսանես, աշխարհի խաղաղութիւն է: Լոյս շիջեալ տրտմութիւն է: Լուսին և Սրբգահն տեսանես յայգին, փաս է ազգին: Լուսնի աստղն՝ խիտ շահ է: Լուսինք բազումք՝ աճումն է երկրին: Լուսինն կարմիր փաս է: Լուսինն խաւար, Թաղաւորին մահ

է: Լուսինն բ. տեսանել, բ. Թաղաւոր յառնեն ի վերայ միմեանց: Լուսն ուճիկ է: Լուծ գնելն, վատ է: Լուծք եզանց, բարի է: Լեռան տրտմութենէ ազատիս: Լեհէպն, (վերմակն) հարուստ կնիկ է: Լիճոնն անոյշ խօսք է:

Խ. Խաչակնքել զինքն տես, մեծ պատւոյ նշան է: Խաչն չարչարանք է: Խաչափարն դատարկ մարդ է: Խաւարն, նեղութիւն է: Խաւիարն հիւանդութիւն է: Խաղողն՝ անձրեւ է: Խաղող սպիտակ, խնդումն է: սև խաղողն լաց է: Խաղող ժողոված՝ դանձ է: Խայտ հանդերձ տես, աւագ մեռանի: Խարալ տես, օտար կին մերձեանայ: Խարփեցակ սև և սպիտակ կամկանանց տեսանելն լաւ է: Բայց ուտելն, հիւանդութիւն է: Խիարն ուրախութիւն է: Խեցեղէն աման ունիլն, ուրախութիւն է: Խմոր ուտելն շահ է: Խնդալն չէ լաւ: Խնձորն՝ տղայ և աղախին է, և ուտելն շահ: Խնձորն Թէ ընդ քեզ տան, աւետիս է: Խնձորի ծառն, մեծ

մարդ է: Խուլն և համրն, շահ է: Խուլնի
ծխելն, ինչք և ապրանք է, և անոյշ
խօսք: Խորոված միս ուտելն, շահ է:
Խողի միս տես, մահ է, կամ այլազգի:
Խողի միս ուտելն, աղքատիանաց մահ է:
Խոտն, լաւ մարդ է: Խոտ ժողովելն,
սլաութիւն է և փառք:

Ծ. Ծաղկեալ անդաստան տեսանես,
շահ է և ուրախութիւն: Ծաղիկն, ան-
հողութիւն է: Ծաղիկ քաղել, կին առ-
նու: Ծաղկիւն, բարի է: Ծաղկած ծառն
նոյն է: Ծառ տնկելն, յիշատակ է,
կամ այլ բան բարի: Ծառ պտղով, բա-
րի է: Ծառ կտրել կամ այրել, փնաս է:
Ծառն թէ ծուխ լինի, չէ լաւ: Ծառին
տերեւն թափի, արիւնհեղութիւն է:
Ծառ անկանիլ, մարդոյ մահ է: Ծառ
մեծ խիլ, յաւաքաց ոմն անկանի: Ծառի
վերայ գնալն փառք է: Ծառ կանանչ,
գանձ է: Ծառ չոր, արտումութիւն է:
Ծառ կտրելն, բաժանումն է: Ծառայն,
աւետիք է և խնդութիւն: Ծարաւիւն,
չէ բարի: Ծանր շալակելն, մեծ մեղք է:

Ծիծաղիւն, արտումութիւն է: Ծիծն,
ողայ է կամ մեծութիւն: Ծնանիլ կնո-
ջն, մեծ շահ դայ: Ծուներ ածելն առ
Աստուած, յոյս է: Ծով տես, շատ հե-
ծել է: Ծով պղտոր նեղութիւն է:
Ծով ցամաք, լիութիւն է աշխարհի:
Ծովն լուացվիլն, շահ է: Ծովն ի ներս
երթաս, ի վերայ թշնամեաց երաւա-
նաս: Ծովն զմարդն ի ներքս քարշէ,
տեսնողն գողի ձեռօք սպանվի:

Կ. Կամուրջ շինելն յոյժ լաւ է: Կայ-
ծակ խռովութիւն է: Կանաչ ծաղիկն,
բարի է: Կարկուտն երկրի նեղութիւն
է: Կարասն, նեղութիւն է: Կապուտն,
աւերումն է: Կաղամբի տակ հանելն,
փնաս է ըստ Դանիէլի: Կենդանի գինքն
ի գերեզմանի տես, մեծ զրոյց է: Կին
ի գերեզմանի տես, մեծ զրոյց է: Կին
հերար-
առնուլն՝ փնաս մահու է: Կին հերար-
առնուլն է: Կին գերեզմանի և զարդա-
բաժ, երկիր է կամ քաղաք: Կնոջ հեր
կտրելն, յոյժ փնաս է: Կոյս գինքն տե-
սանել, խիստ շահ է: Կուժն որդի է:
Կուժ ջրով տես, բարի է ամենեւին: Կուպ-

դայ տես, պատիւ է: Կուժաշ տես, հուր է: Կորեկ տես կամ ուտել, լիութիւն է: Կրակ անկանիւն, մահ է և սոսի: Կտաւ հանել չէ բարի: Կօշիկ տեսաւ նել կամ ազանիւ, ճանապարհ է:

Հ. Հաց տեսանելն բարի է և լաւ: Հաւն զուարթուն է: Հաւ սիրամարգ տես, մեծ իշխան է: Հաւ ի ձուի վերայ, յանկարծ շնորհք է: Հաւ ի խօսիւն, մարդ ի կենաց անկանի: Հաղորդ առնուլն, ծեծ է մարդոյն: Հասկ քաղելն, ուրախութիւն է ըստ Պղատոնի: Հարսանիսն, տրտմութիւն է: Հայրապետն, մեծ զրոյց է: Հայրն մեռած կենդանացեալ, մեծ շահ է: Հալաւն այրած, շահի ի կնոջ: Հանդերձն, հեծել է և թշնամի: Հանդերձ կորուսանելն, փնաս է: Հանդերձ դոյնզգոյն ունել, նոյն է: Հեռաւոր զինքն տես կամ զայլ ոք, շատ շահ է և բարի: Հիմն արկանել, հարստութիւն է: Հիմն ի վերայ հիման դնել և շինել, բարի է: Հիւանդ տեսանել, նեղութիւն է:

Հող բանալ տես, նոյն է: Հում միս ուտելն, զրոյց է: Հօր փորելն, յոյժ նեղութիւն է:

Ձ. Ձեռն լուանալ տես, բարի է: Ձեռն ճրագ՝ որդի լինի: Ձէթ եփելն հիւանդութիւն է: Ձիթե՛նով օծանիւն, շնորհք է: Ձիթապտուղ ժողովելն, բարի է: Ձի նստիւն, մուրափ է և լաւ: Ձու տեսաւ կամ ժողովել, կուի է: Ձոր տես կամ անցանելն, ի նեղութեան ազատիս: Ձուկն ի ջրոյն հանել, ամոլ լինի կամ ձիւն, և կամ լինի ջերմ: Ձուկն ի կրակին, երկրի նեղութիւն է: Ձուկն, չար լեզու է և վատաբանութիւն:

Ղ. Ղան կամ սուլթան տես, անչափ աղէկ է: Ղեկաւ գնալն, հեռ մեռելոյ գնայ: Ղամպար վառելն, բարի է:

Ճ. Ճանապարհ երթալն և յեռ դառնալն բարի է: Ճանապարհ երթալն,

ի նեղութենէ ազատիս: Ճոպան կամ ճուռտն տես, երկայն ճանապարհ է: Ճառ գրոց տես, և լսել, հոգս է: Ճրնճ-դուկ տես, կամ ունիլ, բարի է: Ճրագ վառեալ անս, ծածուկ գործք յայտնին: Ճրագ անցեալ տես, կործանումն է տան:

—

Մ. Մանուկ մօրուօք կամ ծեր ալեոր տեսանել, կենաց յաւելումն է: Մատանի կամ պատմութեան, իշխանութիւն է: Մատանի կոտորած՝ մնաս է: Մատանի կորուսանել, կին կամ սիրելին մեռանի: Մատանի այլոց առնուլ, անհոգութիւն է: Մատանի բ. ունիլ, բ. կին առնու: Մատանի արծաթի, ի նեղութենէ ազատիս: Մատակ յուղտ նստիլն, հիւանդութիւն է: Մարգարիտ տես, մեծութեան նշան է: Մարդոյ լեարդ ուտել, զանձ տեսանէ: Մարդոյ ոսկոր ուտել, ի բանտ մտանէ: Մեծահասակ զինքն տես, փառք է: Մեծ փակեղ ուսուցն անկեալ, մեծ շահ է: Մեռել տես կամ զազգականն, կամ ի մեռելոյ իրք

առնուլն, կամ մեռել կենդանանալն, մեծ և անցեալ զբոյցն յառնէ: Մեռած զինքն տես, շատ ապրի: Մեռելն թէ խօսի, զգոյշ լիւր, մի՛ հաւատար ումք: Մեռել թաղելն, շփոթումն է: Մեռել ի գերեզմանի տես, խափանի չարն: Մեռել բազում տես, արձակիլն թշնամիք: Մեղր ուտելն, մեղք է և սրտնեղանք: Միս տես և կամ ուտել, հիւանդութիւն է: Միբք այսինքն եմշեղէն դուրիւն, հիւանդութիւն է: Մոմ վառութիւն, հիւանդութիւն է և որդի: Մոռան, ուրախութիւն է և որդի: Մորեխն, հոգս է և աշխարհի նեղութիւն: Մութն և մուկն՝ փնաս է և չար: Մորուօք զինքն տես, շնորհք է: Մօրուօք զէշ, զէն է և փետելն խաղաղութիւն:

—

Յ. Յաթու նստիլն, բարձրութիւն է: Յաւագ երթալն, բարի է: Յաւագան ձեռն արկանելն, ի մեծ մարդոյ իրք առնու: Յաղբերէ ջուր խմիլն՝ բարի է: Յամպոյ ճայթմունս լսելն, չէ բարի: Յարջէ հալածիլ, ի կռուոյ ազատիս: Յեկեղեցի երթալ, ի ծանրութենէ ա-

գատիս: Յերկինս ելանել, մեծ պատիւ է: Յերկինս ձեռն է վեր կալով, մահ է: Յերազե իրք ուզելն, պատիւ է: Յերազի երազ պատմելն, յոյժ լաւ է: Յիւր երկրէն ելանել, ի նեղութենէ ազատի: Յորս երթալն, բարի է: Յուշտ նստիլն, պատիւ է:

Ն. Նախիր տեսանես, որ է դիւղն գայ, աւագ է: Նախիրն որ շուրջ գայ, խռովութիւն է: Նապաստակ ունենալ, իւրն նման տղայ կըլինի: Նաւորդ լինիլն, զրոյց ելանէ: Նաւ ոսկւոյ կամ արծաթոյ տես, բարի է: Նաւ նստիլ շատ ժամանակ ապրի: Նաւ երամով, ի հեռաստանէ շահ գայ: Նաւ դանձով նեղութիւն է: Նաւ այրիլն, երկրի խռովութիւն է: Նաւ կոտորած մահու նշան է: Նոր իրք տես, յօտարութիւն երթայ: Նուռն՝ յօտարաց շահ է:

Շ. Շապիկ սպիտակ տեսանել կամ ագանիլ, արգարութիւն է, սեն տրամու-

թիւն է, աղտոտն, մեղք է: Շեղջ ցօրենոյ տեսանել, դամ է: Շէնք շինելն, բարութիւն է, և քակելն փաս: Շէրպէթ խմելն, խիւաց յաւելումն է: Շիշ իւղով ուռիկ է և շահ: Շողն փառք է: Շուք առնելն մեծ պատիւ է: Շունք ընդ իրեար կռիւն, չէ լաւ: Շունն հաջէ կամ խածանէ, լեզու է և ի չար մարդոյ պատրաստ կաց: Շունն կամ թեաւոր գաղանք, թշնամիք են:

Ո. Ոսկի խնձոր տեսանես, պատիւ է: Ոսկին կամ արծաթն շահ է: Ոչխար տես, ձմեռն է և ցուրտ: Ոչխար սեւ, սուգ է և տրտմութիւն: Ոչխար ի ճանապարհի, հարստութիւն է: Ոջիլ կոտրելն, մաշումն է: Ոսկր քերելն, լաւ է: Ուղտ տեսանես, պարոն է: Ուղտ է նստման, հաւատք կամ նուազութիւն: Ուղտ բ. կռիւն, իշխանք կռիւն:

Չ. Չամիչն յոյժ փաս է: Չամանն կռիւ է: Չանկն, արտմութիւն է: Չարիս

դինքն տես, ի չարէ ազատի: Զերն՝ սա-
կաւ շահ է: Զոր ծառն, մեռեալ մարդ
է: Զոր միսն ուռձիկ է և շահ: Զուխայ
սպիտակ տես, արդարութիւն է: Զու-
խայ կանանչ, հարստութիւն է: Զու-
խայ սև, տրամութիւն է:

Պ. Պատարագ տեսանել՝ կռիւ է: Պար-
տէզն բարի է և արդարութիւն: Պար-
տէզ զործելն, բարի է: Պղպեղ տես,
կսկիծ է: Պղպեղն ուտես, ի թշնամաց
պատրաստ կա՛ց: Պսակլիլն՝ յոյժ լաւ
է, ոմանք ասեն թէ կռիւ է: Պսակ
արծաթի, հիւանդութիւն է: Պսակ ի
փշոյ, մեծ շահ է: Պսակ քարեղէն՝
մեծութիւն է:

Զ. Զրաղաց շինելն մեծութիւն է, և
աւերելն, շինութիւն: Զրաղացի աղունն
հիւանդութիւն է: Զհուտ տեսանես,
հետ անհաւատ մարդոյ խօսիս: Զայլամ
հաւն, ի նեղութենէ ազատիս: Զուր

սուրբ ըմպելն, խիստ լաւ է: Զուր ի
տան քում տես, չէ՛ լաւ, Զուր պղտոր
տես կամ ըմպել, տրամութիւն է: Զուր
ի գնացման տես, բարի է: Զուր յաղ-
բերէ առնուլն, բարի է: Զուր շատ
տես, կամ անցանել, հեծեալք են:

Ռ. Ռեհան ծաղիկն, բարի է: Ռոճիկ
տես, յոյժ վատ է: Ռումբ կանգնած
տես, մեծութիւն է և պատիւ: Ռումբ
ի ձեռին ունիլ, ճանապարհ է և երկիր:
Ռուս տես, մեծ հակառակութիւն է:

Ս. Սաղ տեսանես, մեծ մարդ է: Սա-
լորն՝ առողջութիւն: Սաղաւարտն, ան-
հոգութիւն է: Սամթ դալար տես,
լաւ է: Սամթ չոր, չէ՛ լաւ: Սանդուղ
կանգնած տես, մեծութիւն է և բա-
րի: Սանտը ածելն, զէն է: Սարօք ջու-
րի կամ ձի տես, մեծութեան հաստ-
նիս: Սենեակ քակելն, ի կնոջ բաժա-
նի: Սիսեռն բարի է: Սիւնն՝ նեղու-
թիւն և կռիւ է: Սխտորն և սոխն և

սապրոնն, կսկիծ են: Սոխ և սաղի միս ուտելն, հիւանդութիւն է: Սուգն ուրախութիւն է:

Վ. Վախեալ կամ վառեալ զինքն տես, հարստութիւն է: Վանք արեղայ տես, նեղութեան ամբոխ է: Վառած զոք տես, փնաս է: Վարդ տես, կին առնուա: Վարդ քաղելն՝ բարի է: Վիշապ տես, պարոն կամ աւաղ է:

Տ. Տաճար զարդարած տես, բարի է: Տաճար այրիլն, խռովութիւն է: Տաճիկ տես, արձակումն է թշնամեաց: Տախտ դիպակով, բարի է: Տանձ ուտելն հիւանդութիւն է: Տառեխն, ճանապարհ է: Տիկն և տիկինն արտամութիւն է: Տղայ ի գիրկն առնուլ, ցաւ է և հիւանդութիւն: Տուռն շինելն, յոյժ բարի է: Տուռն աւերել, չէ բարի, գանձի և ոսկւոյ զէն է: Տուռն իւր կամ այլոցն աւելած տեսանել, չէ լաւ, աւերաւութիւն է: Տուռն իւր կամ այլոցն արծաթի տես, փնաս մահու է: Տուռնի արկանելն՝ ազգաց օրհնութիւն է:

Յ. Յեխն, օր է չամուռ, փնաս է և արտամութիւն: Յեցն, լեզու է: Յիցն, չար լեզու է: Յից հանելն նեղութիւն է, ոմանք թէ լաւ է: Յորեանն ցնորք է: Յուլ բռնելն, աղէկ է:

Փ. Փայտ տեսանելն կամ առնուլն, յոյժ բարի է: Փոխինտ ուտելն՝ զէն է: Փող հալելն, թշնամիք կորնչին: Փող հարկանելն, մեծութիւն է, և բախտի տիրանայ: Փուշ հատանելն, թշնամեաց կորուստ է: Փուշն թէ ի յափդ ժողովեա, չար ժամանակ է: Փոքր մարդ տես, շնորհք է:

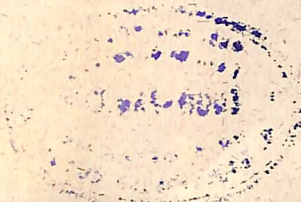
Ք. Քաղաք մտանել, բարի է: Քաղցր երգ ուտելն, չէ լաւ: Քար ձգելն, փնաս է: Քարինս ժողովելն լեզու է: Քար ի հիմն ձգել, թշնամի է: Քարի վերայ նստիլն, մտածմունք է: Քայախ խմել տես, խափանի չարն: Քղամիդ հագնելն, խնդութիւն է:

0. Օձն թէ հետ իւր խօսի, այնպիսի
բան առնէ որ ամէն մարդ և աշխարհ
ամենայն զարմանայ: Օձն թէ սպանա-
նէ, զիւր թշնամին յաղթէ: Օձն թէ
ի մահճի տեսնու, կին առնու: Օձն թէ
խայթէ, ի թշնամեաց գէն գայ: Օձն
թէ յիւր վերայ յարձակի, ի թշնամեաց
աչ գայ: Օձն թէ ի փորն մտանէ, ի
թշնամեաց չար խօսք լսէ: Օձն թէ ի
վերայ անկողնոյն սպանանէ, իւր կինն
մեռանի: Օձն թէ տեսնու և չվախէ, ի
թշնամեաց անհոգանայ: Օձն թէ յիւր
տան մէջն տեսնու, իւր կինն հետ իւր
թշնամանայ: Օձն եթէ երկու կտոր
առնէ, յիւր թշնամւոյն իւրեան շահ
գայ: Օշինդը տեսանել կամ խմել,
կուիւ է:

2013

5536

ՀՐԱՏԱՐԱԿՈՒԹԻՒՆ ԿԵՆԳՐՈՆԱԿԱՆ
ԳՐԱԿԱՃԱՌԱՆՈՅԻ

ԳԻՆ Է 15 Է

Վաճառված առեղծիքը՝ դու մարի քա-
նակի Թեանը նայիլով, նշանաւոր զի-
շու մե կուտե՛նա՛ն:

